

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน โดยเฉพาะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) เน้นภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ เร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม และให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคมไทย ให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม มุ่งเน้นพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 5 กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ด้านเศรษฐกิจ มาตรา 83 กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน การใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ควบคู่กับการประกอบกิจการ กระจายรายได้อย่างเป็นธรรม คุ้มครอง ส่งเสริม และขยายโอกาสการประกอบอาชีพของประชาชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย เพื่อใช้ในการผลิตสินค้า บริการ การประกอบอาชีพ ประชากร วัยทำงานให้มีงานทำ และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ

ปีงบประมาณ 2558 กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ แนวทางการขับเคลื่อนการศึกษาเพื่อการมีงานทำ คำนึงถึงศักยภาพ เห็นคุณค่าของการทำงาน ความสำคัญของการประกอบอาชีพ มีเจตคติ ทักษะพื้นฐาน ทักษะเทคโนโลยี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ความคิดสร้างสรรค์ รักสิ่งแวดล้อม กลุ่มอาชีพด้านเกษตร อุตสาหกรรม บริหารจัดการ บริการ ความคิดสร้างสรรค์และเฉพาะทาง รู้ช่องทางประกอบอาชีพในอนาคต พัฒนาและยกระดับองค์ความรู้ ด้วยการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับสากล ซึ่งระบบการศึกษาเพื่อการมีงานทำ มีความยืดหยุ่น เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ตามหลักการจัดการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ (Career Education) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล ในการทำงาน สังสมความรู้ ทักษะที่จำเป็นในการทำงาน รู้จักการหาโอกาส ช่องทางในการทำงาน เมื่อผู้เรียนผ่านการศึกษา การฝึกอบรมและการปฏิบัติงานแล้วช่วยให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ว่า

ตนเองมีความชอบ ความสนใจ ความถนัด ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เจตคติอันดี และศักยภาพ ตรงกับอาชีพที่คาดหวังในอนาคตการพัฒนา เพื่อให้ “รู้เขา รู้เรา เท่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก”

และในปีงบประมาณ 2558 สำนักงาน กศน. ก็ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้น การขับเคลื่อนการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ โดยให้ความสำคัญของการประกอบอาชีพ อยู่ดีกินดี มีงานทำและมีความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศไทย เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area-Based Development) หลักสูตรเน้นอาชีพเป็นฐาน (Career- Based Education) แบ่งเป็น 5 กลุ่มอาชีพ ดังนี้ กลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและ บริการ กลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง โดยมอบภารกิจให้ทุก สถานศึกษาในสังกัด จัดโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในรูปแบบศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อเป็นฐานจัดกิจกรรมให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในเขตพื้นที่บริการ โดยมีความเชื่อมั่นว่า โครงการนี้ จะช่วยให้ประชาชนระดับฐานรากที่มีรายได้น้อย และขาดโอกาสเพิ่มรายได้ อันเป็น เงื่อนไขสำคัญของการเกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ที่ส่งผลให้ฐานเศรษฐกิจของประเทศ ไม่เข้มแข็ง ได้มีโอกาสสร้างสรรค์ทางเศรษฐกิจ พัฒนาอาชีพเดิม การเข้าสู่งานอาชีพหรือสร้างอาชีพ การสร้างรายได้ที่สอดคล้องกับสภาพความจำเป็นทางเศรษฐกิจและสังคม สามารถดำรงอยู่ได้อย่าง มีความสุข เป็นประชากรที่ทำงานเชิงเศรษฐกิจ (Economically Active Population) เพิ่มขีด ความสามารถทางเศรษฐกิจของประเทศให้มีความพร้อม มีความเข้มแข็งในการแข่งขันในเวทีโลก และนำประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป (สำนักงาน กศน., 2555 : 1-2)

สำหรับ ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัด นครราชสีมา ได้นำนโยบายและจุดเน้นสำนักงาน กศน. มากำหนดแนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ ฝึกอาชีพชุมชน เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2555 ได้ประกาศจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จำนวน 4 แห่ง และปีงบประมาณ 2556 ได้จัดตั้งเพิ่มเติมเต็มพื้นที่ จำนวน 10 แห่ง เพื่อเป็นศูนย์กลางในการฝึก พัฒนา สานิต สร้างอาชีพ ของผู้เรียนและชุมชน รวมทั้งเป็นที่จัดเก็บ แสวง จำหน่าย กระจายสินค้า และบริการของชุมชนอย่างเป็นระบบ ครบวงจร (ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอโนนไทย, 2555) ซึ่งในการดำเนินการเริ่มต้นสำรวจศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และทรัพยากรมนุษย์ และได้ลงพื้นที่เพื่อสำรวจ ความต้องการและความพร้อมของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ที่พร้อมจะเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนา ทักษะและประสบการณ์การประกอบอาชีพเพื่อการเข้าสู่อาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือพัฒนา

อาชีพหรือต่ออาชีพเดิม เพื่อเพิ่มรายได้ระหว่างการอบรม หรือเมื่อสิ้นสุดการอบรมแล้วผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอาชีพ พัฒนาเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถเชิงการแข่งขันอย่างยั่งยืน

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ที่ผ่านมาของสำนักงาน กศน. พบว่า สำนักงาน กศน. จังหวัด ไม่ได้ทำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนสถานที่ในการฝึกอบรมอาชีพ จัดแสดงผลงานหรือแหล่งจำหน่ายผลผลิตที่เกิดจากการฝึกอบรมอาชีพของผู้เรียนภายในจังหวัด กศน.อำเภอ ยังไม่สามารถจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ เพื่อใช้เป็นศูนย์ฝึกอาชีพ ศูนย์แสดงจำหน่าย กระจายผลผลิตและบริการของผู้เรียนในชุมชนได้ ขาดการทำแผนปฏิบัติการประจำปี ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือไม่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำหรับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ กศน.อำเภอ ยังไม่เข้าใจนโยบายหรือแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ทำให้สถานศึกษามีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ส่วนคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ไม่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำและมีรายได้ของกระทรวงศึกษาธิการเท่าที่ควร การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายไม่เป็นผู้ว่างงาน ไม่เป็นผู้ขาดโอกาส ไม่นำความรู้ไปประกอบอาชีพ และไม่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินการตามโครงการอย่างแท้จริง สำหรับหลักสูตรที่จัดสอนไม่สอดคล้องกับนโยบาย และความต้องการของตลาด ไม่สามารถสร้างงานสร้างอาชีพ และไม่ก่อให้เกิดรายได้ หลักสูตรที่เปิดสอนมีน้อย บางหลักสูตรจัดหาวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์สูงค่อนข้างยาก การบริหารจัดการในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ขาดการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ เพื่อเป็นช่องทางในการกระจายโอกาส หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง หรือเป็นแหล่งกระจาย จำหน่ายผลผลิตให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของตลาด สินค้าหรือบริการบางอย่างมีมากเกินไป เกิดความซ้ำซ้อน ไม่มีความแปลกใหม่ การนิเทศติดตามผลไม่ต่อเนื่องและทั่วถึง ไม่มีการติดตามผลผู้เข้ารับการอบรมหลังจากผ่านการอบรม ขาดการรายงานติดตามผลความก้าวหน้าในอาชีพของผู้เรียนหลังจากผ่านการอบรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่สามารถทราบว่าการดำเนินงานสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิผลหรือไม่ การทำงานของภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ขาดการประสานงาน และการมีส่วนร่วม (สรุปรายการตรวจราชการแบบบูรณาการ รอบที่ 1 (Project Review) และรอบที่ 2 (Progress Review), รายงานการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ รอบที่ 3 (Monitoring and Evaluation) สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 3 กลุ่มติดตามและประเมินผล ปีงบประมาณ 2555 และสำนักงาน กศน., 2556 : บทสรุปผู้บริหาร)

นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้นำกลุ่มเป็นเพียงนามธรรม ไม่มีอำนาจในการบังคับหรือสั่งการ หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนขาดความรู้ ทักษะ เทคนิคในการประกอบอาชีพ ไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการรวมกลุ่มอาชีพ ขาดความสามัคคี ขาดการประสานงานแหล่งเงินทุน ขาดวัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการประกอบอาชีพมีไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย ผลผลิตไม่มีตลาดรองรับ ไม่มีหน่วยงานสนับสนุน พื้นที่ประกอบอาชีพไม่เหมาะสม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ ความเข้มแข็งหรือความยั่งยืนของกลุ่มอาชีพ (ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย, 2556)

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ดังกล่าวมานั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษา เรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยจะศึกษาว่าปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน และปัจจัยอะไรที่ส่งผลให้ได้รับรางวัลชนะเลิศ อันดับ 1 การประกวดผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปี 2557 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งผลจากการศึกษาจะเกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนสามารถเข้าสู่อาชีพ หรือพัฒนาอาชีพ หรือต่อยอดอาชีพเดิม เพื่อเพิ่มรายได้ระหว่างการอบรม หรือหลังสิ้นสุดการอบรม สามารถพึ่งตนเองได้ เกิดการพัฒนาสู่ความยั่งยืนต่อไปได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อประเมินผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

3. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็น 5 ระยะ ดังนี้

ตาราง 1 แสดงประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ระยะ	กิจกรรม	ประชากร/คน	กลุ่มตัวอย่าง/คน
1	การศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา	212	136
2	การศึกษาการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา	391	196
3	การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา	210	136136
4	การศึกษาความพึงพอใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา	210	

ระยะ	กิจกรรม	ประชากร/คน	กลุ่มตัวอย่าง/คน
5	การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรมตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา	10	10

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

3.3 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา ระหว่างปีงบประมาณ 2556-2558

3.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

4. ตัวแปรที่ศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

ตัวแปรต้น ประกอบด้วย 10 ด้าน ดังนี้

1. ด้านที่มาของผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (ศฝอช.)
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์
3. ด้านผลผลิตและความยั่งยืนของอาชีพ
4. ด้านเป็นผลิตภัณฑ์ที่เรียนตามหลักสูตรของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นผู้จบ

หลักสูตรที่มีระยะเวลาเรียนสะสม

5. ด้านการจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรม
6. ด้านการประชาสัมพันธ์และนำผลิตภัณฑ์และบริการ การจัดสภาพแวดล้อม
7. ด้านการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์/การบริการ

8. ด้านผลิตภัณฑ์/อาชีพ ของ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นแหล่งการเรียนรู้

9. ด้านการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์

10. ด้านการพัฒนารูปแบบ คุณภาพ และการบริการ

ตัวแปรตาม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรหม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษา ครั้งนี้

5.1 ได้ทราบสภาพโดยรวมการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ที่เหลือให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.2 ได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรหม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายเข้าสู่อาชีพ หรือพัฒนาอาชีพ หรือต่อยอดอาชีพเดิม เพื่อเพิ่มรายได้ระหว่างการอบรม หรือหลังสิ้นสุดการอบรม สามารถพึ่งตนเองได้ และเกิดการพัฒนาวางอย่างยั่งยืน

5.2 ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลสำคัญให้สถานศึกษาและหน่วยงาน สำนักงาน กศน. ใช้เป็นแนวทางเพื่อกำหนดเป็นนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต่อไป

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (ศฝอช.) หมายถึง สถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านอาชีพ ให้แก่ประชาชนในชุมชนเพื่อให้มีความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ และนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพให้มีรายได้

6.2 ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง สถานที่สำหรับการจัดการเรียนรู้ การฝึกอบรมประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์

ตามหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่สอดคล้องกับศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านภูมิอากาศ ด้านภูมิประเทศ ด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี และด้านทรัพยากรมนุษย์ สามารถประกอบอาชีพ การเข้าสู่อาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือพัฒนาอาชีพ หรือต่อยอดอาชีพ เดิม เพื่อเพิ่มรายได้ระหว่างการอบรมหรือหลังสิ้นสุดการอบรม

6.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วยปัจจัย ด้านที่มาของผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (ศฝอช.) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านผลผลิตและความยั่งยืนของอาชีพ ด้านเป็นผลิตภัณฑ์ที่เรียนตามหลักสูตรของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นผู้จบหลักสูตรที่มีระยะเวลาเรียนสะสม ด้านการจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์และบริการ การจัดสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์/การบริการ ด้านผลิตภัณฑ์/อาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นแหล่งการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ และ ด้านการพัฒนารูปแบบ คุณภาพ และการบริการ

1) ด้านที่มาของผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน(ศฝอช.) ประกอบด้วย เป็นอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ความถนัดของตนเอง และมีเงินทุนหรือสามารถ หาแหล่งเงินทุน ในการประกอบอาชีพได้

2) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย มีวัตถุดิบ ใช้ทำผลิตภัณฑ์ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้แหล่งวัตถุดิบในชุมชน หรือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้แหล่งวัตถุดิบนอกชุมชน แต่สามารถหาซื้อได้ง่ายและราคาเหมาะสม และเป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่น ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ประเพณีวัฒนธรรม

3) ด้านผลผลิตและความยั่งยืนของอาชีพ ประกอบด้วย มีลูกค้าประจำ มีลูกค้าใหม่ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีตลาดภายในจังหวัด มีตลาดระหว่างจังหวัด และมีตลาดระหว่างประเทศ

4) ด้านเป็นผลิตภัณฑ์ที่เรียนตามหลักสูตรของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นผู้จบหลักสูตรที่มีระยะเวลาเรียนสะสม

5) ด้านการจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรม ประกอบด้วย มีการจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรมผลิตภัณฑ์/อาชีพที่ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มีการจัดการเรียนการสอน/การอบรมผลิตภัณฑ์/อาชีพในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ สอนโดยวิทยากร ผู้ประกอบอาชีพที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ จัดการเรียนการสอนและการประเมินผล การเรียน

- 6) ด้านการประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์และบริการ การจัดภาพเวดลั่ม ประกอบด้วย มีการประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มลูกค้าทุกระดับ มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และบริการหลากหลายรูปแบบ และมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง
- 7) ด้านการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์/การบริการ ประกอบด้วย มีการวางแผนการผลิต /การบริการ การวางแผนการจัดจำหน่าย การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และแหล่งการศึกษา เรียนรู้
- 8) ด้านผลิตภัณฑ์/อาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นแหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย เป็นแหล่งเรียนรู้ให้คนในชุมชน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด ต่างจังหวัด และชาวต่างประเทศ
- 9) ด้านการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย เป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับตำบล/แขวง อำเภอ/เขต ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ
- 10) ด้านการพัฒนารูปแบบ คุณภาพ และการบริการ ประกอบด้วย มีรูปแบบผลิตภัณฑ์/การบริการ มีรายละเอียดของผลิตภัณฑ์/การบริการ เกี่ยวกับชนิด คุณภาพ แหล่งที่มา การดูแลรักษา เป็นผลิตภัณฑ์/การบริการ ที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิดการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

แผนผังแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของสำนักงาน กศน.
2. ความเป็นมาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
3. ความเป็นมาของการประกวดศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
4. ความเป็นมาของรางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
5. ความเป็นมาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กศน.อำเภอโนนไทย
6. ความเป็นมาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย
7. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
8. กระบวนการกลุ่ม
9. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
10. การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
- 11.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของสำนักงาน กศน.

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สำนักงาน กศน. กำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อ “คนไทยได้รับการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่มีคุณภาพได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดสังคมฐานความรู้ และการมีอาชีพอย่างยั่งยืน” พันธกิจ เพื่อจัดและส่งเสริมการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ เพื่อพัฒนาสมรรถนะของประชาชนและชุมชนให้สามารถสร้างรายได้ สร้างสรรค์ และแข่งขันด้านอาชีพได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ทั้งในและต่างประเทศในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ เป้าประสงค์ เพื่อให้ประชากรวัยแรงงานมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ สามารถประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

ได้อย่างยั่งยืน และชุมชนมีฐานอาชีพที่หลากหลายที่สามารถยกระดับไปสู่วิสาหกิจชุมชน อันนำไปสู่ การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับประเทศได้ ในขณะที่เดียวกันสำนักงาน กศน. ก็ได้ กำหนดให้การดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นนโยบายเร่งด่วน ดังนี้

1. เร่งเสนอจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัดในทุกจังหวัด โดยมี ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ เพื่อเป็นกลไก ในการกำหนดทิศทาง อำนวยการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ส่งเสริมสนับสนุนและบูรณาการ การดำเนินงานการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของจังหวัด

2. เร่งสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความต้องการด้านการศึกษาอาชีพ เพื่อการมีงานทำของประชาชน ความต้องการด้านแรงงาน สินค้า และบริการ รวมทั้งศักยภาพ ของแต่ละพื้นที่ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต และทรัพยากรมนุษย์ เพื่อนำมากำหนด หลักสูตรอาชีพตาม 5 กลุ่มอาชีพหลัก ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรมพาณิชยกรรม ความคิด สร้างสรรค์ และบริหารจัดการและบริการ

3. เร่งพัฒนาและจัดทำหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของตลาด และศักยภาพของพื้นที่ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ การจัดการศึกษาอาชีพแนวใหม่ เป็นการจัดการศึกษาที่สามารถสร้างอาชีพหลักที่มั่นคงให้กับผู้เรียน โดยสามารถสร้างรายได้ได้จริงทั้งในระหว่างเรียนและสำเร็จการศึกษาไปแล้วและสามารถใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอาชีพ เพื่อพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการที่มี ความสามารถเชิงการแข่งขันอย่างยั่งยืน

4. จัดให้มีศูนย์ฝึกอาชีพในทุกอำเภออย่างน้อยอำเภอละ 2 แห่ง เพื่อเป็นศูนย์กลาง ในการฝึก พัฒนา สาธิต และสร้างอาชีพของผู้เรียนและชุมชน รวมทั้งเป็นที่จัดเก็บ แสตง จำหน่าย และกระจายสินค้าและบริการของชุมชนอย่างเป็นระบบครบวงจร

5. ประสานการดำเนินงานกับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของหน่วยงานและสถานศึกษา ต่าง ๆ ในพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายการฝึกและสร้างอาชีพของประชาชนและชุมชนในจังหวัด กลุ่มจังหวัด และระหว่างจังหวัด

6. จัดให้มีระบบการประสานงานเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งทุน ต่างๆ สำหรับเป็นช่องทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาขีดความสามารถในการ แข่งขันด้านอาชีพอย่างต่อเนื่องให้กับผู้เรียน

7. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมทั้งนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานให้เป็นไปตามความต้องการด้านการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของประชาชนความต้องการของตลาด และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ทั้ง 5 ด้าน (สำนักงาน กศน., 2555)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 สำนักงาน กศน. ได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนให้ดำเนินการจัดฝึกอบรมอาชีพหลักสูตร OTOP Mini MBA สู่ชุมชน เพื่อการส่งเสริมให้ประชากรวัยแรงงานมีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวอย่างยั่งยืน บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาไปสู่ระดับวิสาหกิจชุมชนที่มีความสามารถเชิงการแข่งขัน มีความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และความเข้มแข็งของชุมชน (OTOP Mini MBA) ดังนี้

1. เร่งดำเนินการจัดฝึกอบรมอาชีพตามหลักสูตร OTOP Mini MBA (การบริหารจัดการธุรกิจสินค้า OTOP ธุรกิจ OTOP ส่งออก การตลาดและช่องทางการจำหน่าย และภาษาอังกฤษธุรกิจ) และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เพื่อพัฒนาการฝึกอบรมการจัดการธุรกิจให้เป็นระบบครบวงจรและบรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับกลุ่มเป้าหมายอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

2. พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้สามารถนำไปใช้สนับสนุนการดำเนินการจัดฝึกอบรมอาชีพตามหลักสูตร OTOP Mini MBA ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. พัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร OTOP Mini MBA ให้มีความหลากหลายและครบถ้วนเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนและการปฏิบัติจริง

4. พัฒนาครูและวิทยากรผู้สอนหลักสูตร OTOP Mini MBA ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร OTOP Mini MBA และสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงาน กศน., 2556)

และปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงาน กศน. ก็ได้กำหนดนโยบายเพื่อยกระดับการฝึกอบรมอาชีพและศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพในการแข่งขัน รองรับการค้าเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยพัฒนาคุณภาพการฝึกอบรมอาชีพในศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนไปสู่ระดับวิสาหกิจชุมชน พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และการฝึกอบรมที่เน้นการปฏิบัติ การศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้โลกอาชีพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่มีประสบการณ์ในอาชีพโดยตรง การฝึกประสบการณ์อาชีพจากการปฏิบัติจริง ทั้งจากสถานที่และกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ

สถานศึกษา สถานประกอบการ กิจกรรมจิตอาสา มหกรรมอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง มีทักษะ และเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง และมี ศักยภาพในการแข่งขัน รองรับการเข้าสู่ระบบการค้าสากลและการค้าเสรีของประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน พัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนให้เป็นศูนย์ฝึกอบรม สาธิต แสดง จำหน่ายและกระจายสินค้า และบริการของชุมชน รวมทั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญา และศูนย์บริการข่าวสารข้อมูลสำหรับชุมชน ที่ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง ประสานการดำเนินงานกับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน แหล่งเรียนรู้ ของหน่วยงานและสถานศึกษาอื่น ตลอดจนภาคเอกชน ภาครัฐหรือข่ายอื่นในพื้นที่เพื่อเชื่อมโยง เป็นเครือข่ายการฝึกอบรม สร้างอาชีพของประชาชนและชุมชนในจังหวัด กลุ่มจังหวัดและระหว่าง จังหวัด พัฒนาระบบแนะแนว ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งทุนต่าง ๆ สำหรับเป็นช่องทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านอาชีพ อย่างต่อเนื่อง กำกับ ติดตาม ประเมินผล วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อ การมีงานทำอย่างเป็นระบบ นำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานให้เป็นไปตาม ความต้องการด้านการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของประชาชน ของตลาด และทิศทางการพัฒนา ประเทศ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงาน กศน.กำหนดนโยบาย 1 จังหวัด 1 ศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดแสดง จำหน่าย และกระจายสินค้าและบริการของชุมชนอย่าง เป็นระบบครบวงจร และ 1 อำเภอ 1 ศูนย์ฝึกอาชีพ กศน. เพื่อเป็นต้นแบบในการจัดการ เรียนรู้อาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เป็นการจัดการศึกษาอาชีพแนวใหม่ เป็นการจัดการศึกษา ที่สามารถ สร้างอาชีพหลักที่มั่นคงให้กับผู้เรียน โดยสามารถสร้างรายได้ได้จริงทั้งในระหว่างเรียน และหลังจาก สำเร็จการศึกษาไปแล้ว สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ กับอาชีพเพื่อ พัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถเชิงการแข่งขันอย่างยั่งยืน (สำนักงาน กศน., 2557)

2. ความเป็นมาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

2.1 หลักการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

การดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. หลักการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่น ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกระบวนการ เรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลใน 5 กลุ่มอาชีพหลัก ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และบริหารจัดการและบริการ เน้นการบูรณาการให้สอดคล้อง กับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต และทรัพยากรมนุษย์ ในแต่ละพื้นที่

2. หลักการมุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัย เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

4. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองโดยการดำเนินงานพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ ที่มุ่งเน้นการจัดอบรม/สัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่างๆ ให้มีความพร้อมที่จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 แนวคิดศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

การฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชนเพื่อการมีอาชีพและมีรายได้ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นระหว่าง 50-150 ชั่วโมง ประกอบด้วย 5 หลักสูตรกลุ่มอาชีพ คือ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และบริหารจัดการและบริการ ที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพที่เป็นการเข้าสู่อาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือพัฒนาอาชีพ หรือต่อยอดอาชีพเดิม เพื่อเพิ่มรายได้ในระหว่างการอบรมหรือหลังสิ้นสุดการอบรมตามหลักสูตรให้กับประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยเป็นประชากรที่ทำงานเชิงเศรษฐกิจ (Economically Active Population) ทั้งที่เป็นคนที่ทำงานอยู่แล้ว และที่ไม่มีงานทำแต่กำลังหางานทำอยู่ในขณะนั้น ในพื้นที่ชนบทที่ยังไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปจัดฝึกอบรม ซึ่งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจะเป็นหน่วยจัดบริการ (Service Provider Unit) ที่มีการบริหารจัดการแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Result-Based Management-RBM) ที่มุ่งเน้นความคุ้มค่าของผลผลิตของหลักสูตรและโครงการทั้งในทางเศรษฐกิจและทางสังคม (Economic and Social Values) และการบริหารจัดการที่จะนำไปสู่มาตรฐานและพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดในการบริหารคุณภาพของวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle) หรือวงจร PDCA (PDCA Cycle) ที่มีการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบระหว่างระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ และเมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านการฝึกอบรมแล้ว สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเทียบโอนความรู้สู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.ได้

2.3 จุดมุ่งหมายศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
2. เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปได้
6. เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

2.4 กลุ่มเป้าหมายผู้เรียนศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ โดยเฉพาะ ผู้ประกอบการ SME, OTOP และผู้ประกอบการทั่วไป

2.5 แนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

สำนักงาน กศน. กำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้บรรลุเป้าหมายผู้เรียนมีความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ และนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพให้มีรายได้ ดังนี้ (สำนักงาน กศน., 2555)

1. การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ในระดับต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด/กทม. ให้มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด/กทม. เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดแสดงผลงาน/สาธิต การฝึกประกอบอาชีพและการจำหน่ายผลผลิตที่เกิดขึ้นจากผู้เรียนที่ผ่านการสอน/ฝึกอบรมในหลักสูตรอาชีพเพื่อการมีงานทำของ กศน. อำเภอ/เขตทุกแห่งภายในจังหวัด ดังนั้นสิ่งที่ควรดำเนินการ มีดังนี้

- 1) ด้านสถานที่ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด/กทม. ควรพิจารณาสถานที่ที่เหมาะสม ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน โดยอาจจะพิจารณาคัดเลือกจากศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ/เขต ที่มีความพร้อมทางด้านอาคารและบริเวณที่จะสามารถจัดแสดงผลงานการฝึกประกอบอาชีพ และมีพื้นที่สำหรับการจำหน่ายผลผลิตของผู้เรียนได้ โดยพิจารณาความพร้อมดังกล่าว เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด/กทม.

2) ด้านผู้รับผิดชอบ กิจกรรมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จังหวัด/กทม. ควรมีการดำเนินการจัดอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ควรจะต้องมีการมอบหมายบุคลากรของสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. และ กศน.อำเภอ/เขต ร่วมกันรับผิดชอบในการวางแผนการบริหารงาน การประสานงานเครือข่าย การจัดกิจกรรมต่างๆ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่และการพัฒนาของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด/กทม. ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

1.2 การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ/เขต การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ/เขต เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดแสดงผลงาน/สาธิตการฝึกประกอบอาชีพ และจำหน่ายผลผลิตของผู้เรียนภายในอำเภอ/เขต เป็นสถานที่ฝึกทักษะเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ มีงานทำและมีรายได้ต่อไป ควรดำเนินการดังนี้

1) ด้านสถานที่ การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ/เขต ให้พิจารณาจากสถานที่ที่มีความเหมาะสม และตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่ประชาชนสามารถใช้บริการได้สะดวก

2) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ ให้ใช้จากหน่วยงาน สถานศึกษา กศน. ที่มีอยู่หรือขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย

3) ด้านบุคลากร ให้พิจารณามอบหมายผู้รับผิดชอบจากบุคลากรของ กศน.อำเภอ/เขตรับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง

2. ภารกิจของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ภารกิจของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มีดังนี้

2.1 เป็นศูนย์แนะแนวอาชีพของชุมชน

2.2 เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนและประชาชนที่สนใจในการประกอบอาชีพ

2.3 เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน การดำเนินงาน

2.4 เป็นศูนย์กลางแสดงผลงาน การฝึกประกอบอาชีพ และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผลงานของผู้เรียน

2.5 เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพของชุมชน

3. คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มี 4 ระดับ ดังนี้

3.1 คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย คณะบุคคลดังต่อไปนี้

1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการ

2) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการ

- 3) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการ
- 4) เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการ
- 5) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- 6) เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรรมการ
- 7) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรรมการ
- 8) หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการ
- 9) เลขาธิการสำนักงานการศึกษาเอกชน กรรมการ
- 10) เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ กรรมการและ

เลขานุการและการศึกษาตามอัธยาศัย

อำนาจหน้าที่

- 1) กำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ และมีรายได้ของกระทรวงศึกษาธิการ ให้บรรลุตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ
- 2) ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวง
- 3) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่มอบหมาย

3.2 คณะกรรมการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชนจังหวัด/กทม. ประกอบด้วย คณะบุคคลดังต่อไปนี้

- 1) อธิการบดีมหาวิทยาลัย/วิทยาลัยทุกสถาบันในสังกัด สกอ.(ถ้ามี) กรรมการ
- 2) ผู้อำนวยการสำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา กรรมการ
- 3) ประธานอาชีวศึกษาจังหวัด กรรมการ
- 4) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกคน กรรมการ
- 5) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรรมการ
- 6) ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด(ถ้ามี) กรรมการ
- 7) ผู้แทนนายกสมาคมหรือประธานชมรมการศึกษาเอกชนจังหวัด จำนวน 1 คน กรรมการ

- 8) ผู้แทนโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คนที่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้ง กรรมการ
- 9) ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. กรรมการและเลขานุการ
อำนาจหน้าที่
- 1) อำนวยการและควบคุมดูแลการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ
ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในจังหวัด
 - 2) วิเคราะห์ บูรณาการ และจัดทำแผนการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการ
มีงานทำของจังหวัด
 - 3) ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ
ในจังหวัด
 - 4) สนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางการจัดการศึกษาอาชีพของ
คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ
 - 5) ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน
ภาคประชาสังคมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ
ของจังหวัด
 - 6) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ
ตามที่มอบหมาย
 - 7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย
 - 8) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการ
จัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานของจังหวัด

หมายเหตุ 1. ประธานกรรมการ ได้มาจากการร่วมกันคัดเลือก
2. ควรจัดให้มีคณะที่ปรึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น ประธาน
หอการค้าประธานสภาอุตสาหกรรม นายก อบจ. เป็นต้น

3.3 คณะกรรมการกลั่นกรองแผนงาน/โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ประกอบด้วยคณะบุคคลดังต่อไปนี้

- 1) ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ประธานกรรมการ
- 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา กศน. กรรมการ

3) ภาควิชาครีเอทีฟภาครัฐ ภาควิชาเอกชน กรรมการ(ภาควิชาครีเอทีฟ ประกอบด้วย ภาควิชาจังหวัด จัดหางานจังหวัดประธานหอการค้า อาจารย์มหาวิทยาลัย ประธานสภาอุตสาหกรรม นายก อบจ. เป็นต้น)

4) รองผู้อำนวยการ สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. กรรมการและ เลขานุการ

5) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1) ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับ จังหวัด

2) เห็นชอบแผนงาน/โครงการของสถานศึกษา กศน. และนำเสนอ คณะกรรมการระดับจังหวัด

3) สนับสนุนทรัพยากรเพื่อจัดกิจกรรม

4) นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล

5) อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการกลั่นกรองแผนงาน/โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด จะจัดตั้งหรือไม่ก็ได้ให้อยู่ ในดุลยพินิจของสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. พิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม

3.4 คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ/เขต ประกอบด้วยคณะบุคคล จำนวน 9 – 15 คน โดยนายอำเภอ เป็นผู้แต่งตั้ง ดังต่อไปนี้

1) นายอำเภอ ประธานกรรมการ

2) ผู้แทนหน่วยงานระดับอำเภอ กรรมการ

3) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ

4) ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา กศน.อำเภอ/เขต กรรมการ

5) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชีพ กรรมการ

6) ผู้แทนกลุ่มเป้าหมาย/ชุมชน กรรมการ

7) ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ/เขต กรรมการและเลขานุการ

8) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กรรมการและ

ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1) สนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางการจัดการศึกษาอาชีพของคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด อำเภอ/เขต และสำนักงาน กศน.

2) วิเคราะห์ พิจารณาแผนการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

3) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ

ตามที่มีมอบหมาย

4) ให้คำปรึกษาแนะนำ และข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาอาชีพ

เพื่อการมีงานทำ

5) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ

ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการศึกษาอาชีพ

เพื่อการมีงานทำ

6) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษา

อาชีพ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน., 2555

: 7) ได้กำหนดโครงสร้างของการบริหารจัดการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ไว้ดังนี้

4. การดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ

4.1 ระดับสำนักงาน กศน. มีหน้าที่ ดังนี้

1) กำหนดนโยบาย จุดเน้น การดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

2) จัดสรรงบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

3) ประสานความร่วมมือการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลัก

ในกระทรวงศึกษาธิการ

4) ติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

4.2 ระดับสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. มีหน้าที่ ดังนี้

1) ประสานการจัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด/

กทม.

2) จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนให้

สถานศึกษาทราบ

3) แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อสนับสนุนการ

ปฏิบัติงาน

4) วิเคราะห์ศักยภาพและกำหนดทิศทางการดำเนินงานระดับจังหวัด

5) กลั่นกรองและให้ความเห็นชอบแผนงาน/โครงการศูนย์ฝึกออาชีพ

ชุมชน

6) จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศศูนย์ฝึกออาชีพชุมชนระดับจังหวัด

7) ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน

8) สนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการโครงการของศูนย์ฝึกออาชีพ

ชุมชนอำเภอ/เขต

9) ส่งเสริม ประสานความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

10) ส่งเสริม สนับสนุนศูนย์ฝึกออาชีพชุมชนจังหวัด/อำเภอ ให้เกิดกิจกรรมด้านการแสดงผลงาน เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพ และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผลงานของผู้เรียน

11) กำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน

4.3 ระดับสถานศึกษา มีหน้าที่ ดังนี้

1) สถานศึกษา กศน. สำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อค้นหาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดเวทีประชาคม ประชุมสัมมนา หรือสภากาแฟ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ และเอกชน เช่น สถานประกอบการ วิทยาลัยชุมชน กลุ่ม OTOP หน่วยงานท้องถิ่น เป็นต้น

2) วิเคราะห์ข้อมูล/สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำแผนพัฒนา/แผนปฏิบัติการโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน

3) เสนอแผนพัฒนา/แผนปฏิบัติงานโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชนต่อคณะกรรมการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชนระดับอำเภอและระดับจังหวัด

4) ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนงาน/โครงการที่ได้รับอนุมัติ

5) นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน

5. แนวปฏิบัติในการดำเนินงานของสถานศึกษา

5.1 การจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติงาน สถานศึกษาจะต้องศึกษารวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชน เช่น จัดเวทีชาวบ้าน การจัดประชุมระดมพลังสมองในกลุ่มที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แผนที่ตรงกับความต้องการของ

กลุ่มเป้าหมาย และเสนอแผนพัฒนาเพื่อขออนุมัติหลักการจากสำนักงาน กศน.จังหวัด เมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณสนับสนุน สถานศึกษาจัดทำโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนโดยละเอียดนำมาบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา และส่งสำนักงาน กศน.จังหวัด อีกครั้งหนึ่งเพื่อขออนุมัติให้ดำเนินการตามแผนที่เสนอไว้

5.2 การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย

1) กำหนดคุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นประชาชนนอกระบบที่ว่างงาน และต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่ หรือประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิม

2) สถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามคุณสมบัติที่กำหนด

3) ผู้เข้ารับการเรียนรู้/ฝึกอบรมทำข้อตกลงกับสถานศึกษา ในการจะเข้ารับการฝึกอบรมจนจบหลักสูตรและนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรไปประกอบอาชีพจริง

5.3 หลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องมีหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการทำงานทำให้ครบตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การจัดหาหลักสูตรมาใช้จัดกระบวนการเรียนรู้สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

1) หลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำใช้เอง มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(1) สำรวจ/รวบรวม ศักยภาพและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

(2) วิเคราะห์/จัดลำดับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดย

พิจารณาจากข้อมูลหลาย ๆ ด้าน เช่น นโยบาย จุดเน้น โครงการในระดับส่วนกลาง ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ

(3) กำหนดกรอบหลักสูตรเพื่อการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายของสถานศึกษา และสอดคล้องกับนโยบายของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ดังนี้

1. ลักษณะของอาชีพ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มอาชีพ คือ 1) กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม 2) กลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม 3) กลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและการบริการ 4) กลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และ 5) กลุ่มอาชีพเฉพาะด้าน

2. โครงสร้างหลักสูตร มีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง ได้แก่ ความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ
เจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพความรับผิดชอบ วินัยในการทำงาน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เป็นต้น

ส่วนที่สอง ได้แก่ ความรู้ความสามารถ ทักษะในการประกอบ
อาชีพซึ่งจะต้องครอบคลุมใน 4 เรื่อง ดังนี้ 1) โลกของงานอาชีพ 2) ทักษะในงานอาชีพ 3) การ
บริหารจัดการ และ4) การจัดทำโครงการประกอบอาชีพ

หมายเหตุ การกำหนดจำนวนชั่วโมงในแต่ละหลักสูตร ควรกำหนดจำนวนชั่วโมง
ให้สอดคล้องกับเกณฑ์การเทียบโอนความรู้เข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐานพุทธศักราช 2551 จำนวน 40 ชั่วโมง เทียบโอนได้ 1 หน่วยกิต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำ
หลักฐานการจบหลักสูตรไปขอเทียบโอน

2) หลักสูตรกลาง ที่สำนักงาน กศน.จัดทำขึ้น หรือพัฒนาจากหลักสูตร
สถานศึกษาส่งให้พิจารณาความเหมาะสมแล้ว เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาสามารถนำไปใช้จัดการ
เรียนการสอนได้ หรืออาจนำไปประยุกต์เนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายกับ
บริบทชุมชน ก็ได้ โดยสถานศึกษาจะต้องเสนอหลักสูตรดังกล่าว ขอความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการสถานศึกษาก่อน

3) หลักสูตรที่สถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน. สร้างขึ้น สามารถ
นำไปใช้ได้ โดยประสานแจ้งให้สถานศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นทราบ สามารถนำไปใช้ในการประกัน
คุณภาพภายนอกได้

4) หลักสูตรของสถานศึกษาอื่นที่ไม่สังกัด สำนักงาน กศน.
หรือหน่วยงานอื่น ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) กับหน่วยงานเจ้าของหลักสูตร และต้องได้รับอนุญาตให้ใช้เป็น
ลายลักษณ์อักษร

(2) สถานศึกษานำหลักสูตรที่ได้รับอนุญาต และจะนำมาใช้เป็น
หลักสูตรสถานศึกษาขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และสถานศึกษาดำเนินการ
อนุมัติตามขั้นตอน แล้วนำไปใช้ในการจัดฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมายสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์
หลักสูตรที่นำไปใช้ และพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการใช้หลักสูตรให้สำนักงาน
กศน.ทราบ อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง เพื่อพัฒนาเป็นหลักสูตรกลางของสำนักงาน กศน.ต่อไป

5.4 การคัดเลือกวิทยากร การคัดเลือกวิทยากรควรพิจารณา ดังนี้

1) กำหนดคุณสมบัติของวิทยากร จากภูมิปัญญาท้องถิ่น/ผู้มีความเชี่ยวชาญ หรือผู้ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพนั้น

2) วิทยากรที่มีวุฒิปริญญาตรี/เกียรตินิยม รับรองคุณสมบัติมีความรู้ความสามารถ ทักษะมีประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรและวิชาที่สอน/ฝึกอบรม และสามารถดูแลผู้เรียนให้ เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องสู่การมีอาชีพและมีรายได้

3) สถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งวิทยากร

5.5 การจัดกระบวนการเรียนรู้

1) สถานศึกษา เสนอแผนการเรียนรู้/ฝึกอบรมอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ต่อคณะกรรมการกลั่นกรองของสำนักงาน กศน.จังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2) สำนักงาน กศน.จังหวัด เสนอแผนการจัดการเรียนรู้/ฝึกอบรมอาชีพของ สถานศึกษาในสังกัดต่อคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานและประสานความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3) สถานศึกษา ดำเนินการจัดสอน/ฝึกอบรมอาชีพตามหลักสูตรตามแผนการ จัดฝึกอบรมที่กำหนด

4) สถานศึกษา ประเมินผลก่อนการเรียนรู้/ฝึกอบรมและหลังสิ้นสุด การเรียนรู้/ฝึกอบรม

5) จำนวนผู้เรียน ในโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในแต่ละหลักสูตร ให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

6) สถานที่จัดการเรียนรู้/ฝึกอบรม ให้สถานศึกษาร่วมกับภาคีเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคัดเลือกสถานที่จัดการเรียนรู้/ฝึกอบรมในพื้นที่ที่เหมาะสม ผู้เข้ารับอบรมเดินทางมาสะดวกและปลอดภัย

5.6 การออกหลักฐาน สถานศึกษา ต้องจัดทำทะเบียนและหลักฐานทางการศึกษา ตามระเบียบการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พร้อมออกวุฒิบัตรให้แก่ผู้ที่จบหลักสูตร

5.7 การรายงานผล รายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ในทุกระดับ ดังนี้

1) วิทยากรรายงานผลการจัดการเรียนรู้/ฝึกอบรมตามหลักสูตรตามแผนการ จัดฝึกอบรมที่กำหนดให้สถานศึกษา ตามแบบประเมินและรายงานผลการจบหลักสูตร ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

2) ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน รายงานผลผู้ผ่านการเรียนรู้/ฝึกอบรมจนจบหลักสูตรและมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรไปประกอบอาชีพจริง ให้สถานศึกษาทราบ

3) สถานศึกษา รายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ตามระยะเวลาที่กำหนด

4) สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม.รายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนให้สำนักงาน กศน.ทราบเป็นรายไตรมาส

5.8 ผู้รับผิดชอบโครงการ ในการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สถานศึกษา ควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจน โดย

1) พิจารณามอบหมายให้บุคลากร กศน.อำเภอ/เขต รับผิดชอบผู้เรียนอย่างต่อเนื่องสู่การมีอาชีพและรายได้

2) สถานศึกษาแต่งตั้งบุคลากรจากครูผู้ช่วย หรือ ครูอาสาสมัครหรือ ครู กศน.ตำบล

6. การนิเทศ ติดตาม และรายงานผล

6.1 การนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ดำเนินการใน 3 ระดับ ดังนี้

1) คณะกรรมการนิเทศ ติดตามผลของสำนักงาน กศน. มีหน้าที่ในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน การปฏิบัติงานตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของหน่วยงานในสังกัดให้เป็นไปตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการทราบ

2) คณะกรรมการนิเทศ ติดตามผลของสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. มีหน้าที่ในการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน การปฏิบัติงานตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของอำเภอ/เขต ให้เป็นไปตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และรายงานให้สำนักงาน กศน.ทราบเป็นรายไตรมาส

3) คณะกรรมการนิเทศ ติดตามผลของสถานศึกษา มีหน้าที่ในการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน การปฏิบัติงานตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการและรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ทราบเป็นรายไตรมาส ในการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานตามโครงการศูนย์

ฝึกอาชีพชุมชนทั้ง 3 ระดับ ให้ดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนการนิเทศในพื้นที่ และจัดให้มีการรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

6.2 การรายงานผลการดำเนินโครงการ การรายงานผลการดำเนินโครงการ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นการรายงานในภาพรวมภายหลังการดำเนินโครงการเสร็จสิ้น เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินการว่าสอดคล้องต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการมากน้อยเพียงใด และสะท้อนปัญหา อุปสรรค จุดเด่น พร้อมทั้งความร่วมมือสนับสนุนในเรื่องต่างๆ ภายในสถานศึกษา สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. และภาคีเครือข่าย ซึ่งการรายงานควรจะนำเสนอผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา และผลการเรียนรู้ของด้านอาชีพของผู้เรียนตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ จนสามารถประกอบอาชีพได้ ดังนั้น การรายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จึงควรดำเนินการเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสถานศึกษา สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. และสำนักงาน กศน. โดยมีการสรุปรายงานเป็นเอกสารและทางเว็บไซต์ เพื่อรายงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบต่อไป

เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สำนักงาน กศน. จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. กศน.อำเภอ/เขต และ กศน.ตำบล/แขวง คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย วิธีการหา กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้
 - 1.1 จากเวทีประชาคม
 - 1.2 จากข้อมูลการสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ
 - 1.3 จากการสำรวจข้อมูลความต้องการทางการศึกษาและกิจกรรมการเรียนรู้ของประชาชน
 - 1.4 จากการที่ประชาชนมาแจ้งความต้องการ
2. การจัดทำโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
 - 2.1 ให้สถานศึกษา กศน. จัดทำแผนงานและโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
 - 2.2 ให้สถานศึกษาเสนอแผนงานและโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนให้สำนักงาน กศน.จังหวัด พิจารณานุมัติโครงการที่ดี เมื่อกลุ่มเป้าหมายเรียนจบหลักสูตรแล้ว ต้องมีอาชีพได้จริง พร้อมทั้งพิจารณาค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ตามกรอบแนวทางที่คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัดให้ความเห็นชอบ
3. สถานศึกษา กศน.อำเภอดำเนินการตามแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัติ

4. ให้สำนักงาน กศน. จังหวัด จัดศึกษานิเทศก์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนิเทศ กำกับติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษา กศน. ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

5. ให้สถานศึกษา กศน.อำเภอ รายงานผลการดำเนินงานไปพร้อมกับขออนุมัติ เบิกจ่ายงบประมาณของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนและให้สำนักงาน กศน.จังหวัด พิจารณา รายงานดังกล่าวประกอบการอนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณ

6. สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. รายงานผลการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชนตามแบบที่กำหนด ให้สำนักงาน กศน. ทราบทุก 3 เดือน

2.6 วิธีการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน วิธีการดำเนินงาน มี 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1) จัดโดยสถานศึกษา กศน.
- 2) จัดโดยภาคีเครือข่าย
- 3) จัดโดยสถานศึกษา กศน. ร่วมกับภาคีเครือข่าย

2.7 วิธีจัดการเรียนรู้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

1) การเรียนรู้เป็นรายบุคคล เป็นการเรียนรู้ของผู้เรียนบุคคลใดบุคคล หนึ่ง ที่ต้องการจะเรียนรู้ในเนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่ง ซึ่งเป็นความสนใจเฉพาะตัว ตามหลักสูตรการศึกษา ต่อเนื่องในสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่าย โดยผู้เรียนและวิทยากรร่วมกันวางแผน และออกแบบการ เรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล สถานศึกษาสามารถจัดหรือประสาน

2) การเรียนรู้เป็นกลุ่ม หมายความว่า เป็นการเรียนรู้ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่ต้องการจะเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่าย

3) การเรียนรู้ในสถานประกอบการ หมายความว่า การจัดให้ผู้เรียนได้ไป เรียนรู้ในสถานประกอบการ หรือแหล่งประกอบการ หรือแหล่งเรียนรู้

4) การศึกษาทางไกล หมายความว่า การศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ ด้วยตนเอง จากสื่อประเภทต่างๆได้แก่ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ โดยใช้สื่อประเภทใดประเภทหนึ่งเพียงอย่างเดียว หรือ ผสมผสานกัน

5) การเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ หมายความว่า การจัดการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ ความสนใจ ตามฐานการเรียนรู้ที่จัดให้ โดยมีวิทยากร ให้ความรู้ในแต่ละฐานการเรียนรู้

ปฏิบัติ

2.8 การวัดผลประเมินผลและรายงานผลการเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด

- 1) ประเมินความรู้ความสามารถ ทักษะ ด้วยการซักถาม ทดสอบและ
- 2) ประเมินด้านคุณธรรม ด้วยแบบประเมินคุณธรรม
- 3) ประเมินชิ้นงาน ด้วยผลงานที่ปฏิบัติ
- 4) ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ด้วยแบบสอบถาม

2.9 การออกหลักฐานการศึกษา

การออกหลักฐานการศึกษาการเรียนรู้ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าสถานศึกษา เป็นผู้ลงนามในหลักฐานการศึกษาตามหลักสูตรกำหนด โดยระบุชื่อวิชา/กิจกรรมระยะเวลา

2.10 การเทียบโอนผลการเรียน

ผู้เรียนที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพแล้วสามารถนำมาใช้เทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

2.11 มาตรฐานการเรียนรู้

- 1) ช่องทางการประกอบอาชีพ

มาตรฐานที่ 1.1 วิเคราะห์ศักยภาพของข้อมูลตนเอง ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อมและขอบข่ายงานอาชีพต่าง ๆ

มาตรฐานที่ 1.2 มองเห็นช่องทางและตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นจากข้อมูลที่เป็นจริง และมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพทักษะการประกอบอาชีพ

มาตรฐานที่ 2.1 มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก

มาตรฐานที่ 2.2 สามารถจัดหาและคัดเลือกปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 2) การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ

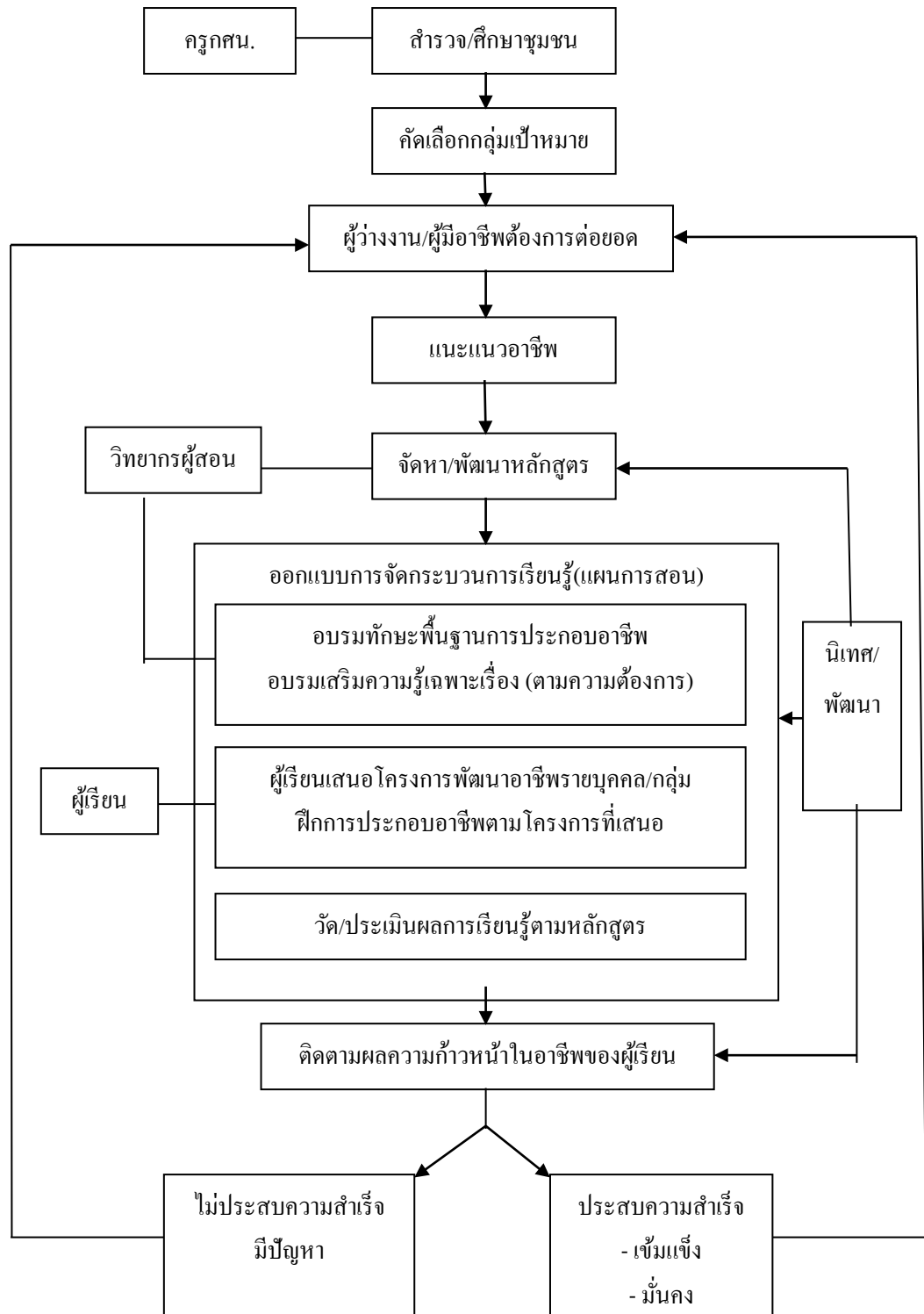
มาตรฐานที่ 3.1 สามารถบริหารจัดการในอาชีพที่ตัดสินใจเลือกได้อย่างมีคุณภาพ

มาตรฐานที่ 3.2 สามารถจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับการประกอบอาชีพโครงการประกอบอาชีพ

มาตรฐานที่ 4.1 มีโครงการประกอบอาชีพสำหรับใช้เป็นแนวทาง
ในการนำไปสู่การปฏิบัติ

มาตรฐานที่ 4.2 มีการตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการเพื่อ
การประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงการจัดการเรียนรู้

แผนผังแสดงกระบวนการเรียนรู้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

2.12 เกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

มาตรฐานที่ 1 ด้านบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 การดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ
2. มีการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการด้านการจัดการศึกษาอาชีพ
3. มีวิธีการคัดเลือก คุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ
4. มีการคัดเลือกหรือสรรหาวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ และประสบความสำเร็จในอาชีพตามหลักสูตรและวิชาที่สอน/ฝึกอบรมและสามารถดูแลผู้เรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องสู่การมีอาชีพและมีรายได้
5. มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรม/โครงการในการส่งเสริมด้านอาชีพ และฝึกอาชีพชุมชนที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอและคณะกรรมการสถานศึกษา
6. มีหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและสอดคล้องกับบริบทของชุมชนที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา
7. มีการจัดทำคลังหลักสูตร
8. มีการจัดระบบข้อมูลจำนวนผู้เรียนและผู้จบหลักสูตร
9. มีคู่มือหรือแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 สถานที่ และการจัดสภาพแวดล้อม

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีป้ายศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในลักษณะถาวร
2. สถานที่อยู่ในสภาพเหมาะสม มั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย
3. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด เรียบร้อย รมรื่น ทั้งภายในและภายนอก
4. มีพื้นที่การใช้สอยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เพียงพอ
5. สถานที่มีความเป็นสัดส่วน หรือมีความเป็นเอกเทศ

2. มีการจัดกิจกรรมการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำตาม
แผนงาน/โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
3. บุคลากรที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการศูนย์ฝึก
อาชีพชุมชนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
4. บุคลากรที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการ
ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีจิตอาสาในการให้บริการ
5. บุคลากรที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการ
ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีความรับผิดชอบต่อ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง
6. บุคลากรที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการ
ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
7. บุคลากรที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการศูนย์ฝึกอาชีพ
ชุมชนมีการใช้ทรัพยากรของทางราชการอย่างประหยัด และคุ้มค่า

ตัวบ่งชี้ที่ 1.6 คุณภาพของหลักสูตร

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร
2. หลักสูตรผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา
3. หลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาอาชีพ/ส่งเสริมการประกอบอาชีพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีระยะเวลาตั้งแต่ 50 ชั่วโมงขึ้นไป
5. กำหนดกรอบหลักสูตรเพื่อการมีงานทำที่สอดคล้องกับความต้องการ
ความสนใจความถนัด และความจำเป็นของผู้เรียนและสอดคล้องกับนโยบายของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
6. โครงสร้างหลักสูตรต้องครอบคลุมในเรื่องช่องทางหรือโลกของงาน
อาชีพ ทักษะในงานอาชีพ การบริหารจัดการ และการจัดทำโครงการประกอบอาชีพ
7. มีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร
8. มีการนำผลการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

มาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เป็นศูนย์แนะแนวอาชีพ

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีเอกสารแนะนำการเรียนรู้อาชีพหรือคู่มือแนะแนวอาชีพ

2. มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอย่างต่อเนื่อง

3. มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่อง

4. มีการให้บริการคำปรึกษาแนะแนวอาชีพ

5. มีการสร้างระบบเครือข่ายการแนะแนวอาชีพร่วมกับชุมชนและภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น จัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ ตลาดนัดอาชีพ เป็นต้น

6. มีการใช้ประโยชน์จากศูนย์แนะแนวอาชีพอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนและประชาชนที่สนใจในการประกอบอาชีพ

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีหลักสูตรอาชีพเพื่อการมีงานทำที่หลากหลายที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

2. มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่ม OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น

3. มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร

4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาชีพเพื่อการมีงานทำครบถ้วนทั้ง 3 ด้าน คือช่องทางหรือโลกของอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ และการบริหารจัดการในอาชีพ (การวางแผนอาชีพ การวางแผนการเงิน การจัดการประกอบอาชีพ)

5. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาชีพเพื่อการมีงานทำโดยใช้ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

6. มีการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

7. เป็นแหล่งเรียนรู้หรือฝึกปฏิบัติด้านอาชีพให้คนในชุมชนหรือในอำเภอหรือในจังหวัดหรือชาวต่างประเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการดำเนินงาน

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการรวบรวมข้อมูล ปัญหา ความต้องการประกอบอาชีพของชุมชน

2. มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือหรือเอกสารความร่วมมือกับ
เครือข่ายและผู้เกี่ยวข้องในชุมชน
 3. มีทำเนียบเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญา
 4. มีการประสานงานตามแผนการจัดกิจกรรม เช่น ประสานแหล่งเรียนรู้
ผู้รู้ ภูมิปัญญาหน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่และหน่วยงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเป็นต้น
 5. มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมของชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เช่น
เวทีชาวบ้าน เวทีประชาคม ตลาดนัดอาชีพ เป็นต้น
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 เป็นศูนย์กลางแสดงผลงาน การฝึกประกอบอาชีพ
และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการจัดแสดงผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ
2. มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหลากหลาย
ช่องทาง
3. มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนทาง
Internet
4. มีการประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มลูกค้าทุกระดับ เช่น ระดับหมู่บ้าน/
ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/ประเทศ/ ต่างประเทศ ฯลฯ
5. มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหลาย
หลายรูปแบบ
6. มีการประชาสัมพันธ์อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
7. มีแผนการผลิต/การบริการ การวางแผนการจัดจำหน่าย
8. มีการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับตำบลหรือระดับอำเภอหรือ
ระดับจังหวัดหรือระดับภาคหรือระดับประเทศ

9. มีการแสดงรายละเอียดของผลิตภัณฑ์/การบริการ เกี่ยวกับชนิด
คุณภาพ แหล่งที่มาการดูแลรักษา วัน เดือน ปีที่ผลิต วันหมดอายุ และอื่น ๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพของชุมชน

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการสำรวจ รวบรวม จัดเก็บข้อมูลชุมชนครอบคลุม ครบถ้วนและ
เป็นปัจจุบัน

ปัจจุบัน

2. มีการสำรวจ รวบรวมจัดเก็บข้อมูลแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาไว้เป็น

ปัจจุบัน

3. มีการรวบรวมข้อมูลอาชีพและข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานไว้เป็น

4. มีการรวบรวมแหล่งข้อมูลอาชีพอิสระ และอาชีพในระบบ

5. มีการรวบรวมข้อมูลแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ

6. มีการนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ทั้งภายในและภายนอกชุมชนที่เป็น

ประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผนภูมิ เอกสาร นิตยสาร นิตยสาร การ ป้ายประกาศ เป็นต้น

มาตรฐานที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

เกณฑ์การพิจารณา

1. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

2. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเสนอ/รวบรวมข้อมูล และวางแผนจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

3. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดกิจกรรมของ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

4. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการ จัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

5. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการ ดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

เกณฑ์การพิจารณา

1. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาศูนย์ฝึก อาชีพชุมชน

- จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์
2. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคาร สถานที่
 3. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ การ
 4. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา
 5. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร
 6. มีการสร้างแรงจูงใจ เช่น มอบใบประกาศเกียรติคุณ โล่ รางวัล
- เป็นต้น

มาตรฐานที่ 4 ด้านการติดตามผล ประเมินผลและรายงานผล

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 การติดตามผลและประเมินผล

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีแผนการติดตามผลทั้งระหว่างและหลังการจัดกิจกรรม
 2. มีเครื่องมือในการติดตามผล
 3. มีการดำเนินการติดตามผลทั้งระหว่างและหลังการจัดกิจกรรม
 4. มีเครือข่ายร่วมในการติดตามผล
 5. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
- ทุกกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ กศน.ตำบล
6. มีกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เช่น การใช้แบบสอบถามการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การสนทนากลุ่ม ฯลฯ
 7. มีการนำผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนากิจกรรม
- ##### ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 การสรุปผลและรายงานผล

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการรายงานผลการจัดกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด
2. มีการจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานประจำปี
3. มีการรายงานผลต่อคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ
4. มีการรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา
5. มีการรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด
6. มีการรายงานผลต่อชุมชนและภาคีเครือข่าย

มาตรฐานที่ 5 ด้านผลผลิต

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

เกณฑ์การพิจารณา

1. ร้อยละ 80 ของผู้เรียน สามารถจบการศึกษาตามหลักสูตร
2. ร้อยละ 80 ของผู้จบหลักสูตรนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้
3. ร้อยละ 25 ของผู้จบหลักสูตร มีงานทำหรือมีรายได้เสริม
4. ผู้เรียนทุกคนสามารถจัดทำโครงการประกอบอาชีพหรือแผนธุรกิจหรือแผนประกอบอาชีพหลังจบกระบวนการเรียนรู้
5. ผู้จบหลักสูตรสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น
6. ผู้จบหลักสูตรมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ผลิตภัณฑ์หรืออาชีพ

เกณฑ์การพิจารณา

1. เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบในชุมชน หรือวัตถุดิบนอกชุมชน แต่สามารถหาซื้อได้ง่ายและราคาเหมาะสม
2. เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่น ภูมิอากาศ ภูมิประเทศประเพณี วัฒนธรรม
3. เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่มีตลาดรองรับ
4. เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่เรียนตามหลักสูตรของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
5. เป็นผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่มีรูปแบบโดดเด่นหรือประณีตหรือทันสมัย
6. เป็นผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
7. เป็นการประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม

2.13 บทบาทและอำนาจหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

(2) จัดทำยุทธศาสตร์แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาจากระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษาชาติแผนพัฒนาการศึกษาจากระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และความต้องการ ของท้องถิ่น และชุมชน

(3) ศึกษา วิเคราะห์วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(4) วิเคราะห์จัดตั้ง จัดสรร เงินงบประมาณให้แก่สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายที่จัดการศึกษาจากระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(5) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา และภาคีเครือข่าย

(6) จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจากระบบตามที่กฎหมายกำหนด

(7) ส่งเสริม สนับสนุนการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์และการเทียบระดับการศึกษา

(8) พัฒนาหลักสูตร สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

(9) ระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัด และพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(10) ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการศึกษาจากระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(11) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาจากระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยและภาคีเครือข่าย

(12) ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินโยบายพิเศษของรัฐบาล และงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

(13) กำกับ ดูแล นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

(14) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2) ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) จัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- (2) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย เพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- (3) จัด ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินโยบายพิเศษ ของรัฐบาล และงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ
- (4) จัด ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (5) วิจัย และพัฒนาคุณภาพหลักสูตร สื่อ กระบวนการเรียนรู้และมาตรฐานการศึกษานอกระบบ
- (6) ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์และเทียบระดับการศึกษา
- (7) กำกับ ดูแล ตรวจสอบ นิเทศภายใน ติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- (8) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยและภาคีเครือข่าย
- (9) ระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการส่งเสริม สนับสนุนการจัด และพัฒนาการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- (10) ดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
- (11) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3) ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้เรียนอาชีพ
- (2) ประสานการจำหน่ายระหว่างผู้ผลิตกับผู้ซื้อ
- (3) เป็นสถานที่ฝึกอาชีพ และฝึกงานการตลาด

3. ความเป็นมาของการประกวดศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ด้วยสำนักงาน กศน. มีนโยบายการประกวดคัดเลือกผลิตภัณฑ์ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนที่ดำเนินการตามนโยบายของสำนักงาน กศน. เพื่อสรรหาแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนที่ดีในแต่ละจังหวัด (Best Practice) และคัดเลือกดีเด่นระดับภาค ระดับประเทศ และเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลิตภัณฑ์/อาชีพดีเด่นให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชน หน่วยงาน สถานศึกษา กศน. และหน่วยงานอื่น ๆ โดยกำหนดขั้นตอนการประกวด เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สำนักงาน กศน. จังหวัด/กทม. คัดเลือกผลิตภัณฑ์ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนดีเด่นที่สุดของจังหวัด ๆ ละไม่เกิน 2 ผลิตภัณฑ์/อาชีพ ส่งเข้าประกวดในแต่ละภาคโดยส่งข้อมูลการประเมินตนเอง พร้อมหลักฐานประกอบส่งให้กับกลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ สำนักงาน กศน. ก่อนการประกวดอย่างน้อย 10 วัน

ขั้นตอนที่ 2 สถานศึกษาและเจ้าของผลงานนำผลิตภัณฑ์/อาชีพดีเด่นมาจัดแสดงในงาน กศน. สัญจร 2557 : มหกรรมวิทยาศาสตร์และอาชีพสู่อาเซียน ตามวัน เวลาที่กำหนด คณะกรรมการประกวดจะดำเนินการคัดเลือกให้เหลือกลุ่มจังหวัดละ 3 รางวัล คือ รางวัลชนะเลิศ ระดับกลุ่มจังหวัด รองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับกลุ่มจังหวัด และรองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับกลุ่มจังหวัด

ขั้นตอนที่ 3 สถานศึกษาและเจ้าของผลงานที่ได้รับการคัดเลือกรางวัลชนะเลิศระดับกลุ่มจังหวัดจากทุกภาคให้นำเสนอผลงานอีกครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการคัดเลือกระดับประเทศ ซึ่งจะมี 3 รางวัล คือ รางวัลชนะเลิศ ระดับประเทศ รองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับประเทศ และรองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับประเทศ

ขอบเขตของการประเมิน มี 3 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 ที่มาของผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มิติที่ 2 การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน และมิติที่ 3 ผลผลิตและความยั่งยืนของอาชีพ

เกณฑ์การประเมินและแบบประเมิน

1. แบบประเมินนี้ใช้ในการประเมินผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของสถานศึกษาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน/ฝึกอบรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2555 จนถึงปัจจุบัน

2. แบบประเมินนี้ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลการประเมิน

3. ในการประเมินผลให้คณะกรรมการประเมินโดยพิจารณาจากหลักฐานและผลิตภัณฑ์อาชีพที่นำมาแสดง พร้อมสัมภาษณ์ประกอบในการให้คะแนน และให้มีการบันทึกเหตุผลในการพิจารณา

เกณฑ์การประกวดผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนประจำปี 2557

1. ศักยภาพ ได้แก่ เป็นอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ความถนัดของตนเอง และมีเงินทุนหรือสามารถหาแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพได้
2. ทรัพยากร ได้แก่ วัตถุดิบใช้ทำผลิตภัณฑ์ และเป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่น ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ประเพณีวัฒนธรรม
3. มีตลาดรองรับ
4. เป็นผลิตภัณฑ์ที่เรียนตามหลักสูตรของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นผู้จบหลักสูตรที่มีระยะเวลาเรียนสะสม
5. การจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรม
6. การประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์และบริการ การจัดสภาพแวดล้อม
7. การบริหารจัดการผลิตภัณฑ์/การบริการ
8. ผลิตภัณฑ์/อาชีพ ของ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นแหล่งการเรียนรู้
9. การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์
10. การพัฒนารูปแบบ คุณภาพ และการบริการ

4. ความเป็นมาของรางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำนักงาน กศน. มีนโยบายประกวดคัดเลือกผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (ที่ ศธ 0230.04/64 ลงวันที่ 7 มกราคม 2557) กำหนดให้สำนักงานกศน.จังหวัด คัดเลือกผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนดีเด่น ระดับจังหวัด ไม่เกิน 2 ผลิตภัณฑ์/อาชีพ เพื่อส่งไปประกวดระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา ได้แต่งตั้งประธานกลุ่มศูนย์เป็นคณะกรรมการคัดเลือก จาก 32 อำเภอ ให้เหลือเพียง 2 อำเภอเพื่อเป็นตัวแทนระดับจังหวัด ได้แก่ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนกศน.อำเภอครบุรี ผลิตภัณฑ์/อาชีพการทอผ้าพื้นเมือง และศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนกศน.อำเภอโนนไทย ผลิตภัณฑ์/อาชีพการปลูกหญ้าแฝกและแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก โดยจัดทำเอกสารตามเกณฑ์การแบบประเมิน และนำเสนอผลิตภัณฑ์ดีเด่นต่อหน้าคณะกรรมการ พร้อมทั้ง นำผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนไปจัดแสดง ในงาน “กศน.สัญจร 2557 : มหกรรมวิทยาศาสตร์และอาชีพสู่อาเซียน” ณ จังหวัดมหาสารคาม ผลการประกวดคัดเลือกผลิตภัณฑ์

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ อันดับที่ 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนกศน.อำเภอโนนไทย ผลิตภัณฑ์/อาชีพการปลูกหญ้าแฝกและแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ได้รับโล่และประกาศเกียรติบัตร ต่อมาในเดือนกันยายน 2557 สำนักงาน กศน. ให้นำผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพที่ชนะเลิศรางวัล อันดับที่ 1 ของแต่ละภาค ไปประกวดระดับประเทศ พร้อมทั้งให้นำผลิตภัณฑ์มาจัดนิทรรศการและสาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์ วันงานวันที่ระลึกแห่งการรู้หนังสือแห่งชาติ วันที่ 8 กันยายน 2557 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน จังหวัดชลบุรี (ที่ ศธ 0210.04/4405 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2557) ผลการประกวดระดับประเทศ ปี 2557 ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนกศน.อำเภอโนนไทย ได้รับรางวัลชมเชยอันดับ 1 (ภาคผนวก ง แบบรายงานการประเมินตนเองของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การปลูกหญ้าแฝกและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก)

5. ความเป็นมาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กศน.อำเภอโนนไทย

ปีงบประมาณ 2555 สำนักงาน กศน. มีนโยบายให้สถานศึกษาจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอย่างน้อย 2 แห่ง สำหรับ กศน.อำเภอโนนไทย ได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบล พร้อมกับ 4 ตำบล/แห่ง/ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลค้ำพูล ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลมะค่า ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลถนนโพธิ์ และศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลบัลลังก์ เพื่อเป็นเป็นศูนย์กลางในการฝึกพัฒนา สาธิต สร้างอาชีพของผู้เรียนและชุมชน และเป็นที่จัดเก็บแสดง จำหน่าย กระจายสินค้า บริการของชุมชนอย่างเป็นระบบครบวงจร ประสานงานกับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ในพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายการฝึกและสร้างอาชีพของประชาชนในชุมชน อำเภอ และจังหวัด จัดระบบสนับสนุนผู้เรียนให้เข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ เห็นช่องทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านอาชีพอย่างต่อเนื่อง กำกับ ติดตาม รายงานผลการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมกับนำผลมาพัฒนาคุณภาพการดำเนินงาน การศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ตลาด และศักยภาพของพื้นที่ทั้ง 5 ด้าน (สำนักงาน กศน., 2555) ต่อมาปีงบประมาณ 2556 ได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเพิ่มอีก 6 แห่ง/ศูนย์/ตำบล ได้แก่ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลด่านจาก ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลสายออ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลกำปัง ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลสำโรง ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลบ้านวัง และศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลโนนไทย เพื่อสนับสนุนนโยบายและจุดเน้นของรัฐบาลและนโยบายเร่งด่วนของสำนักงาน กศน. ตามโครงการฝึกอบรมอาชีพหลักสูตร OTOP Mini MBA สู่ชุมชน เนื้อหาเรื่องการบริหารจัดการธุรกิจสินค้า OTOP ธุรกิจ OTOP ส่งออก การตลาดและช่องทางการ

จำหน่าย เรื่องภาษาอังกฤษธุรกิจ การสื่อสารภาษาอังกฤษ เรื่องการทำ Web side ประชาสัมพันธ์ ผลิตภัณฑ์ และเชื่อมโยง Web side กับกลุ่มอาชีพอื่นๆ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ แบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ และพึงประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงาน กศน. มีนโยบายเร่งด่วนเพื่อยกระดับการฝึกอบรมอาชีพและศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเพื่อผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพในการแข่งขัน รองรับการเข้าสู่ระบบการค้าเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (สำนักงาน กศน., 2557) มอบหมายให้สถานศึกษาจัดทำโครงการพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน และมีการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ตำบล เพื่อค้นหาจุดเด่น จุดด้อย โอกาสและปัญหาอุปสรรค นำมาเป็นข้อมูลการปรับปรุงและจัดทำแผนพัฒนาความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ผู้เรียนที่ผ่านการอบรมมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการนำไปประกอบอาชีพเพื่อการเข้าสู่อาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือพัฒนาอาชีพหรือต่อยอดอาชีพเดิม เพิ่มรายได้ในระหว่างการอบรม หรือหลังสิ้นสุดการอบรมตามหลักสูตร และการนำความรู้ไปเทียบโอนสู่การศึกษาขั้นพื้นฐานได้

6. ความเป็นมาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย

6.1 ความเป็นมาหมู่บ้านโคกพรม

หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เป็นหมู่บ้านแห่งเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวิสัยทัศน์หมู่บ้าน “แดนคนดี มโหรีป่าทวยศาสตร์แห่งภูมิปัญญา นำพาเศรษฐกิจพอเพียง ต้นพรมเคียงคู่หมู่บ้าน ประสานรักสามัคคี มีดีศูนย์เรียนรู้ ต้นมะม่วงใหญ่ศักดิ์สิทธิ์ เรื่องฤทธิ์โบสถ์โบราณ กล่าวขานพืชผลการเกษตร” พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ดอนและที่ลุ่ม มีลำห้วยสวายไหลผ่านหมู่บ้าน ดินมีลักษณะเป็นดินเหนียวปนทราย ระบายน้ำไม่ได้ ฤดูแล้งดินแห้งแตกกระแหงเป็นร่องลึก มีความเป็นกรด เป็นด่าง อุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีดินเค็มบางส่วนในบริเวณที่ลุ่ม วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ชาวบ้านนับถือศาสนาพุทธ มีวัดโคกพรมเป็นศูนย์รวมของจิตใจและทำพิธีกรรมสำคัญทางศาสนา มีประเพณีการเลี้ยงศาลตาปู่ การแห่ขบวนแห่ขอฝน พิธีแรกนาขวัญ แรกนาไถ แรกนาปักดำ เรียกขวัญข้าว ทำบุญข้าวในยุ้ง ถักตักข้าวสีกิน การทำขนมห่อสารท ข้าวเม่าสารท ชาวบ้านมีการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย ชยันต์ขันแข็ง การประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาศัยธรรมชาติ มีการทำสวนและทำเกษตรแบบพอเพียง ผลิตภัณฑ์ที่เด่นในหมู่บ้านด้านการเกษตร ผักปลอดสารพิษ ข้าวปลอดสารพิษ คนที่อยู่ในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นวัยชรา ต้องเลี้ยงดูบุตรหลาน มีรายได้พอยังชีพไปวัน ๆ ไม่มีเงินออม คนวัยหนุ่มสาวละทิ้งหมู่บ้านไปหาทำงานที่อื่น

6.2 ความเป็นมาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หมู่บ้านโคกพรหม

ปี 2554 นายมานะ เชียงสันเทียะ ประธานกลุ่มเครือข่ายคนรักหญ้าแฝก เข้ามาปรึกษากับครูเพ็ญศรี แสงผึ้ง ครูกศน.ตำบลโนนไทย เพื่อขอความช่วยเหลือเรื่องการทำไบโหม้หญ้าแฝกมาสร้างผลิตภัณฑ์ จึงได้ทำโครงการจัดกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรระยะสั้นการแปรรูปหญ้าแฝกเชิงวิทยากรจากจังหวัดสุรินทร์มาสอนเรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝกให้ ปี 2555 สำนักงาน กศน. มีนโยบายเร่งด่วนให้จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน และมอบให้กศน.ตำบลสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกความต้องการด้านอาชีพเพื่อการมีงานทำของประชาชนในพื้นที่ ด้านแรงงาน สินค้า บริการ ตามศักยภาพของพื้นที่ 5 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ทำเลที่ตั้ง ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต ทรัพยากรมนุษย์ เพื่อกำหนดหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตลาด และศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลโนนไทย ประกาศจัดตั้ง ในปี 2556 กลุ่มอาชีพเรื่องการปลูกหญ้าแฝกและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไบโหม้หญ้าแฝก เพื่อพัฒนาและต่อยอดอาชีพเดิม และได้นำผู้เรียนไปศึกษาดูงานกลุ่มหัตถกรรมหญ้าแฝก บ้านโคกปรัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ และเข้ารับการอบรมเรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ศูนย์ฝึกอบรมสำนักงาน ปตท. อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีรายได้จากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การจำหน่ายต้นพันธุ์ เชือกหญ้าแฝก และไบโหม้หญ้าแฝกแห้ง อย่างต่อเนื่อง และในปีเดียวกัน ผู้เรียนได้รับเชิญจากร้านภัทรพัฒน์ให้นำผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ไปร่วมจัดนิทรรศการและสาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไบโหม้หญ้าแฝก ในงานเปิดร้านภัทรพัฒน์ ณ ห้างสยามพลาซ่าคอนในโอกาสนี้ผู้เรียนได้ถวายแจกันหญ้าแฝกที่พัฒนาต่อยอดเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน ซึ่งเป็นของดีโคราช แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ปี 2557 ผู้เรียนได้พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกหลากหลาย เป็นที่สนใจของลูกค้า จึงมียอดการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์จากภายในแลต่างประเทศ เมื่อผลงานแพร่หลายจึงมีหน่วยงานและประชาชนสนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้ หลักสูตรการปลูกและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไบโหม้หญ้าแฝก กระบวนการจัดการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติปฏิบัติจริง เพื่อการมีอาชีพและมีงานทำ เรื่องการบริหารจัดการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยมีหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วม ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน มูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงานกปร. บริษัทปตท.จำกัด (มหาชน)และศูนย์วิจัยพันธุ์ข้าววนครราชสีมา อย่างต่อเนื่อง

7. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพ ดังนี้

7.1 ทฤษฎีความต้องการแสวงหาของ McClelland

แมคเคลแลนด์ กล่าวว่า บุคคลมีความต้องการที่แตกต่างกันและเป็นสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ ไม่ใช่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม 3 ประการ ดังนี้ ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต ความต้องการความผูกพัน และความต้องการอำนาจ

7.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ตาราง 2 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ

นักการศึกษา	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
สุภาพร สาธรพันธ์. (2546)	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1. คุณลักษณะของสมาชิก 2. ลักษณะของกลุ่ม 3. การตัดสินใจและการวางแผน 4. ระดับการมีส่วนร่วม 5. การตอบสนองความต้องการ 6. ความสามารถในการแก้ปัญหา 7. การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น 8. ทักษะที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ
ปนัดดา สุขเกษม. (2548)	ลักษณะกลุ่มอาชีพที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มมีผลกำไร 2. กลุ่มสามารถใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า 3. กลุ่มสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิก 4. กลุ่มมีการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้า 5. สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1. ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และหลักการดำเนินงานกลุ่ม ลักษณะผู้นำ การบริหารงานกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกรรม

นักการศึกษา	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
	2. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐและภาคเอกชน และการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน
สุรภา ธนูศร, ฉันทะ จันทะเสนาและสะอาด บรรเจิดฤทธิ์. (2553)	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของธุรกิจ ประกอบด้วย 1. ศักยภาพของผู้นำ 2. การมีส่วนร่วม 3. ทุนดำเนินงาน 4. โครงสร้างและกระบวนการทำงาน 5. การเชื่อมโยงเครือข่าย 6. ความสามารถในการจัดหาเงินทุนและทรัพยากร 7. การพัฒนาการเรียนรู้ 8. หน่วยงานภาคีการพัฒนาที่เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุน
กฏากาซ์ จันทรสูง.(2553)	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย 1. การบริหารจัดการที่ดีและเป็นระบบ 2. การประสานงานภายในกลุ่ม 3. การมีส่วนร่วมของสมาชิก 4. การสนับสนุนจากองค์กรต่างๆอย่างต่อเนื่อง 5. กลุ่มอาชีพมีผู้นำที่ดี 6. กลุ่มมีการผลิตสินค้าอย่างต่อเนื่องและมีกำไร
เก็จกาญจน์ จันทนะภัก.(2557)	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรี ประกอบด้วย 1. ปัจจัยภายใน ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การมีผู้นำที่ดี การมีทรัพยากรในการผลิต การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม 2. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น และการมีตลาดรองรับสินค้า
ปุณทริกา สุคนธสิงห์.(2557)	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรี ประกอบด้วย 1. ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกในหลักการหรือแนวทางการดำเนินงานของกลุ่ม ระบบการบริหารงานกลุ่ม

นักการศึกษา	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
	ลักษณะผู้นำกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิก ความรู้ความสามารถของสมาชิก การผลิต และการตลาด 2. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายการบริหารระดับประเทศ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานของจังหวัด การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคเอกชน และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานจากผู้นำชุมชน

7.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพ

1) ปัจจัยด้านผู้นำ

1.1 ความหมายภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง กระบวนการหรือพฤติกรรมการใช้อิทธิพลเพื่อควบคุม สั่งการ เกี่ยกล่อม จูงใจ ให้ผู้ตามหรือกลุ่ม ปฏิบัติตามเพื่อการบรรลุเป้าหมาย หรือความเป็นผู้นำนั่นเอง

ภาวะผู้นำ คือ คุณสมบัติ เช่น สติปัญญา ความดีงาม ความรู้ ความสามารถของบุคคลที่ชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานกัน และพากันไปสู่จุดมุ่งหมายที่ดีงาม คุณสมบัติของผู้นำมีหลายอย่าง หลายด้าน ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการปฏิบัติต่อสิ่งเหล่านั้นให้ถูกต้องและได้ผลดี ภาวะผู้นำประกอบด้วยพัฒนา 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารตนเอง ได้แก่ มีบุคลิกภาพดี มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม และมีวินัยในตนเอง ด้านการบริหารสังคม ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ดี ความเป็นประชาธิปไตย เป็นผู้การ ประสานงานที่ดี และเป็นທີ່ปรึกษาที่ดี ด้านการบริหารงาน ได้แก่ การวางแผน การแก้ไขปัญหาและตัดสินใจ การบริหารงบประมาณ การเงิน บัญชี การพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง การควบคุม และประเมินผล การสร้าง และพัฒนาทีมงาน และความรับผิดชอบต่องาน

1.2 คุณลักษณะความเป็นผู้นำ มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานกลุ่ม ดังนี้

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543, อ้างถึงในกาญจนา ไชยพันธ์, 2549 : 50)

กล่าวถึงคุณลักษณะความเป็นผู้นำ โดยอ้างอิงชื่ออักษรในคำว่า Leadership ผู้นำควรมีลักษณะดังนี้

L = Lead คือ การนำ

E = Eager คือ ความกระตือรือร้น

A = Authority	คือ	การใช้อำนาจ
D = Direct	คือ	การสั่งการ
E = Education	คือ	มีการศึกษาหรือได้รับการอบรม
R = Responsibility	คือ	มีความรับผิดชอบ
S = Social	คือ	มีการเข้าสังคมได้
H = Honesty	คือ	มีความซื่อสัตย์
I = Intelligence	คือ	มีความเฉลียวฉลาด
P = Personality	คือ	มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ

วิจิตร อวระกุล (2530, อ้างถึงในกาญจนา ไชยพันธ์, 2549 : 51-53)

ให้ความเห็นว่าคุณลักษณะผู้นำ ดังนี้

1. มีจิตสำนึกในเป้าหมายและทิศทางในการดำเนินงาน
2. ความเป็นเพื่อนและต้องการมีเพื่อนเพราะเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
3. มีความกระตือรือร้น ตั้งใจที่จะรับภาระหน้าที่และทำงานด้วยความเต็มใจ
4. มีความซื่อสัตย์ สุจริต เชื่อถือได้
5. มีความฉลาดรอบรู้ สามารถประยุกต์และปรับปรุงใช้ในการดำเนินงาน

ให้กลับสถานการณ์อยู่เสมอ

6. มีความจริงจังในการทำงาน พูดจริงทำจริง
7. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน แก้ปัญหาทาง คิดสิ่งใหม่ๆ
8. มีความเชื่อมั่น รักและศรัทธาในงานที่ทำว่าเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์

เชื่อมั่นในความรู้ของผู้อื่น

9. มีเทคนิคในการทำงาน
10. มีทักษะในการถ่ายทอด มีความสามารถพูดและชี้แจงให้เกิดความเข้าใจ ถ่ายทอดความรู้ แนวคิดให้ผู้ร่วมงานเข้าใจเป้าหมายและวิธีดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ มีอารมณ์มั่นคง
13. มีประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถ มีความสามารถตัดสินใจ

ถูกต้องและรวดเร็ว

14. มีความเสียสละ อุทิศผลประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม
15. มีลักษณะรอมชอม สร้างความสามัคคีกลมเกลียว

ปฏิบัติงาน

16. มีความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน
17. มีความกล้าหาญ ไม่ย่อท้อ ไม่เกรงกลัวต่อความยากลำบาก
18. มีความชำนาญ แนบเนียนการทำงานให้เกิดความราบรื่น
19. มีความเป็นธรรม ยุติธรรม ศีลธรรม เทียงธรรม
20. มีความอดทน อดกลั้น
21. ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เบียดบังผลประโยชน์เอาเปรียบผู้อื่น
22. มีความกระฉับกระเฉงต่อความเจริญก้าวหน้า
23. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
24. รู้จักถ่อมตน สงบเสงี่ยม ไม่หยิ่งยโส
25. รู้จักการควบคุมอารมณ์ตนเอง
26. มีสังคมดี เข้าสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.3 ผู้นำกับกระบวนการพัฒนาชุมชน

ผู้นำ คือ ตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนให้บรรลุเป้าหมายตามความต้องการของสมาชิกหรือการก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีหลักการทำงาน ดังนี้

1. หลักการมีส่วนร่วม คือ การร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันรับผลตอบแทนจากการทำงานร่วมกัน
2. การรวมกลุ่ม กลุ่ม องค์กร สามารถนำพาสมาชิกและคนในชุมชนไปสู่จุดหมายที่วางไว้
3. การให้การศึกษา/การเรียนรู้ เป็นกระบวนการเสริมสร้างความรู้ การเรียนรู้ที่ดี แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ค้นหาวิธีการแก้ปัญหา ระหว่างคนภายในและภายนอกชุมชน ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
4. หลักการพึ่งตนเอง คือ ความสามารถในการดำรงตนอยู่ได้อย่างอิสระ มั่นคง สมบูรณ์ ตามหลักทางสังคมวิทยา มี 5 ประการ คือ ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านจิตใจ และด้านสังคม
5. หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ตลอดจนการใช้ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรมประกอบการวางแผน

6. หลักความสมดุลของการพัฒนา การเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต หรือด้านอื่น ๆ ตามความต้องการของแต่ละชุมชน ไปพร้อม ๆ กัน

7. หลักประชาธิปไตย คือการรับฟังความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงทัศนะความคิดเห็น ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง

8. หลักธรรมาภิบาล หรือเรียกว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” หมายถึง การปกครองที่เป็นธรรม การอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุข ดังนี้ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

9. หลักการบูรณาการ ผู้นำควรบูรณาการกิจกรรมหรือเพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน ด้านทรัพยากร : งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ บูรณาการคน : คนในชุมชน รวมทั้งคนนอกชุมชน หน่วยงานภาคี ประสานงานร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. www.moph.go.th., ชูวิทย์ รัตนพลแสนย์ และ สมนึก (แปลงจากสื่อ PPT), บทเรียนจากห่านป่า, แปลจาก Golden eggs from goose” – Lessons from geese in flight วารสาร Krones” , วารสาร Plant Manager, ปีที่ 1 ฉบับที่ 10 เมษายน 2545 หน้า 14-15 และ ปารีชาติ วลัยเสถียรและคณะ, 2546)

2) ปัจจัยด้านการเรียนการสอน

ทฤษฎีและแนวคิดของเจโรมบรุนเนอร์ (Jerome Bruner) ค.ศ. 1965 ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ชั้น ได้แก่ 1) การเรียนรู้ด้วยการกระทำ (Enactive representation) 2) การเรียนรู้ด้วยการลองดูและจินตนาการ (Iconic representation) และ 3) การเรียนรู้โดยใช้สัญลักษณ์ (Symbolic Representation)

2.1 แนวทางการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1) การจัดลำดับขั้นของการเรียนรู้และการนำเสนอให้สอดคล้องกับการรับรู้และเข้าใจของผู้เรียน

2) ในการเรียนการสอนนั้นทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องมีความพร้อม แรงจูงใจและความสนใจ

3) ควรจัดลักษณะและชนิดของกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับความสามารถของผู้เรียนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ที่คงทนและสามารถถ่ายโอนความรู้ได้

2.2 วิธีการจัดการเรียนรู้

วิธีการจัดการเรียนรู้ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จากวิทยากร สื่อ หรือการปฏิบัติโดยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนี้

1) การเรียนรู้รายบุคคล เป็นการเรียนรู้ของผู้เรียนบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ต้องการจะเรียนรู้ในเนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่ง ซึ่งเป็นความสนใจเฉพาะตัว ตามหลักสูตรการศึกษา ต่อเนื่องในสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่าย โดยผู้เรียนและวิทยากรร่วมกันวางแผน และออกแบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล

2) การเรียนรู้รายกลุ่ม เป็นการเรียนรู้ของผู้เรียนตั้งแต่สองคนขึ้นไป แต่ไม่ควรเกิน 15 คน ซึ่งมีความสนใจตรงกันตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

3) การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนในแหล่งเรียนรู้ โดยมีการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน

4) การเรียนรู้ในสถานประกอบการ เป็นการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานประกอบการ

5) การเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ มีเป้าหมายการเรียนรู้เฉพาะเจาะจง ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากวิทยากร สถานการณ์จริง หรือเรียนรู้ด้วยตนเอง

6) การศึกษาทางไกล เป็นวิธีการจัดการศึกษาที่เปิดกว้างในเรื่องของเวลา สถานที่ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อประสมที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ที่จำเป็น เหมาะสมกับเนื้อหา ตามหลักสูตร รวมทั้งมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม หรือปฏิบัติการจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เป็นการเรียนรู้แบบพึ่งพาตนเอง ผู้เรียนจึงต้องวางแผน และสร้างวินัยในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.3 การวัดผลประเมินผลและรายงานผลการเรียน ให้ดำเนินการตามที่หลักสูตรกำหนด ด้วยวิธีการหลากหลาย

2.4 การออกหลักฐานการศึกษาการออกหลักฐานการศึกษาการเรียนรู้แบบทางไกลให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าสถานศึกษา เป็นผู้ลงนามในหลักฐานการศึกษาตามหลักสูตรกำหนด โดยระบุชื่อวิชา/กิจกรรม ระยะเวลา

3. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม

การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกิดจากทำงานร่วมกันของสมาชิกกลุ่มและการทำงานเป็นทีมเพื่อความสำเร็จของงานตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มีองค์ประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ ดังนี้

1) การทำงานเป็นกลุ่ม/ทีม เช่น การมีปฏิสัมพันธ์ มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายร่วมกัน การมีโครงสร้างของกลุ่ม สมาชิกมีบทบาทและมีความรู้สึกร่วมกัน

2) จุดมุ่งหมายของกลุ่ม เช่น เพื่อแก้ไขปัญหา เพื่อการพักผ่อน จุดมุ่งหมายของสมาชิก หลักการทำงานกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จ กระบวนการทำงานกลุ่ม

3) การทำงานเป็นทีม (Team Work)

1) ความหมายการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีม หมายถึง การร่วมกันทำงานของสมาชิกที่มากกว่า 1 คน โดยที่สมาชิกทุกคนนั้นจะต้องมีเป้าหมายเดียวกันจะทำอะไรแล้วทุกคนต้องยอมรับร่วมกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน

2) ความสำคัญการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงาน การทำงานเป็นทีมมีบทบาทสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกเป็นอย่างดี

3). ลักษณะของทีม มีลักษณะ ดังนี้

(1) การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล

(2) มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายร่วมกัน

(3) การมีโครงสร้างของทีม / กลุ่ม

(4) สมาชิกมีบทบาทและมีความรู้สึกร่วมกัน

4) กลยุทธ์ในการสร้างทีมงาน

การสร้างทีมงานมีกลยุทธ์ ดังนี้

(1) สร้างทีมย่อย ช่วยกระตุ้นให้ทีมประสบความสำเร็จ ที่เหมาะสมได้ และตรวจสอบกันเองเป็นไปตามความเหมาะสม

(2) สมาชิกเห็นชอบในเป้าหมาย รวมกลุ่มทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) รู้จักสมาชิกเป็นรายตัว รู้จักจุดแข็งและจุดอ่อนของแต่ละคน และต้องรับฟังความคิดเห็นและยอมรับทัศนะของสมาชิก

(4) รักษาไว้ซึ่งการติดต่อสื่อสารที่ดียอมรับคำแนะนำ รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน เพื่อปรับปรุงและพัฒนางาน (วันทณีย์ ณ พัทลุง ศูนย์วิทย

พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นครศรีธรรมราช)

(5) หัวใจสำคัญของการทำงานเป็นทีม คือ ทุกคนในทีมต้อง
เข้าใจซึ่งกันและกัน จริงใจ ไว้วางใจ มีน้ำใจ ให้อภัย ยอมรับบทบาทของกันและกัน

(6) ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการทำงานเป็นทีม ได้แก่ มี
บรรยากาศของการทำงาน ไว้วางใจกัน การมอบหมายงานอย่างชัดเจน เข้าใจและปฏิบัติตาม
บทบาทของตน และเรียนรู้เข้าใจในบทบาทของผู้อื่นในทีม ช่วยรักษาความเป็นทีมงานให้มั่นคง

5) วิธีการทำงาน (Work Procedure)

สิ่งที่ควรพิจารณาวิธีการทำงาน ดังนี้

(1) การสื่อสาร (Communication) การทำงานที่ชัดเจน

เหมาะสม

(2) การตัดสินใจ (Decision Making) การทำงานเปิดโอกาส

ให้สมาชิกในทีมแสดงความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจ

(3) ภาวะผู้นำ (Leadership) คือ บุคคลที่ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น
ควรส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนได้มีโอกาสแสดงความเป็นผู้นำ

(4) การกำหนดกติกา หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะเอื้อต่อการทำงาน
ร่วมกันให้บรรลุเป้าหมาย

6) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานของทีม เป็นระยะใน
รูปแบบทั้งไม่เป็นทางการ และเป็นทางการว่าผลงานบรรลุเป้าหมาย และมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด

7) การพัฒนาทีมงานให้เข้มแข็ง

(1) พัฒนาศักยภาพทีมงาน

(2) การให้รางวัล เป็นรายบุคคลและให้รางวัลกับกลุ่ม

(Group base reward system) อย่างยุติธรรมทุกคน

8) แนวทางในการบริหารจัดการให้ทีมงาน พาร์คเกอร์ (Parker. อ้างถึงใน
สุนันทา เลานันทน์, 2540) ได้กล่าว ดังนี้

(1) ความชัดเจนในวัตถุประสงค์ (Clear sense
of purpose)

(2) พฤติกรรมการมีส่วนร่วม (Participation)

(3) การสร้างบรรยากาศของการทำงานเป็นทีม (Team climate)

- (4) การรับฟังซึ่งกันและกัน (Listening)
- (5) แสดงความไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ (Civilized disagreement)
- (6) การสื่อสารที่เปิดเผย (Open communication)
- (7) การรับรู้บทบาทและหน้าที่ในงานอย่างชัดเจน (Clear roles and work assignments)
- (8) ภาวะผู้นำร่วม (Shared leadership)
- (9) เครือข่ายความสัมพันธ์กับภายนอก (External relations)

4. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

ปัจจัยพื้นฐานการบริหารจัดการ มี 4 ประเภท ที่เรียกว่า 4 M ดังนี้
คน (Man) เงิน (Money) วัสดุหรือวัตถุดิบ (Material) และวิธีปฏิบัติงาน (Method) เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัวสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกกิจการ

- 1) การบริหารเงินทุนของกลุ่มอาชีพ เงินทุนคงที่ เงินทุนหมุนเวียน
- 2) การบริหารการผลิต
- 3) การบริหารการตลาด ได้แก่ การวางแผน (Planning) วัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมาย กลยุทธ์ (Strategies) ยุทธวิธี (Tactics) แผนงาน นโยบาย (Policy) ประเมินผลการทำงาน
- 4) การบริหารงานบุคคล ได้แก่ กระบวนการบริหารงานบุคคล ระบบการบริหารงานบุคคล

5. ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย ความกล้าเสี่ยง ต้องการความสำเร็จ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้น ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม กล้าตัดสินใจและมีความมุ่งมั่นพยายาม อย่าตั้งความหวังไว้กับผู้อื่น มองเหตุการณ์ปัจจุบันเป็นหลัก สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ทำอะไรเกินตัวคือความล้มเหลว ต้องมีความร่วมมือและแข่งขัน ประหยัดเพื่ออนาคต และมีความซื่อสัตย์

6. ปัจจัยภายในที่ส่งผลให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ปัจจัยภายในหรือปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การกำหนดช่องทางในการจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) บทเรียนที่ได้จากกลุ่มอาชีพที่ดำเนินงาน

ประสบผลสำเร็จ (องค์กร) เช่น ด้านผู้นำ ที่ใฝ่รู้กล้าคิดเรื่องใหม่ๆ กล้าตัดสินใจ เสียสละ รับฟังความคิดเห็น มีน้ำใจ อุทิศเวลาเพื่อส่วนรวม ด้านสมาชิก ให้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ เสียสละ แรงงาน และทุนในการทำงาน ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ความเสมอ สมชากทุกคนมีสิทธิเสมอภาคกัน สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขปัญหาร่วมกัน ด้านการยอมรับและเคารพกฎกติกา ด้านการแบ่งบทบาทหน้าที่ และด้านการสร้าง พลังขององค์กรในชุมชน

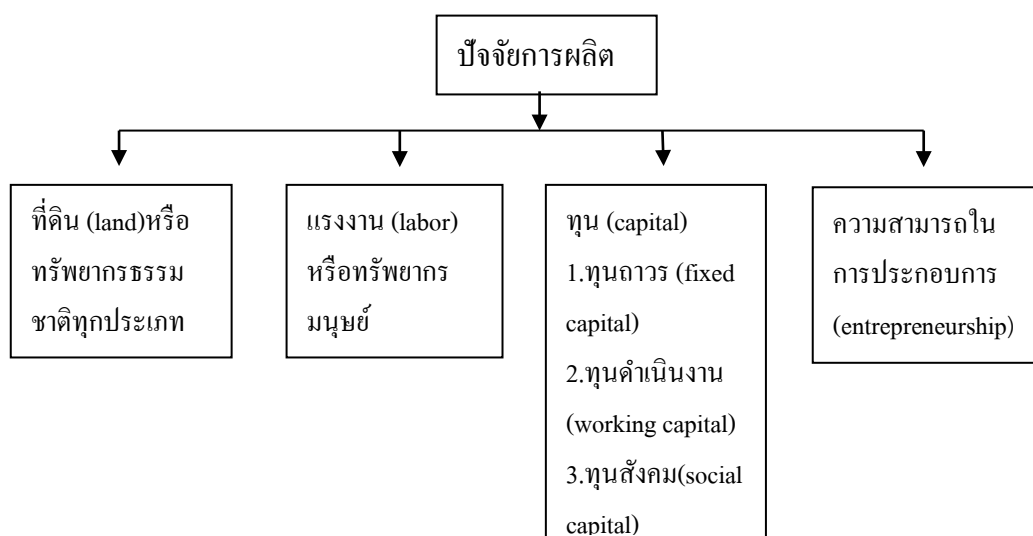
7. ปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้

ปัจจัยต่างๆที่มีผลกระทบหรือเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่ไม่สามารถควบคุมหรือเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการได้ ประกอบด้วย วัฒนธรรมและสังคม การเมืองและกฎหมาย เศรษฐกิจ การแข่งขัน ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี คนกลางทางการตลาด กลุ่มผู้ผลิต หรือผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบและเครือข่ายธุรกิจ และตลาดหรือผู้บริโภค

8. ปัจจัยด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์

8.1 ปัจจัยการผลิต (factors of production) เป็นกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในทางเศรษฐศาสตร์ แบ่งเป็น 4 ชนิด คือ ที่ดิน (land) แรงงาน (labor) หรือทรัพยากรมนุษย์ ทุน (capital)และความสามารถในการประกอบการ (entrepreneurship)

แผนผังแสดงปัจจัยการพัฒนาผลิตภัณฑ์

8.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เป็นการปรับปรุง หรือดัดแปลงคุณสมบัติได้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ที่สามารถทำให้ผู้บริโภครับรู้ถึงความแตกต่างได้อย่างชัดเจนโดยอาศัยปัจจัยมากมาย ได้แก่ เงินทุน เทคโนโลยี พนักงาน และการบริหารงาน

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จของผลิตภัณฑ์ใหม่ ได้แก่ กลยุทธ์ กระบวนการ ความสามารถทางเทคโนโลยี ทักษะของพนักงาน ผู้บริหารระดับสูงสนับสนุน ยอมรับความเสี่ยง (Risk tolerance) ที่มา: Craig และ Hart (1992)

9. ปัจจัยด้านภาคีเครือข่าย

9.1 ความสำคัญภาคีเครือข่าย

เป็นรูปแบบและกระบวนการประสานงานของบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และแหล่งวิทยาการในชุมชน ซึ่งเชื่อมโยงเข้าหากัน ภายใต้แนวคิด เป้าหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการทำงาน กิจกรรมที่คล้ายคลึงกันและสนใจทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ประสบการณ์ และการประยุกต์ใช้ความรู้นำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนาชุมชน

สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน (สำนักงาน กศน.) มีนโยบายและจุดเน้นเกี่ยวกับการผนึกกำลังภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมจัดเรียนรู้ตลอดชีวิต การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การระดมการใช้ทรัพยากร จัดและพัฒนากิจกรรมเครือข่ายสัมพันธ์ (สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน, 2550 : 12)

9.2 ประโยชน์ของการทำงานในรูปแบบของภาคีเครือข่าย

1. ทำให้สามารถคุ้มครองเด็กและพัฒนาเด็กได้มากขึ้น
2. เป็นการใช้ทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุด
3. ลดการซ้ำซ้อนในการทำงานและประหยัดทรัพยากร
4. แก้ปัญหาข้อจำกัดของแต่ละฝ่ายและเสริมจุดด้อยให้เข้มแข็งขึ้น

ในการทำงาน

5. ได้เห็นแนวทางใหม่ ๆ และขยายกรอบความคิดในการแก้ปัญหา

ข้อขัดข้องในการพัฒนา

6. เพิ่มขีดความสามารถในการทำงานของกันและกัน
7. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทำงาน ก่อให้เกิดการเพิ่มพูน

ความรู้ ประสบการณ์และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

8. มีเอกภาพและพลังในการต่อรองเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

(ประกายทิพย์ วงศ์หอม, 2540 : 11, สมคิด พรหมจ้อยและคณะ, 2550 : 40)

9.3 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาคีเครือข่าย

- 1) การรับรู้มุมมองร่วมกัน (Common perception)
- 2) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common vision)
- 3) การมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน (mutual inter-
ests/benefits)
- 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง (All
stakeholders participation)
- 5) กระทบการเสริมความเข้มแข็งซึ่งกันและกัน (Complementary
relationship)
- 6) การพึ่งอิงร่วมกัน (Interdependence)
- 7) การปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน (Interaction) (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์
ศักดิ์, 2543 : 36-43)

9.4 การดำเนินงานของภาคีเครือข่ายที่ประสบความสำเร็จ

- 1) ความเป็นหนึ่งเดียวกันทั้งจิตใจและความสามัคคีของสมาชิกเครือข่าย
- 2) สมาชิกมีขวัญ กำลังใจและเจตนารมณ์ร่วมกัน
- 3) ความเสียสละของสมาชิก
- 4) มียุทธศาสตร์ระบบการจัดการและการวางแผนที่ดี
- 5) มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายเป็นระยะๆ
- 6) ใช้กระบวนการดำเนินงานตามวงจร PDCA
- 7) ผู้นำเครือข่ายมีวิสัยทัศน์
- 8) สมาชิกเครือข่ายมีคุณภาพ
- 9) กิจกรรมของเครือข่าย
- 10) สมาชิกและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม
ของเครือข่าย
- 11) มีการดำรงรักษาเครือข่ายเดิมไว้และขยายเครือข่ายใหม่
- 12) สมาชิกมีความจริงใจ จริงจัง มีความศรัทธาต่อกันและกัน
และต่อเครือข่าย

13) ระเบียบกฎเกณฑ์ของเครือข่าย

14) มีทรัพยากรเพียงพอต่อการดำเนินงานของเครือข่าย (สมกุล ถาวรกิจ, ม.ป.ป. : 15-16)

9.5 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาคีเครือข่าย

- 1) ผู้บริหารและผู้นำภาคีเครือข่าย มีความรู้ มีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ สามารถชักจูงโน้มน้าวผู้อื่น สามารถบริหารความขัดแย้งและประเมินผลงานอย่างต่อเนื่อง
- 2) สมาชิกภาคีเครือข่าย มีมุมมอง จุดมุ่งหมาย เป้าหมายและวิสัยทัศน์ ในทิศทางเดียวกัน มีความสามัคคี มีความสนใจและเจตนารมณ์ร่วมกัน รับรู้เหตุผล ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมลงมือทำงาน ร่วมรับผลประโยชน์ ศรัทธาต่อกันและกันและขวัญกำลังใจ
- 3) ระบบการบริหารจัดการ มีการวางแผนที่ดี ใช้กระบวนการตามวงจร PDCA ทำงานร่วมกัน จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์เครือข่าย การรักษาพันธสัญญาระหว่างกัน

10. ปัจจัยด้านการตลาด

10.1 ความหมายการจัดการการตลาดเป็นการดำเนินกิจกรรม ที่ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง การวางแผน การจัดการการตลาด การจัดจำหน่าย ตามความต้องการและความพึงพอใจของผู้บริโภค

10.2 หลักการจัดการการตลาด นิยมใช้กลยุทธ์ 4P (Product Price Place Promotion) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) คือ ความแปลกใหม่ กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ คือ ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development) มีลักษณะใหม่และปรับปรุงให้ดีขึ้น

11. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน

11.1 ที่มาของผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน(ศฝอช.) ประกอบด้วย ด้านศักยภาพ ได้แก่ เป็นอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ความถนัดของตนเอง มีเงินทุนหรือสามารถหาแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพได้) ด้านทรัพยากร ได้แก่ วัตถุดิบใช้ทำผลิตภัณฑ์ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้แหล่งวัตถุดิบในชุมชน หรือเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้แหล่งวัตถุดิบนอกชุมชน แต่สามารถหาซื้อได้ง่ายและราคาเหมาะสม และเป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่น ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ประเพณีวัฒนธรรม) ด้านมีตลาดรองรับ ได้แก่ มีลูกค้าประจำ มีลูกค้าใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีตลาดภายในจังหวัด มีตลาดระหว่างจังหวัด และมีตลาดระหว่างประเทศ และด้านเป็นผลิตภัณฑ์ที่เรียนตามหลักสูตรของศฝอช. ได้แก่ ผู้จบหลักสูตรที่มีระยะเวลาเรียนสะสม ตั้งแต่ 40-151 ชั่วโมงขึ้นไป

11.2 การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรม ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนการฝึกอบรม ที่ศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน ในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้อื่นๆ สอนโดยวิทยากรผู้ประกอบอาชีพที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้นๆ จัดการเรียนการสอนครบถ้วนทั้ง 3 ด้าน คือ ช่องทางหรือโลกของอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการในอาชีพ ได้แก่ การวางแผนอาชีพ การวางแผนการเงิน การจัดการประกอบอาชีพ ด้านการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การประเมินผลความรู้ และทักษะ (ผลงาน/ชิ้นงาน) ด้านการบริหารจัดการ) 2. การประชาสัมพันธ์และแนะนำผลิตภัณฑ์และบริการ การจัดสภาพแวดล้อม ได้แก่ การประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มลูกค้าทุกระดับ หลากหลายรูปแบบ และการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์/การบริการ ได้แก่ มีการวางแผนการผลิต /การบริการ การวางแผนการจัดจำหน่าย

11.3 ผลผลิตและความยั่งยืนของอาชีพ ประกอบด้วย ด้านแหล่งการศึกษาเรียนรู้ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์/อาชีพของศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน เป็นแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด ต่างจังหวัด และชาวต่างประเทศ) ด้านการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ ได้แก่ เป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับตำบล/แขวง อำเภอ/เขต ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ) ด้านพัฒนารูปแบบ คุณภาพ และการบริการ ได้แก่ มีรายละเอียดของผลิตภัณฑ์/การบริการ เกี่ยวกับชนิด คุณภาพ แหล่งที่มา การดูแลรักษา เป็นผลิตภัณฑ์/การบริการ ที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น สามารถทำเป็นอาชีพหลัก อาชีพเสริม) และรายได้ต่อเนื่อง

8. กระบวนการกลุ่ม

8.1 ความหมายกระบวนการกลุ่ม

กระบวนการกลุ่ม คือ การที่บุคคลมารวมกันเพื่อศึกษาประสบการณ์ของกลุ่มหลายๆ ฝ่าย ศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำผู้ตาม ความคิด ฝึกปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และมีการศึกษาจากประสบการณ์ โดยผู้ศึกษาจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้น (กาญจนา ไชยพันธุ์, 2549 :3)

8.2 ลักษณะที่เกิดของกระบวนการกลุ่ม

1. กลุ่มที่เกิดจากลักษณะของการรับรู้ และความคิดของสมาชิกร่วมกัน มีความสนใจพิเศษร่วมกัน การแสดงพฤติกรรมส่วนใหญ่มีรากฐานมาจากนิสัย ทัศนคติ บทบาทของแต่ละคน ที่พัฒนามาจากครอบครัวและสิ่งแวดล้อม เช่น กลุ่มการเมือง ศาสนา กลุ่มอาชีพต่าง ๆ

2. กลุ่มที่เกิดจากลักษณะของแรงจูงใจ และการแสวงหาความพึงพอใจ เช่น กลุ่มสันนาการ ลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน บางทีเรียกว่า กลุ่มทางจิตวิทยา คำนึงถึงตัวบุคคล ไม่คำนึงถึงงาน
3. กลุ่มที่เกิดจากลักษณะของความมุ่งหมาย คือการทำงานร่วมกัน ร่วมกัน แก้ปัญหา เรียกว่า กลุ่มทางสังคม
4. กลุ่มที่เกิดจากการจัดองค์การกลุ่ม คือ กลุ่มที่คนมารวมกันจัดสร้างระบบภายใน กลุ่มขึ้น สมาชิกแต่ละคนจะทำหน้าที่แตกต่างกันตามที่ได้รับมอบหมาย กฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้น
5. กลุ่มที่เกิดจากการขึ้นต่อกันระหว่างสมาชิก หมายถึง กลุ่มบุคคลมารวมกัน มีชะตากรรมร่วมกัน ถ้ามีอะไรเกิดขึ้นสมาชิกในกลุ่มทุกคนที่มีความรู้ร่วมกันเจ็บแค้นร่วมกัน เช่น กลุ่มการเมือง
6. กลุ่มที่เกิดจากลักษณะของการปฏิสัมพันธ์ของสมาชิก เช่น มีกิจกรรมให้ทำ ต้องปฏิสัมพันธ์ มีอารมณ์ร่วมกัน

8.3 ประเภทของกลุ่ม

1) กลุ่มปฐมภูมิและกลุ่มทุติยภูมิ

(1) กลุ่มปฐมภูมิ มีลักษณะพบปะ หรือการพบเพื่อสังสรรค์อย่างเป็นกันเอง สมาชิกจะมีความสนิทสนมกันมาก มีการพบกันระหว่างบุคคลต่อบุคคลอยู่เสมอ การร่วมมือกันทำงานโดยไม่หวังผลประโยชน์

(2) กลุ่มทุติยภูมิ เป็นกลุ่มที่มีความสนใจพิเศษร่วมกัน หรือสมาชิกในกลุ่มมีความสัมพันธ์กันเป็นทางการ เช่นการรวมกลุ่มทางอาชีพ กลุ่มการเมือง กลุ่มบุคคลในวงการเดียวกัน

2) กลุ่มทางด้านสังคมและกลุ่มทางด้านจิตวิทยา

(1) กลุ่มทางด้านสังคม เป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อทำงานบางอย่าง หรือรวมกันเพื่อแก้ปัญหา

(2) กลุ่มทางด้านจิตวิทยา เป็นกลุ่มเกี่ยวกับบุคคลมากกว่ากลุ่มทางการเมือง พบกันมีความสุขเพราะการพบกันทำให้อารมณ์แจ่มใส

3) กลุ่มที่เป็นระเบียบและกลุ่มที่ไม่เป็นระเบียบ

(1) กลุ่มที่เป็นระเบียบ สมาชิกแต่ละคนจะแสดงบทบาทแตกต่างกันไป แต่จะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายซึ่งตั้งไว้

(2) กลุ่มที่ไม่เป็นระเบียบสมาชิกจะมีอิสระ สมาชิกจะไม่รู้ว่าตนเองจะมีบทบาทอย่างไรและไม่รู้ว่าตนมีหน้าที่การทำงานอย่างไร

4) กลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าคุณอยู่ในกลุ่มและกลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าคุณอยู่นอกกลุ่ม
 (1) กลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าคุณอยู่ในกลุ่ม จะเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิก และเป็นเจ้าของกลุ่ม อยากทำงานร่วมกับสมาชิก มีความสุขที่ได้ทำงาน

(2) กลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าคุณอยู่นอกกลุ่ม ไม่มีความภาคภูมิใจ ไม่อยากเป็นสมาชิก ไม่ชอบกลุ่ม ไม่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น

8.4 พื้นฐานของกระบวนการกลุ่ม

1) บุคคลแต่ละคนมีความสามารถในตนเอง
 2) ประสบการณ์ที่สมาชิกของกลุ่มได้รับจากกลุ่ม
 3) บุคคลแต่ละคนจะมีอิทธิพลต่อกลุ่มและในขณะเดียวกันกลุ่มก็จะมีอิทธิพลต่อบุคคลเช่นกัน

4) กลุ่มช่วยส่งเสริมให้สมาชิกแต่ละคนมีการพัฒนาทัศนคติทางสังคมในการที่ดีขึ้น

8.5 ประโยชน์ของกระบวนการกลุ่ม

1) ช่วยพัฒนาในตัวบุคคล

- (1) กระบวนการกลุ่มช่วยสนองความต้องการของบุคคลได้
- (2) กระบวนการกลุ่มช่วยสร้างและพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคม
- (3) กระบวนการกลุ่มช่วยพัฒนาด้านทัศนคติ ความสนใจและความสามารถ
- (4) กระบวนการกลุ่มช่วยพัฒนาคุณค่าทางด้านอาชีพ
- (5) กระบวนการกลุ่มช่วยพัฒนาด้านความรู้และทักษะต่าง ๆ

2) กระบวนการกลุ่มมีคุณค่าในการวินิจฉัย

3) กระบวนการกลุ่มมีคุณค่าในการบำบัด

4) กระบวนการกลุ่มมีคุณค่าในการในวงการศึกษา (กาญจน ไชยพันธุ์. 2549 :

5-10)

8.6 บทบาทของสมาชิก

1) สมาชิกของกลุ่มควรเคารพในสมาชิกคนอื่น ๆ เพราะกระบวนการกลุ่มเชื่อว่าทุกคนมีศักดิ์ศรี มีคุณค่า มีความสามารถ บางสิ่งบางอย่างที่เขามีในตัวอาจเป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม ทำให้กลุ่มได้ประโยชน์

2) ต้องยอมรับการดำเนินงานภายในกลุ่ม การที่สมาชิกได้ร่วมกันทำงาน แสดงความคิดเห็น แสดงความสามารถ แสดงประสบการณ์ ช่วยให้บุคคลปลอดภัยในการทำงาน

3) การเข้าใจบทบาทของตนเอง

- 4) สมาชิกทุกคนต้องมีความรับผิดชอบต่อกิจกรรมภายในกลุ่ม
- 5) สมาชิกของกลุ่มต้องให้การยอมรับ รับฟังและซาบซึ้งต่อการที่สมาชิกคนอื่นๆ ให้การช่วยเหลือกับกลุ่ม
- 6) สมาชิกควรปรับตัวเองให้เข้ากับกลุ่ม
- 7) สมาชิกที่ช่วยเหลือกลุ่มควรได้รับการชมเชย
- 8) สมาชิกควรร่วมกิจกรรมมาก ๆ
- 9) ให้ความสนใจต่อปัญหาและกระบวนการในกลุ่ม
- 10) ความนำจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในกลุ่ม
- 11) ควรทำให้กลุ่มเกิดความมั่นคง
- 12) สมาชิกควรให้ความร่วมมือกันทำให้สมาชิกเกิดความมั่นคงทางอารมณ์จิตใจ ไม่แสดงอาการท้อแท้ อ่อนแอ
- 13) สมาชิกทุกคนควรคำนึงถึงการสื่อสารในกลุ่ม
- 14) สมาชิกต้องมีการประเมินผลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ (กาญจน ไชยพันธุ์, 2549 : 5-10)

9. ภูมิปัญญาท้องถิ่น

9.1 ความหมาย ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราที่ผ่านการศึกษา สังเกต คิดวิเคราะห์จนเกิดปัญญา และตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบขึ้นมาจากความรู้หลาย ๆ เรื่อง หรือกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นพื้นฐานของความรู้ใหม่ที่ช่วยให้การเรียนรู้การแก้ปัญหา การจัดการ การปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา เป็นความรู้ที่มีทั่วไปในสังคม ชุมชน และตัวผู้รู้เอง มีการสืบค้นเพื่อศึกษาและนำมาใช้จนเกิดการยอมรับ ถ่ายทอดและพัฒนาสู่คนรุ่นใหม่ที่ตามยุคตามสมัยได้ (เครือวัลย์ มีเกียรติ, 2547 : 3)

9.2 ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 1) เป็นเรื่องของการใช้ความรู้ ทักษะ ความเชื่อและพฤติกรรม
- 2) เป็นเรื่องแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการคนกับสิ่งที่เหนือจากธรรมชาติ
- 3) เป็นเรื่องของการแก้ปัญหา การจัดการ การปรับตัว การเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดของบุคคล ชุมชนและสังคม

- 4) เป็นแกนหลัก หรือกระบวนทัศน์ในการมองชีวิต เป็นพื้นความรู้ในเรื่องต่างๆ
- 5) เป็นกิจกรรมทุกอย่างในวิถีชีวิต
- 6) ความเป็นเอกลักษณ์ในตัวเอง
- 7) มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับความสมดุลในการพัฒนาการสังคม

9.3 ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 1) ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม
- 2) ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมหัตถกรรม
- 3) ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย
- 4) ภูมิปัญญาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ
- 5) ภูมิปัญญาด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน
- 6) ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรม
- 7) ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม
- 8) ภูมิปัญญาด้านปรัชญา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี
- 9) ภูมิปัญญาด้านโภชนาการ (เครือวัลย์ มีเกียรติ, 2547 : 6 - 10)

10, การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

10.1 ความหมายการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ คือ การสอบถาม สอนทนาหรือการเจรจาโต้ตอบกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อ ค้นหาความรู้ความจริง ตามวัตถุประสงค์ที่เรากำหนดไว้ล่วงหน้า การสัมภาษณ์จะประกอบด้วย บุคคล 2 ฝ่าย คือ ผู้สัมภาษณ์ (Interviewer) และผู้ถูกสัมภาษณ์ หรือผู้ให้สัมภาษณ์ (Interviewee) การสัมภาษณ์นอกจากจะทำให้ได้ความรู้ความจริงตามต้องการแล้ว การสัมภาษณ์ยังจะช่วยให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านบุคลิกภาพอีกด้วย เช่น ท่วงที วาจา เจตคติ อุปนิสัย ปฏิภาณไหวพริบ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้การสัมภาษณ์จึงเป็นเครื่องมือการวัดผลที่สำคัญอย่างหนึ่ง

การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างหรือบางครั้งนิยมเรียกว่าการสัมภาษณ์แบบชี้แนะ (Guided interview) โดยปกตินักวิจัยจะกำหนดคำถามที่พอจะตัดสินใจได้ว่าจะถามอะไรบ้าง หรือใช้คำสำคัญ (Keywords) เป็นเครื่องชี้แนะการสัมภาษณ์ คำถามไม่แน่นอนตายตัว ก่อนการสัมภาษณ์เตรียมหัวข้อคำถามอย่างหลวมๆในลักษณะกึ่งโครงสร้าง คือการร่างคำถามปลายเปิด

ที่มีค่าสำคัญที่ต้องการ พร้อมกับมีความยืดหยุ่น พร้อมจะปรับเปลี่ยนถ้อยคำให้สอดคล้องกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยแต่ละคนและสถานการณ์การสัมภาษณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

10.2 ขั้นตอนในการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการเตรียมการสัมภาษณ์ ประกอบด้วยสิ่งที่ต้องกระทำ 3 ประการ คือ

- 1.1 การเตรียมตัวของผู้สัมภาษณ์
- 1.2 การเตรียมการเข้าถึงผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย
- 1.3 การเตรียมผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

2. ขั้นการเลือกวิธีบันทึกข้อมูล ประกอบด้วยสิ่งที่ต้องกระทำ 3 ประการ คือ

2.1 การใช้เครื่องบันทึกเสียง มีทั้งประโยชน์และโทษ การบันทึกเสียงเสมือนเป็นการคุกคามต่อเสรีภาพของเขาหรือเธอ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นที่จะเล่าเรื่องได้อย่างเต็มที่ การใช้เครื่องบันทึกเสียงบางครั้งทำให้เก็บข้อมูลที่สำคัญไม่ครบถ้วน เพราะผู้ถูกสัมภาษณ์เกรงว่าข้อมูลที่เปิดเผยไปจะไม่เป็นความลับเพียงพอ อย่างไรก็ตาม เครื่องบันทึกเสียงทำให้นักวิจัยได้เก็บข้อมูลที่เป็นการบอกเล่าได้อย่างมากมายและครบถ้วน

2.2 ส่วนการใช้เครื่องบันทึกภาพวีดิทัศน์จะทำให้ได้ภาษาท่าทางมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาด้วยอีกด้านหนึ่ง และถ้าใช้บันทึกภาพของการสัมภาษณ์กลุ่ม เราจะได้ทราบแน่ชัดว่าคำพูดประโยคใดเป็นคำพูดของใคร ทำให้วิเคราะห์ข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 การจดบันทึกขณะสัมภาษณ์ นักวิจัยหรือผู้สัมภาษณ์จำนวนไม่น้อยที่แม้จะมีการบันทึกเสียงด้วยเครื่องแล้วก็ตาม ก็ยังใช้ปากกาติดินสอและสมุดจดบันทึกไปด้วยเป็นการเพิ่มเติม การจดบันทึกด้วยมือนี้เป็นการป้องกันปัญหาไว้อีกชั้นหนึ่ง ในกรณีที่เครื่องบันทึกเสียงเกิดความขัดข้องทางเทคนิค

2.4 การจดบันทึกหลังการสัมภาษณ์ ในกรณีที่ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความรู้สึกอ่อนไหวกับการจดบันทึกทั้งหมด ไม่ว่าจะบันทึกด้วยมือหรือด้วยเครื่องอัดเสียงหรือวีดิทัศน์ การจดหลังการสัมภาษณ์ควรรีบดำเนินการทันที หลังการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง และการบันทึกมักจะใช้เวลากว่าคือ หากการสัมภาษณ์กินเวลาประมาณ 1 ชั่วโมง การบันทึกหลังการสัมภาษณ์อาจจะกินเวลาระหว่าง 3 หรือ 4 ชั่วโมงก็ได้

2.5 ข้อเสนอแนะบางประการในการจดบันทึกการสัมภาษณ์ เพื่อที่จะช่วยให้นักวิจัยหรือผู้สัมภาษณ์สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ได้อย่างมีคุณภาพที่สุด ดังนี้

- ควรจดบันทึกหลังการสัมภาษณ์แต่ละครั้งสั้นที่สุดลง
- ระบุวันที่ เวลา และสถานที่ที่สัมภาษณ์
- ใช้การจดคำสั้นๆ เฉพาะประเด็นช่วยเตือนความจำ คำสำคัญหรือศัพท์หลักๆ

ที่สำคัญ หรือคำพูดแรกสุดที่พูด หรือคำพูดสุดท้ายที่พูดเท่านั้น

3. ขั้นตอนการสัมภาษณ์

3.1 การเริ่มสร้างความสัมพันธ์

3.2 การทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์

3.3 การลงมือสัมภาษณ์

4. เทคนิคการสัมภาษณ์ หลักทั่วไปในการสัมภาษณ์จะประกอบด้วยสาระที่สำคัญ

3 ประการ คือ

4.1 การเตรียมตัวก่อนการสัมภาษณ์ ก่อนการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ควรจะเตรียมตัวในเรื่องต่างๆ

4.2 การดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ควรคำนึงถึงเทคนิคที่สำคัญต่อไปนี้

- 1) ก่อนเริ่มสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะต้องแนะนำตัวเอง และบอกจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ให้ชัดเจนด้วยภาษาง่ายๆ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์เข้าใจได้
- 2) ใช้การสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดความกล้าและไม่ลังเลใจที่จะตอบ
- 3) ผู้สัมภาษณ์จะต้องใช้ไหวพริบสังเกตดูว่า จังหวะที่เข้าสัมภาษณ์นั้นเหมาะสม หรือไม่
- 4) ก่อนเริ่มสัมภาษณ์ ควรใช้เวลาเล็กน้อยสนทนาเรื่องที่ถูกสัมภาษณ์สนใจ ท้ายๆ ไป
- 5) ในระหว่างสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ไม่ควรจะเร่งรัดหรือคาดคั้นคำตอบจากผู้ให้สัมภาษณ์ควรให้มีลักษณะที่เป็นอิสระ แต่ต้องให้ผู้ให้สัมภาษณ์เข้าใจว่า คำตอบที่เป็นความจริง คือคำตอบที่ผู้สัมภาษณ์ต้องการ
- 6) ผู้สัมภาษณ์ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำถามที่เป็นการชี้แนะคำตอบให้ผู้ให้สัมภาษณ์
- 7) ผู้สัมภาษณ์ควรระมัดระวังคำพูดและภาษาที่ใช้ คือคำถามควรจะสั้น ๆ และกะทัดรัด

8) คำถามบางข้อผู้ให้สัมภาษณ์อาจไม่เต็มใจหรือลำบากใจที่จะตอบตามความจริง ผู้สัมภาษณ์จะต้องระวังอย่าให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดความรู้สึกดังกล่าว เพราะจะได้ข้อมูลที่บิดเบือนไปจากความเป็นจริงได้

9) ผู้สัมภาษณ์จะต้องหลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์หรือสั่งสอนผู้ให้สัมภาษณ์ เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลหรือมีพฤติกรรมที่ขัดกับสิ่งที่สังคมยอมรับ

10) ในกรณีที่ผู้สัมภาษณ์ยังไม่ได้คำตอบที่ชัดเจนหรือเป็นที่พอใจเมื่อจบการสัมภาษณ์แล้วอาจย้อนมาถามใหม่

11) เมื่อสัมภาษณ์จบแล้ว ควรกล่าวคำขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีใน การสัมภาษณ์

5. การจัดบันทึกคำตอบในแบบสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ควรยึดหลักการจัดบันทึกคำตอบในแบบสัมภาษณ์ดังนี้

5.1 ต้องจัดบันทึกคำตอบทันทีหลังจากสัมภาษณ์แล้วเพื่อกันลืม

5.2 ควรบันทึกแต่เนื้อหาสาระเท่านั้น ไม่ควรใส่ความคิดของผู้สัมภาษณ์ลงไปด้วย เพราะอาจก่อให้เกิดความเอนเอียงขึ้นได้

5.3 ถ้าไม่ได้คำตอบในการสัมภาษณ์ในคำถามใด ผู้สัมภาษณ์ควรจะบันทึกเหตุผล ไว้ด้วย

5.4 สิ่ง que ควรบันทึก คือ รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ที่อยู่วันที่สัมภาษณ์ ผลการสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องที่จะสัมภาษณ์ คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อปัญหา ข้อสังเกตที่ได้ในขณะที่สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหานั้นๆ สรุป ข้อเสนอแนะ และสรุปผลการสัมภาษณ์

5.5 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการจัดบันทึกลงในแบบสัมภาษณ์ก่อนการวิเคราะห์

6. ขั้นตอนการสัมภาษณ์

6.1 การสะท้อนที่ดำเนินไปในระหว่างกิจกรรมการสัมภาษณ์เป็นกระบวนการที่นักวิจัยหรือผู้สัมภาษณ์สามารถพัฒนาคุณสมบัติของการเป็นผู้สังเกตและตรวจสอบได้ในเวลาเดียวกับที่เราต้องวางแผนการสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์ และบันทึกการสัมภาษณ์ การสะท้อนในระหว่างที่ดำเนินการอื่น ๆ ในการสัมภาษณ์นี้จะสำเร็จได้ด้วยดี นักวิจัยหรือผู้สัมภาษณ์ต้องเปิดรับพลวัตการเปลี่ยนแปลงต่างๆในกระบวนการสัมภาษณ์อย่างเต็มที่ เราจึงจะสามารถเข้าใจว่าอะไร

6.2 การสะท้อนที่เป็นกระบวนการหลังกิจกรรมการสัมภาษณ์เป็นการทบทวน การกระทำที่เพิ่งดำเนินการไป ตลอดจนเป็นการทบทวนข้อสันนิษฐานในการวิจัย หากนักวิจัย หรือผู้สัมภาษณ์มีการวางแผนสะท้อนหลังกิจกรรมสัมภาษณ์เป็นระยะจะเป็นประโยชน์กับการ ศึกษาวิจัยมาก เพราะจะเป็นการทำให้การศึกษาวิจัยทำได้ลุ่มลึกขึ้นและเป็นการเพิ่มมุมมอง ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

7. คุณสมบัติของผู้สัมภาษณ์ที่ดี

7.1 มีมนุษยสัมพันธ์ดี ผู้สัมภาษณ์ต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้ สามารถทำการสัมภาษณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 มีบุคลิกลักษณะดี ผู้สัมภาษณ์ควรมีกิริยามารยาทเรียบร้อย สุภาพ อ่อนโยน วางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดความรู้สึกที่ดี และเต็มใจให้สัมภาษณ์

7.3 มีไหวพริบดี คือ สามารถรับรู้สิ่งต่างๆ ได้รวดเร็ว และแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้ทัน ต่อเหตุการณ์

7.4 มีความอดทนและเข้มแข็ง ผู้สัมภาษณ์ที่ดีต้องมีความอดทนและเข้มแข็ง อยู่ตลอดเวลา

7.5 มีความซื่อสัตย์ โดยเฉพาะการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ต้องบันทึกผลตามความเป็นจริง ไม่ควรบันทึกเองโดยไม่ได้ทำการสัมภาษณ์

7.6 มีความยุติธรรม ผู้สัมภาษณ์ที่ดีจะต้องมีความยุติธรรม คือ สามารถ ควบคุมความลำเอียงส่วนตัวได้ ไม่อคติต่อข้อมูลที่ได้มา อันจะทำให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง

7.7 มีความละเอียดรอบคอบ ผู้สัมภาษณ์ควรจะมี ความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้สามารถสัมภาษณ์ได้ครบถ้วนแม้ว่าจะเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ก็ตามอันจะนำไปใช้ประกอบการ แปลความหมายข้อมูลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7.8 มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือหรือแบบสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะต้อง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแบบสัมภาษณ์เป็นอย่างดี และสามารถใช้อุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่วและ ถูกต้อง

7.9 มีความรู้และความสนใจที่จะสัมภาษณ์ ถ้าผู้สัมภาษณ์มีความรู้และความ สนใจในเรื่องที่จะสัมภาษณ์ก็จะทำให้มีความเข้าใจในข้อคำถาม และตีความหมายข้อมูลได้อย่าง ถูกต้อง

7.10 เป็นคนช่างสังเกต การสังเกตย่อมทำให้ผู้สัมภาษณ์ได้มองเห็นสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งสามารถนำมาประกอบการแปลความหมายข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

8. ข้อดีของการสัมภาษณ์

8.1 ช่วยให้ได้ข้อมูลที่ละเอียด ครูได้มีโอกาสซักถามนักเรียน เข้าใจนักเรียนได้ดีขึ้น

8.2 ผู้สัมภาษณ์สามารถยืดหยุ่นคำถามได้ตามโอกาส คือ สามารถชี้แจงคำถามที่ยังไม่ชัดเจนให้กระจ่างได้

8.3 ใช้ได้กับบุคคลทุกประเภททุกวัย

8.4 สามารถซักถามข้อข้องใจต่างๆ หรือคำตอบที่ไม่ชัดเจนได้

8.5 ผู้สัมภาษณ์สามารถอ่านความรู้สึกนึกคิด และสามารถสังเกตสภาพการณ์ต่างๆ ได้

8.6 ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้มากกว่าแบบสอบถาม

8.7 ผู้ตอบมักจะพยายามตอบ ทำให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ

9. ข้อจำกัดของการสัมภาษณ์

9.1 สิ้นเปลืองเวลา แรงงาน ค่าใช้จ่าย

9.2 ผู้ตอบอาจเกิดความอาย ความกลัว ความหวาดระแวงในการตอบ

9.3 ความร่วมมืออาจจะน้อยลง หากผู้สัมภาษณ์ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีพอ

11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปนัดดา สุขเกษม. (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการประกอบอาชีพของกลุ่มอาชีพในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และเพื่อศึกษาลักษณะกลุ่มอาชีพที่ประสบความสำเร็จในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ คือ ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมด้านอาชีพจากภายในและภายนอกแก่สมาชิกเพื่อนำไปประกอบอาชีพ มีการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด และการเป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น มีงานทำ ลดปัญหาการว่างงานได้ ทั้งนี้การรวมกลุ่มอาชีพทำให้สมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพที่มั่นคงและพัฒนาให้กลายเป็นอาชีพหลักได้

ชมภารี ชมพורתน์. (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพใน จังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มเข้มแข็งและกลุ่มพื้นฐานมีรายละเอียดของบริบทแต่ละปัจจัยที่แตกต่างกันโดยปัจจัย นำเข้าในเรื่องของคุณสมบัติผู้นำในกลุ่มที่เข้มแข็ง เป็นผู้ริเริ่ม เป็นศูนย์รวมจิตใจ เป็นสื่อกลางของ กลุ่ม มีน้ำใจ ซื่อสัตย์ เสียสละ มีภาวะผู้นำในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรม และคุณสมบัติของ สมาชิก ในกลุ่มเข้มแข็งมีความไว้วางใจกัน มีความผูกพันและช่วยเหลือกัน มีความเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกันสูง สมัคใจเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน การใช้ทรัพยากรในกลุ่มเข้มแข็ง เช่น แรงงาน วัสดุ ดิน เป็นปัจจัยหลักในกิจกรรมการผลิต กรรมวิธีการผลิตใช้ภูมิปัญญาของ ชุมชนเป็นหลัก การประกอบกิจกรรมและการนำทรัพยากรไปบริโภคมีการวางแผนการใช้อย่างหวง แหวน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่ม ชุมชน ทูทางสังคม และภูมิปัญญาของชุมชน นโยบายรัฐ และความช่วยเหลือจากภายนอก ระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเอง และพบว่า มีความแตกต่างกันใน รายละเอียดของกระบวนการ ทั้งกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการทางสังคม และกระบวนการ บริหารจัดการ ซึ่งทั้ง 3 กระบวนการจะสอดแทรกและมีปฏิสัมพันธ์อยู่ตลอดเวลา ทั้งภายในและ ภายนอกกลุ่ม และส่งผลต่อเนื่องถึงส่วนสุดท้าย คือ ผลผลิตและบริการของกลุ่ม โดยทั้ง 3 ปัจจัย จะมีส่วนสัมพันธ์กันอย่างเหนียวแน่นในกลุ่มเข้มแข็ง และมีความแตกต่างในกลุ่มพื้นฐานอย่างมี นัยสำคัญ

ขจรศักดิ์ วงศ์วิราช. (2552) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพเกษตรผัก ปลอดภัยบ้านจำ หมู่ 6 ตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพปัญหาของการดำเนินงานของกลุ่มและรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพเกษตรผักปลอดภัย สารพิษ เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงของปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการภายในกลุ่ม และเพื่อ ศึกษาทิศทางในการพัฒนากลุ่มอาชีพเกษตรผักปลอดภัยบ้านจำในอนาคต ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพ สมาชิกยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรวมกลุ่ม และวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่ม ผู้นำกลุ่มเป็นเพียงผู้นำนามธรรม ไม่มีอำนาจหรือเครื่องมือ ที่ใช้ในการบังคับหรือสั่งการโครงสร้างกลุ่มไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เช่น ไม่มีผังโครงสร้างกลุ่ม ไม่มีกฎระเบียบข้อบังคับ ไม่มีกิจกรรมในการดำเนินงาน กลุ่มยังไม่ได้รับการยอมรับจากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และขาดการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา ผลักดันให้กิจกรรมเกิด ความเข้มแข็ง

ว่าที่ร.ต.สมโชค เฉตระการ. (2552) ได้ศึกษาวิจัยแนวทางการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศของการพัฒนาอาชีพทอผ้าไหมตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชุมชนของกลุ่มอาชีพทอผ้าไหมที่ได้รับการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และเพื่อศึกษาแนวทางการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศของการพัฒนาอาชีพทอผ้าไหมตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุมชนที่กลุ่มอาชีพทอผ้าไหมตั้งอยู่ทั้งหมดมีประวัติความเป็นมา และมีการถ่ายทอดภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทอผ้าไหมสู่รุ่นลูกหลานทั้งสิ้น 2) แนวทางการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศของการพัฒนาอาชีพทอผ้าไหม เริ่มต้นจากการสืบทอดภูมิปัญญาด้านการทอผ้าไหมสู่รุ่นลูกหลานในระดับครัวเรือน มีการรวมตัวเป็นกลุ่มอาชีพ โดยอาศัยแรงจูงใจจากภายในครัวเรือน กลุ่มอาชีพ และโรงเรียนในชุมชน รวมทั้งแรงจูงใจจากภายนอก โดยเฉพาะจากนโยบาย การจัดระบบและกลไกช่วยเหลือประชาชนของรัฐบาล ทำให้เกิดกระบวนการ ในการเรียนรู้และการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งขึ้นเป็นลำดับ โดยการเรียนรู้นี้มีรูปแบบดำเนินการในระดับครัวเรือน ระดับกลุ่มอาชีพ และระดับโรงเรียนมีภูมิปัญญาชาวบ้านด้านการทอผ้าไหมเป็นกำลังหลักในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ โดยใช้วิธีการสอนภาคทฤษฎีด้วยการบอก อธิบาย ให้ท่องจำ ให้ดูตัวอย่างของจริง และเรียนรู้ภาคปฏิบัติด้วยการปฏิบัติจริงที่กลุ่มอาชีพในชุมชน ในลักษณะของ On the Job Training

นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์. (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และ เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน มี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้นำ ได้แก่ ผู้นำมีความเสียสละในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาของกลุ่ม มีวิสัยทัศน์ มีความรับผิดชอบ ปัจจัยการสร้างเครือข่าย ได้แก่ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างเครือข่ายที่ทำการผลิตคล้าย ๆ กัน การรวมกลุ่มสร้างความเข้มแข็ง การมีอำนาจต่อรอง ปัจจัยการบริหารและการจัดการ ได้แก่ การเปิดโอกาสให้สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกันเพื่อให้เกิดการบริหารและการจัดการอย่างถูกต้อง และมีระบบ ความรู้สึกในการเป็นเจ้าของธุรกิจร่วมกัน และปัจจัยคณะกรรมการกลุ่ม ได้แก่ ความเสียสละ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นรายด้านและรวมรายด้าน พบว่า กลุ่มที่ประสบ

ความสำเร็จ มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 12 ปัจจัย โดยปัจจัยด้านการบริหารและจัดการ อยู่ลำดับแรก กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 7 ปัจจัย โดยปัจจัยด้านระเบียบข้อบังคับของชุมชน อยู่ลำดับแรก

ปรียา โสภณา. (2553) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ชุมชนชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อความเข้มแข็งของหมู่บ้านชุมชนชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของ ประเทศไทย ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อความเข้มแข็งของหมู่บ้านชุมชนชนบท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ 1) บุคคลมี อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมกับหมู่บ้านชุมชนและมีอิทธิพลทางตรงกับเครือข่ายองค์กรชุมชน 2) คริวเรือนที่มีอิทธิพลทางตรงต่อกองทุนชุมชน มีอิทธิพลทางอ้อมกับหมู่บ้านชุมชน และมีอิทธิพล ทางตรงกับเครือข่ายองค์กรชุมชน 3) กองทุนชุมชน ได้แก่ โครงสร้างกองทุน สมาชิกกองทุน การบริหารจัดการชุมชน 4) กลุ่มองค์กรชุมชน ได้แก่ การรวมกลุ่มสมาชิกด้วยความพึงพอใจ การดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกและชุมชน มีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีการปฏิบัติ ด้วยตนเองและถ่ายทอดวัฒนธรรมภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น 5) เครือข่ายองค์กรชุมชน ได้แก่ การบริหารจัดการเครือข่าย ความสัมพันธ์ของเครือข่ายการสร้างพลังเครือข่ายต่อรองรักษา ประโยชน์ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างทักษะประสบการณ์ให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ของคนคน กลุ่มองค์กรชุมชน และหมู่บ้านชุมชนส่งผลให้หมู่บ้านชุมชนเข้มแข็ง

สิทธิชัย ต้นศรีสกุล. (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนยั่งยืน กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการ พัฒนาชุมชนยั่งยืน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ตัวแทนชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาชุมชนยั่งยืนในจังหวัด มหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 62 การศึกษาจบประถมศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนยั่งยืน มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยการบริหารจัดการด้านธุรกิจชุมชน ปัจจัยการบริหารจัดการด้านสังคม และปัจจัยการ บริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และ รูปแบบการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในจังหวัดมหาสารคาม มี 8 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาชุมชน การวิเคราะห์ปัญหาชุมชน การจัดลำดับความต้องการและ ปัญหาชุมชน การวางแผนแก้ปัญหา การพิจารณาวิธีการดำเนินงาน การดำเนินงาน การประเมินผล งาน และการทบทวนเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

สุภาพร สารพันธ์. (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มอาชีพสตรี กรณีศึกษากลุ่มสตรีอำเภอหนองหวาย จังหวัดอุบลราชธานี วัตถุประสงค์เพื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จแบบยั่งยืน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จแบบยั่งยืนกับผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มสตรีอำเภอหนองหวาย จังหวัดอุบลราชธานี และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จแบบยั่งยืนและผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มสตรีอำเภอหนองหวาย จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษา พบว่า 1) ผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มสตรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน คือ ความต่อเนื่องของการดำเนินงานของกลุ่ม การเรียนรู้ในการพัฒนาศักยภาพตนเองของสมาชิก การพึ่งตนเองของกลุ่ม คุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิกกลุ่ม ความเป็นปึกแผ่นของสมาชิกกลุ่ม และประสิทธิภาพในการจัดการปัญหาของตนเองและชุมชน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประสิทธิภาพในการจัดการปัญหาของตนเองและชุมชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพึ่งตนเองของกลุ่ม 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มสตรี ทุกปัจจัย คือ คุณลักษณะของสมาชิก ลักษณะของกลุ่มสตรี การตัดสินใจ และการวางแผน ระดับการมีส่วนร่วม การตอบสนองความต้องการ ความสามารถในการแก้ปัญหา การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น และทัศนคติที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณลักษณะของสมาชิก และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหา 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มสตรี ประกอบด้วย คุณลักษณะของสมาชิก ลักษณะของกลุ่มสตรี การตัดสินใจ และการวางแผน ระดับการมีส่วนร่วม การตอบสนองความต้องการความสามารถในการแก้ปัญหา การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น และทัศนคติที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มสตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มสตรี จากมากไปหาน้อยคือ ทัศนคติ ที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความสามารถในการแก้ปัญหา และการตัดสินใจและการวางแผน 5) สมาชิกกลุ่มสตรีที่มีจำนวนบุตร อาชีพเสริม และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มสตรีแตกต่างกัน ส่วนตัวแปรอายุ การศึกษา และอาชีพหลักไม่แตกต่างกัน กลุ่มสตรีที่มีเงินปันผลจากกลุ่มสตรีต่อเดือนต่อคนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มสตรีแตกต่างกัน ส่วนอายุการเป็นสมาชิก และลักษณะงานของกลุ่มไม่แตกต่างกัน 6) สมาชิกกลุ่มสตรีที่มีอายุ การศึกษา จำนวนบุตร อาชีพหลัก อาชีพเสริม สถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มสตรีไม่แตกต่างกัน กลุ่มสตรีที่มีเงินปันผลจากกลุ่มสตรีต่อเดือนต่อคนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มสตรีแตกต่าง

กัน ส่วนอายุการเป็นสมาชิกและลักษณะงานของกลุ่มไม่แตกต่างกัน และ 7) กลุ่มสตรีกลุ่มจักสาน และทอผ้า มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสำเร็จแบบยั่งยืน และผลสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่ม สตรีไม่แตกต่างกัน

สถาบัน กศน.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2555) ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กรณีศึกษา : กศน.อำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการ ดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอท่าตะเียบ พัฒนารูปแบบการดำเนินงานศูนย์อาชีพชุมชน อำเภอท่าตะเียบ และประเมินประสิทธิภาพ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอท่าตะเียบ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอท่าตะเียบ มีปัญหาการว่างงานและ ต้องการหาอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว โดยต้องการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง บริบทของ พื้นที่และชุมชนในอำเภอท่าตะเียบส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชนอำเภอท่าตะเียบ เริ่มในปีงบประมาณ 2555 การบริหารจัดการและผู้รับผิดชอบดูแลศูนย์ฝึก อาชีพชุมชนอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงาน กศน.อำเภอท่าตะเียบ มีบริการอินเทอร์เน็ตใน การอาคารสำนักงาน บริการแหล่งเรียนรู้ในห้องสมุดประชาชนและการจัดโครงการ/กิจกรรมการ เรียนรู้ที่เป็นความต้องการของชุมชน โดยเน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ 2) ผลการ พัฒนารูปแบบการดำเนินงานศูนย์อาชีพชุมชนอำเภอท่าตะเียบ พบว่า ประกอบด้วย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์ บทบาทหน้าที่ กระบวนการทำงาน โครงสร้างการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การจัดกระบวนการเรียนรู้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอท่าตะเียบ และการติดตามและประเมินผล และ 3) ผล การประเมินประสิทธิภาพศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอท่าตะเียบ พบว่า รูปแบบการดำเนินงานของ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอท่าตะเียบ โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมและอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบของรูปแบบการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ ท่าตะเียบ มีความเหมาะสม โดยรวมและรายประเด็นอยู่ในระดับมาก คณะกรรมการการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ ท่าตะเียบ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามรูปแบบการดำเนินงานศูนย์ฝึก อาชีพชุมชนอำเภอท่าตะเียบ และความคิดเห็นต่อการให้บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ ท่าตะเียบโดยรวมอยู่ในระดับมาก และผู้รับบริการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอท่าตะเียบ มีจุดประสงค์ของการมาใช้บริการ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การว่างงานและต้องการเข้า สู่อาชีพนี้ การประกอบอาชีพนี้แล้ว และต้องการต่อยอดความรู้ที่ได้รับเพื่อไปพัฒนาอาชีพของตน ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และการมีอาชีพอื่นอยู่แล้ว และต้องการฝึกอาชีพเพื่อเป็นอาชีพเสริม ผู้รับบริการ

มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอท่าตะเกียบโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ

สถาบัน กศน.ภาคกลาง. (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในภาคกลาง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน สภาพการดำเนินงาน ความคาดหวัง ปัญหา และอุปสรรคของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในภาคกลาง และเพื่อเสนอแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในภาคกลาง ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า สภาพการดำเนินงานและความคาดหวังด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านการนำไปใช้ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการดำเนินงานและความคาดหวังด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านการนำไปใช้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$) กลุ่มเจ้าหน้าที่ มีความคิดเห็นว่าสภาพการดำเนินงาน และความคาดหวังด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านการนำไปใช้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการดำเนินงานและความคาดหวังด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านการนำไปใช้ โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$) กลุ่มผู้เรียน มีความคิดเห็นว่า สภาพการดำเนินงาน และความคาดหวัง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพการดำเนินงานและความคาดหวัง โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันหรือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p > .05$) เมื่อพิจารณาในภาพรวมของทุกกลุ่ม มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน และความคาดหวังด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านการนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผลการสนทนากลุ่ม เรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการบริหารจัดการ เสนอว่าสำนักงาน กศน.ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบล มีระเบียบการใช้งบประมาณที่ชัดเจน ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักสูตร กำหนดจำนวนกลุ่มเป้าหมายย่อยให้เหมาะสมกับงบประมาณ และจัดการศึกษาอาชีพเป็นโครงการเฉพาะกิจ สถานศึกษาควรให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร พัฒนาผู้จัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา อบรมวิทยากร ใช้สื่อการสอนอาชีพที่สถาบัน กศน.ภาคกลางรวบรวมไว้ ควรใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่น และจัดงบประมาณสนับสนุน ควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันทุกระดับ สถานศึกษาควรนำผลจากการนิเทศ ติดตามมาแก้ปัญหาผู้เรียนและ

การดำเนินการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบล ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ การจัดกระบวนการเรียนรู้ เสนอว่า ควรมีการพัฒนาวิทยากรในการจัดทำสื่อ การใช้สื่อที่เหมาะสม วางแผนในการจัดซื้อจัดหาวัสดุฝึกให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและระยะเวลาตามหลักสูตร สำนักงาน กศน. จังหวัดควรรวบรวมสื่อ และจัดทำศูนย์บริการสื่อ ผู้เรียน ผู้สอน และผู้จัด ควรวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนเสนอขออนุมัติหลักสูตรจากผู้มีอำนาจ ควรสร้างความเข้าใจกระบวนการเรียนการสอนของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลให้กับเครือข่าย จัดสัมมนาเครือข่ายที่สนับสนุนงานอาชีพ ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเครือข่ายในวาระอันสมควร สถาบัน กศน. ภาค สำนักงาน กศน.จังหวัด และศูนย์ กศน.อำเภอ ควรพัฒนาเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ให้แก่วิทยากร มีการนิเทศติดตามประเมินผลการดำเนินงานของวิทยากรอย่างสม่ำเสมอ การวัดผล ประเมินผล เสนอว่า สถานศึกษาควรพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการประเมินผล จัดทำคู่มือวิธีการประเมินผลให้วิทยากร/ครูได้เรียนรู้ และประเมินผลได้ถูกต้อง เหมาะสม ด้านการนำไปใช้ เสนอว่า สถานศึกษาควรให้ความรู้เกี่ยวกับโลกของงานอาชีพในหลักสูตรวิชานั้น ๆ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการให้ครบทุกเรื่องตามหลักเกณฑ์ของโครงการ จัดกิจกรรมพัฒนาอาชีพเป็นรายชุมชน หรือพื้นที่ ตามความต้องการการจัดกิจกรรมพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

พหล ศักดิ์คะหัตน์ และคณะ. (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาความเข้มแข็งของธุรกิจ สป่าและนวดแผนไทยโดยชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้มแข็งและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจสป่าและนวดแผนไทยโดยชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มธุรกิจสป่าและนวดแผนไทยโดยชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ มีความเข้มแข็งในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85) ส่วน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจสป่าและนวดแผนไทยโดยชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ มี 8 ตัวแปร ได้แก่ ทุนทางสังคม การมีเครือข่าย ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรด้านเงิน ทรัพยากรด้านวัสดุ กลไกและการบริหารจัดการ

ธนาชัย สุขวณิช. (2555) ได้ศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้มีการจัดโครงสร้างหน่วยงานตามลักษณะของการจัดแบ่งงานตามหน้าที่ การรวมอำนาจอยู่ที่ประธานบริหาร 2) การกำหนดกำลังคน พบว่า สมาชิก ในปัจจุบันได้จำแนกเป็นสมาชิกสามัญ

และสมาชิกวิสามัญ โดยรับสมัครสมาชิก เฉพาะวันประชุมใหญ่ประจำปี ในการสรรหาคณะกรรมการบริหาร 3) การวางแผนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับนโยบาย การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต แบ่งตามลักษณะงานที่ต้องรับผิดชอบเป็น 2 ส่วน คือ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายกิจกรรมสวัสดิการ การบริหารงานบุคคล โดยใช้วิธีการเลือกตั้งสรรหาบุคลากรที่เหมาะสมกับตำแหน่งต่างๆเข้ามาร่วมงาน ซึ่งเน้นหลักการประชาธิปไตย และ 4) การอำนวยความสะดวกให้มีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงถึงผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายให้สมาชิก ได้รับทราบ และในระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตได้กำหนดกฎ กติกา เอาไว้ให้สมาชิก คณะกรรมการได้ปฏิบัติ ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งทุนพบว่าเกิดจากการเข้าถึงแหล่งทุนที่จะนำลงทุนในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการทุนและสมาชิกอันเป็นสาเหตุหลักเกิดแนวคิดในการรวมตัวกันก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ขึ้นเพื่อระดมทุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนสมาชิกได้ปรับปรุงและพัฒนาฐานะความเป็นอยู่ของบุคคลภายในชุมชน การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการร่วมดำเนินการ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผลประโยชน์รูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่นำเสนอผลการวิจัยโดยได้พิจารณาปัจจัยสำคัญที่ค้นพบเป็นอันดับแรก และนำมาสร้างรูปแบบบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำนวน 4 ประการ ได้แก่ ข้อจำกัดด้านเวลาของคณะกรรมการ ข้อจำกัดด้านความรู้ ด้านการศึกษาของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ ส่วนปัจจัยอันดับ รองลงมา ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งทุน การบริหารจัดการทุนและสมาชิก การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

สุกิจ มาลีเศษ. (2555) ได้ศึกษากระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มอาชีพในเขตเทศบาลตำบลวงเหนือ อำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่มอาชีพในเขตเทศบาลตำบลวงเหนือ อำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งแก่กลุ่มอาชีพ ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่น ๆ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น การมีผู้นำที่มีศักยภาพการมีระบบการบริหารจัดการกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ การมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดคุณค่าแก่ผลิตภัณฑ์ และการมีทุนทางสังคมในลักษณะสังคมแนวราบและเป็นกันเองแบบชนบท ปัญหาและอุปสรรคที่พบ ได้แก่ ปัญหาด้านการขาดเม็ดเงินและช่างฝีมือแรงงานที่มีความจำเป็นต่อการขยายกิจการหรือการขยายกำลังการผลิต การขาดวัตถุดิบที่ใช้ผลิตสินค้า การขาดทักษะเรื่องการประชาสัมพันธ์และ

การขาดผู้แทนที่สามารถก้าวขึ้นมาแสดงบทบาทหรือตัดสินใจแทนผู้นำกลุ่มในกรณีที่ผู้นำกลุ่มไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. (2555) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาอาชีพชุมชนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จังหวัดกระบี่ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการและสภาพปัญหาและอุปสรรค และเพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จังหวัดกระบี่ ผลการวิจัย พบว่า ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี แต่ยังต่ำกว่าความคาดหวังซึ่งมีระดับความคาดหวังที่ระดับดีมาก โดยการดำเนินงานที่ดี ได้แก่ การให้บริการของบุคลากร การวางแผนการดำเนินการ การสอนของวิทยากร ส่วนที่ต้องพัฒนาต่อไป ได้แก่ การติดตามและการประเมินผล หลังการรับบริการ การประสานงานในเรื่องการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่พบมาก ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ไม่เหมาะสม บุคลากรไม่เพียงพอ และที่สำคัญ คือ หลักสูตรไม่ตรงตามความต้องการของชุมชน ส่งผลให้ชุมชนขาดความร่วมมือและความสนใจ ขาดการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานรัฐและเอกชน ในส่วนของแนวทางการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมควรเริ่มจากชุมชน ท้องถิ่นเป็นหลัก โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนเป็นผู้ดำเนินการหลักและมีกศน.เป็นที่ปรึกษาและผู้ประสานงานโดยหน่วยงานต่างๆ พร้อมให้การสนับสนุน ทั้งด้านการจัดการศึกษา การแนะแนวอาชีพ การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการรวมกลุ่มอาชีพ ทั้งนี้ต้องผลักดันให้มีส่วนร่วมเชิงรุกมากขึ้น

สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 3 (เอกสารลำดับที่ 26/2555) ได้รายงานการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ รอบที่ 3 (Monitoring and Evaluation) เขตตรวจราชการที่ 2 ปีงบประมาณ 2555 โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ผลการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายรัฐบาล รอบที่ 3 เป็นการติดตามผลสำเร็จ/ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามโครงการโดยสอบถามความเสี่ยงในแต่ละประเด็น กศน.จังหวัดลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาทและอ่างทอง พบว่า มีปัญหาบ้าง เช่น แนวนโยบายและการปฏิบัติงานจากส่วนกลางไม่ชัดเจน บางหลักสูตรจัดหาวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์สูงค่อนข้างยาก เนื่องจากงบประมาณ มีจำกัด หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เอื้อต่อการจัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์ที่ใช้ในโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน งบประมาณที่ไม่แน่นอน หลักสูตรการเปิดศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีน้อย สินค้าหรือบริการบางอย่างมีมากเกินไปเกิดความซ้ำซ้อน ไม่มีความแปลกใหม่ เป็นต้น ค่าดัชนีความเสี่ยงทุกประเด็นอยู่ในระดับยอมรับได้

นงลักษณ์ ตั้งปรัชญากุล และคณะ. (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนา กลุ่มอาชีพชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล โพรงงาม อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพ ชุมชนและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อแนวทางการพัฒนา กลุ่มอาชีพชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ และเพื่อหาแนวทางการ พัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม อำเภอกมลาไสย จังหวัด กาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า 1) สมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบล โพรงงาม อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก เพียงด้านเดียว คือ ด้านการผลิตและคุณภาพ และอยู่ในระดับ ปานกลาง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพองค์กร ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ด้านการตลาด และด้านวัฒนธรรมองค์กร ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม กับสมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนที่มีต่อสภาพการ ดำเนินงานกลุ่มอาชีพชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม อำเภอกมลาไสย จังหวัด กาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพ ชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า กลุ่มอาชีพ ต้องการให้มีการระดมทุนของกลุ่มและมีการสนับสนุนเงินทุนจากภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อการกู้ยืม ในการพัฒนากลุ่มอาชีพ เช่น ขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอกมลาไสย เกษตร อำเภอกมลาไสย องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม หรือเพิ่มหุ้นเพื่อระดมทุนจากสมาชิกในกลุ่มมาก ที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มควรมีแนวทางในการบริหารจัดการความขัดแย้งที่ชัดเจน ผู้บริหารกลุ่มควร เปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนะแนวทางเพื่อการพัฒนา กลุ่มอาชีพของตน มีการนำวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ใน ชุมชนมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์ และกลุ่มอาชีพควรแสวงหาตลาดใหม่เพิ่มเติมอยู่เสมอ

วิภาวี ฤกษ์นะภูติ. (2556) ได้ศึกษาการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน : การเรียนรู้จากกลุ่ม อาชีพทอผ้าไหมและทอผ้าฝ้ายในจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดตั้งและ การจัดการกลุ่มของกลุ่มอาชีพทอผ้าไหมและทอผ้าฝ้ายในจังหวัดขอนแก่นภายใต้โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า กลุ่มอาชีพทอผ้ามีการจัดการด้านต่างๆ ได้แก่ การจัดการ ด้านการบริหารกลุ่ม การจัดการด้านการวางแผนการผลิต การจัดการด้านการผลิตการจัดการ

ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจัดการด้านการตลาด การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์การจัดการด้านการเงิน และการจัดการด้านการทำบัญชี

เดชวิทย์ นิลวรรณ. (2556) ได้ศึกษาการจัดการความรู้ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาธุรกิจชุมชน กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ตำบลสง่าบ้าน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาธุรกิจชุมชน กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ตำบลสง่าบ้าน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีปัญหาใน 4 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาด้านการผลิต และปัญหาด้านการเงินบัญชี จากปัญหาดังกล่าวได้ มีการวางแผนในการการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มของกลุ่มใน 3 ด้าน คือ ด้านทัศนคติ เพื่อปรับทัศนคติให้สมาชิกเห็นความสำคัญของกลุ่ม เกิดความสามัคคี เกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ เข้าใจวิธีการทำงานร่วมกัน การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และการมีเป้าหมายร่วมกันในการทำงาน ด้านความรู้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบริหารงาน ด้วยการปรับโครงสร้างการบริหารงาน วิธีการทำงาน และการจัดทำใบพรรณนาลักษณะงาน และด้านทักษะ ในที่นี้คือทักษะในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในด้านต่างๆ ได้แก่ การบริหารจัดการภายในกลุ่ม การเงิน การผลิต และการตลาด รวมทั้งการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่ม ก่อให้เกิดการร่วมคิดร่วมทำอย่างแท้จริง ผลจากการพัฒนาสมาชิกกลุ่มทั้ง 3 ด้านดังกล่าว ทำให้กลุ่มมีความสามัคคีและมีความเข้มแข็ง มีการพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้บ้านดอกแดง ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของคนในชุมชนบ้านดอกแดง ทำให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาธุรกิจชุมชน และการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง

รจนา จันทรสา. (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝกเพื่อพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา : กลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝกจังหวัดพะเยา วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก และเพื่อประเมินประสิทธิภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์ฯ ด้านการตลาด เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่สามารถนำไปผลิตได้จริงในงานหัตถกรรมของกลุ่มฯ และถอดองค์ความรู้เป็นต้นแบบผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก มีกรอบแนวปฏิบัติ คือ การสร้างผลิตภัณฑ์ต้องอยู่บนความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน 2) ผลการประเมินความต้องการตลาด พบว่า ผู้บริโภคสนใจซื้อผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้านและเครื่องประดับสตรีมากที่สุด จึงได้พัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 9 แนวทาง โดยคำนึงถึงหลักการ 6 ด้าน คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์สะท้อนถึงภูมิปัญญาเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเทคโนโลยีท้องถิ่น ด้านทรัพยากร คือ ใช้วัตถุดิบทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า ด้านบริบท/วัฒนธรรม คือ ดำเนินการ

ไปพร้อมกับวัฒนธรรมของชุมชน ด้านภูมิสังคม คำนึงถึงสังคม สภาพทางภูมิศาสตร์ คือ ภูมิทัศน์ของชุมชนควบคู่กับการพัฒนา ด้านศักยภาพการผลิต อยู่บนศักยภาพการผลิตของตน สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ ด้านประโยชน์การใช้งาน ใช้งานได้ดี คุ่มค่า ส่วนขั้นตอนการออกแบบและพัฒนา มี 5 ขั้นตอน คือ การสร้างแนวคิดเกี่ยวผลิตภัณฑ์ใหม่ การกลั่นกรองความคิด การพัฒนาแนวความคิดและทดสอบแนวความคิด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การทดสอบตลาด ผลการตรวจประสิทธิภาพการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบได้สะท้อนเอกลักษณ์บริบท/วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ธรรมชาติวัสดุ และเป็นไปตามความต้องการของตลาด

สมบูรณ์ ธรรมลังกา. (2556) ได้ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบททางด้านสังคม การเมือง วัฒนธรรมและเศรษฐกิจของชุมชนที่เข้มแข็ง เพื่อศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน และเพื่อจัดทำกลยุทธ์การนำรูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ในบริบททางสังคมของชุมชนที่เข้มแข็งในจังหวัดเชียงรายเป็นสังคมแบบเครือข่าย โครงสร้างทางสังคมเป็นทั้งแนวนราบและแนวตั้งทางด้านการเมือง มีการกระจายอำนาจ แบ่งการปกครองชุมชนเป็นหมวดหรือคุ้มชุมชนต่างๆ ทางด้านวัฒนธรรมชุมชนมีวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อและพิธีกรรมที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ และทางด้านเศรษฐกิจมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เป็นต้นทุนในการผลิต มีการรวมกลุ่มเพื่อการผลิต การจำหน่ายผลผลิตเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชน การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในจังหวัดเชียงราย มีอาทิเช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านผู้นำชุมชน การเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน มีปัจจัยสำคัญคือ กระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ระบบเครือข่าย ระบบความสัมพันธ์ในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานได้ใช้ปัจจัยต่างๆเหล่านี้มากำหนดรูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ส่วนกลยุทธ์การนำรูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน ได้แก่ กลยุทธ์การบริหารจัดการชุมชน กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชน กลยุทธ์การสร้างกระบวนการเรียนรู้ กลยุทธ์การสร้างเครือข่าย และกลยุทธ์สร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด

สุนทรีย์ ไชยปัญญา และคณะ. (2556) ได้ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มทอผ้าไหม ตำบลกุดรัง อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มทอผ้าไหม ตำบลกุดรัง อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม ด้านบริบทชุมชน ศักยภาพด้านการบริหารจัดการ แนวทางเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารจัดการ แนวทางความร่วมมือและปัจจัยที่ทำให้กลุ่มสามารถพัฒนาแนวทางเพิ่มศักยภาพและความร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า 1) สมาชิกต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ต้องมีวินัยต่อตนเอง ทั้งในเรื่องการออมเงิน และการดำรงชีวิต ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต การคัดเลือกสมาชิกต้องเป็น ผู้ที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต อดทนและใช้สินทรัพย์ของกลุ่มอย่างเหมาะสม คุ่มค่าและเกิดประโยชน์ต่อสมาชิก 2) คณะกรรมการดำเนินงาน ต้องมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการและการดำเนินการด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริตธรรม เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่สมาชิก มีระบบควบคุมภายในที่ดี เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน รู้จักใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ

ปัญานุช หวังจิ และคณะ. (2557) ได้ศึกษาการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโงกน้ำ หมู่ที่ 8 ตำบลนาขยาด อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพของชุมชนบ้านโงกน้ำ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพของชุมชนบ้านโงกน้ำ และเพื่อศึกษาประสิทธิผลจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพของชุมชนบ้านโงกน้ำ ผลการศึกษาพบว่า ด้านกระบวนการ ได้แก่ หลักความพอประมาณ พบว่า ทำให้ชาวบ้านในชุมชนเกิดความพอดีทางด้านจิตใจ ชุมชนมีความเอื้ออาทร ประนีประนอม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมครอบครัวมีความเข้มแข็ง รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างเหมาะสม และมีการใช้อย่างชาญฉลาด นำเทคโนโลยีมาใช้ในการทุนแรงได้อย่างเหมาะสม ชุมชนอยู่อย่างพอเพียง ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ท่ามกลางทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างกีดในปัจจุบัน หลักความมีเหตุผล พบว่า รู้จักความพอเพียง ก็จะนำมาซึ่งความมีเหตุผล คือ ความมีเหตุผลในการรู้จักคิดและดำเนินการประกอบอาชีพอย่างมีเหตุผลในการดำเนินการประกอบอาชีพอย่างมีเหตุผล ยึดความประหยัดตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพ และยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต

แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพใช้เหตุผลในการดำเนินชีวิตและประกอบชีวิต หลักการมีภูมิคุ้มกัน พบว่า มีการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นอย่างดี ชาวบ้านชุมชนบ้านโงกน้ำมีความรู้ในเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นฐานเป็นอย่างดี

เนื่องจากมีปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน สมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ประธานกลุ่มออมทรัพย์บ้านโงกน้ำ เป็นผู้ให้ความรู้แก่เกษตรกร โดยถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับคนในชุมชนในทุกกลุ่มอาชีพ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการอีกทั้งชาวบ้านส่วนใหญ่ของชุมชนบ้านโงกน้ำ จะไม่มีค่านิยมออกไปทำงานนอกหมู่บ้านหรือในตัวเมืองแสดงให้เห็นถึงการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างมีภูมิคุ้มกันที่ดีความรู้ รอบคอบและระมัดระวังในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพ เงื่อนไขความรู้ ชาวบ้านมีความรู้ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งถ่ายทอดจากครอบครัวคือจากรุ่นพ่อแม่ไปยังลูกหลาน แล้วได้มีการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ต่างๆ ที่ศูนย์ออมทรัพย์ประจำหมู่บ้าน โดยวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้นั้นเป็นวิทยากรในหมู่บ้านที่มีความรู้และประสบการณ์ในอาชีพนั้นเป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าการจัดอบรมความรู้แก่ชาวบ้านนั้น อาจจะไม่บ่อยครั้งนัก แต่โดยภาพรวมแล้วชาวบ้านชุมชนบ้านโงกน้ำ มีความรู้ มีความรอบคอบ และมีความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพ และเงื่อนไขคุณธรรม ชาวบ้านมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความจริงใจต่อกัน ซึ่งดูได้จากการซื้อขายสินค้าทางการเกษตรที่มีคุณภาพ การไม่ฉ้อโกงต่อผู้ซื้อและผู้ขาย การมีความซื่อตรงและยึดมั่นตามหลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ การมีวินัยทางการเงิน การระดมทุนและการใช้สินเชื่อของกลุ่มออมทรัพย์ อันนำมาซึ่งกลายเป็นกลุ่มออมทรัพย์ที่เข้มแข็งของชุมชนเป็นที่วางใจของชุมชน เป็นชุมชนที่ปลอดอาชญากรรม ชุมชนมีความอดทนในการประกอบอาชีพ มีน้ำใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักแบ่งปัน และเป็นสังคมที่สงบสุขถ้วนหน้า ด้านประสิทธิภาพพบว่า สามารถลดต้นทุนได้มาก และให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า เช่น อาชีพเกษตรกรรม สามารถลดต้นทุนได้ โดยเปลี่ยนจากการใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งมีราคาสูงมาใช้ปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ดที่ผลิตขึ้นมาเองในชุมชน และผลที่ได้จากการใช้ปุ๋ยชีวภาพเกิดประสิทธิภาพคุ้มค่ากับการลงทุน การใช้ที่ดินของตนเองปลูกผักได้นำปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยคอกจากมูลสัตว์ที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยภาพรวม ชาวบ้านชุมชนบ้านโงกน้ำสามารถประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า และด้านประสิทธิผล พบว่า การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพ ทำให้เกิดผลดีในทุกด้าน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างคุ้มค่า ชุมชนกลายเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง ปลอดอาชญากรรม เนื่องจากชาวบ้านรู้จักความพอเพียงจากการที่มีรายได้เพิ่มขึ้น แต่มีรายจ่ายลดลงเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ทุกครัวเรือนมี 62 อาชีพที่มั่นคง อยู่กันอย่างมีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ชุมชนมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิต มีภูมิคุ้มกันที่ดีใน

การที่จะรับกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อันนำมาซึ่งความสมดุลทุกด้าน มีความมั่นคงและยั่งยืน

กล่าวโดยสรุปว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ พัฒนาคุณภาพสินค้า ให้มีรายได้ มีงานทำ ลดปัญหาการว่างงาน มีอาชีพที่มั่นคง พัฒนาให้กลายเป็นอาชีพหลัก และยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างเหมาะสม ปัจจัยด้านผู้นำ มีความเข้มแข็ง เสียสละ เป็นผู้ริเริ่ม มีน้ำใจ ซื่อสัตย์ เสียสละ สามารถแก้ปัญหาของกลุ่ม มีวิสัยทัศน์ มีความรับผิดชอบ มีภาวะผู้นำในการตัดสินใจ ใช้ทรัพยากร ทูทางสังคม และภูมิปัญญาของชุมชน ปัจจัยด้านคณะกรรมการกลุ่ม มีความเสียสละ รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน สามารถแก้ปัญหา มีวิสัยทัศน์พึ่งตนเองได้ ปัจจัยด้านสมาชิก มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การบริหารจัดการ การวางแผนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านการจัดการและการตลาด มีการประชาสัมพันธ์ จัดการด้านการเงิน การทำบัญชี และปัจจัยด้านภาคีเครือข่าย การส่งเสริมและสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่น ๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ วิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อประเมินผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 5 ระยะ ดังนี้

ตาราง 3 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	เครื่องมือและแหล่งข้อมูล	ผลที่ได้
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา	1. ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. วิเคราะห์สภาพการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	ได้สภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
ระยะที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐาน	ศึกษาการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้	แบบสอบถามการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัว	ได้ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้

ระยะที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	เครื่องมือและแหล่งข้อมูล	ผลที่ได้
และตัวบ่งชี้ ศูนย์ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอ โนนไทย จังหวัด นครราชสีมา		บ่งชี้	
ระยะที่ 3 การศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของศูนย์ ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์ การศึกษานอกระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอ โนนไทย จังหวัด นครราชสีมา	ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของศูนย์ ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอโนน ไทย จังหวัด นครราชสีมา	แบบสอบถามปัจจัยที่ ส่งผลต่อความสำเร็จ ของศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน ศูนย์การศึกษา นอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอโนนไทย จังหวัด นครราชสีมา	ได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของศูนย์ ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอโนน ไทย จังหวัด นครราชสีมา
ระยะที่ 4 การศึกษา ความพึงพอใจปัจจัยที่ ส่งผลต่อความสำเร็จ ของศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน ศูนย์การศึกษา นอกระบบและ การศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอ โนนไทย จังหวัด นครราชสีมา	ศึกษาความพึงพอใจ ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของศูนย์ ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอ โนนไทย จังหวัด นครราชสีมา	แบบสอบถามความพึง พอใจปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของศูนย์ ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอโนน ไทย จังหวัด นครราชสีมา	ได้ความพึงพอใจปัจจัย ที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการ ศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ระยะที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	เครื่องมือและแหล่งข้อมูล	ผลที่ได้
ระยะที่ 5 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก หมู่บ้านโคกพรม ตาบลโนนไทย อำเภอนอนไทย จังหวัดนครราชสีมา	ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตาบลโนนไทย อำเภอนอนไทย จังหวัดนครราชสีมา	การสัมภาษณ์เชิงลึก ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตาบลโนนไทย อำเภอนอนไทย จังหวัดนครราชสีมา	ได้ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตาบลโนนไทย อำเภอนอนไทย จังหวัดนครราชสีมา

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนอนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการ

ดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชนของสำนักงาน กศน. รายงานการติดตามการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน กลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา ที่ 3 บทสรุปผู้บริหาร ปี 2556 ของสำนักงาน กศน. รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา กศน.อำเภอนอนไทย และวิเคราะห์สภาพ การดำเนินโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน กศน.อำเภอนอนไทย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประธานและสมาชิกศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ครู กศน.อำเภอนอนไทย เจ้าหน้าที่การศึกษาต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่งานนิเทศภายใน กศน.อำเภอนอนไทย จังหวัดนครราชสีมา ปีงบประมาณ 2556 จำนวน 212 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample groups) ผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 136 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ เพื่อจัดทำเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ครู กศน.ตำบล ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่เป็นผู้เก็บแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย

จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัยได้ศึกษามาตรฐานและตัวบ่งชี้การดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สำนักงาน กศน. และสถาบัน กศน.ภาคเหนือ เพื่อนำมากรอบในการสร้างแบบสอบถามการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประธานและสมาชิกศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ครู กศน.อำเภอโนนไทย เจ้าหน้าที่การศึกษาต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่งานนิเทศภายใน กศน.อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ปีงบประมาณ 2556 จำนวน 212 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample groups) ผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 136 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ เพื่อจัดทำเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ครู กศน.ตำบล ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่เป็นผู้เก็บแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ตามทฤษฎีความสำเร็จ (Achievement Needs (nAch)) ของ เมคเคลแลนด์ (McClelland,1953) รายงานการศึกษาวิจัยของสุภาพร สารพันธ์. (2546), ปันดดา

สุขเกษม. (2548), สุรภา อนุสร, ฉันทะ จันทะเสนาและสะอาด บรรเจิดฤทธิ. (2553), กัญญาภาช จันทะสูง.(2553), เก็จากาญจน์ จันทะนะภัก.(2557) และปทุมทริกา สุคนธสิงห์.(2557) เพื่อนำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประธานและสมาชิกศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องครู กศน.อำเภอโนนไทย เจ้าหน้าที่การศึกษาต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่งานนิเทศภายใน กศน.อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ปีงบประมาณ 2557 จำนวน 391 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample groups) ผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ เพื่อจัดทำเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ครู กศน.ตำบล ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่เป็นผู้เก็บแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย

จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ เพื่อนำมาเป็นการรอบในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประธานและสมาชิกศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ครู กศน.อำเภอโนนไทย เจ้าหน้าที่การศึกษาต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่งานนิเทศภายใน กศน.อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 212 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample groups) ผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 136 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามความพึงพอใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ เพื่อจัดทำเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ครู กศน.ตำบล ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่เป็นผู้เก็บแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

**ระยะที่ 5 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี
ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม
ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา**

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึกและเกณฑ์การประกวดผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนประจำปี 2557 สำนักงานกศน. เพื่อสร้างกรอบการประเด็นการสัมภาษณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ นายอุดม ไวสูงเนิน เกษตรอำเภอโนนไทย นายมนูญ เขาวลิต พัฒนาชุมชนอำเภอโนนไทย นายชันธ์เพชร ถาวรพรหม ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนไทย อำเภอโนนไทย นางอนงค์ บรรเทาวิ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสระจรูญ กรรมการสถานศึกษา กศน.อำเภอโนนไทย นายมานะ เชียงสันเทียะ ประธานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลโนนไทย นายธง คำคำพูด ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านการปลูกหญ้าแฝก หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย นายสมศักดิ์ สารโชติ ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านเศรษฐกิจพอเพียง หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย นางสมใจ เชียงสันเทียะ คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย นางเกื้อกุล ทิบบุนทด สมาชิกกลุ่มปลูกหญ้าแฝกและการแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย นางวันเพ็ญ ฉนำกลาง ครูชำนาญการ หัวหน้ากลุ่มงานการศึกษาต่อเนื่อง กศน.อำเภอโนนไทย และ นางเพ็ญศรี แสงผึ้ง หัวหน้า กศน.ตำบลโนนไทย กรรมการและเลขานุการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ เพื่อจัดทำเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อประเมินผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาวิจัย 5 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ระยะที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ระยะที่ 3 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ระยะที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ระยะที่ 5 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

โดยมีผลการศึกษาในแต่ละระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานโครงการ
ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา

ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=136)	ร้อยละ
ด้านเพศ		
ชาย	37	27.20
หญิง	99	72.80
ด้านอายุ		
ต่ำกว่า 15 ปี	-	-
16-39 ปี	18	13.23
40-59 ปี	83	61.02
60 ปีขึ้นไป	35	25.73
ด้านการศึกษา		
ป.6	36	26.47
ม.ต้น	52	38.23
ม.ปลาย	41	30.14
อื่นๆ	7	5.14

ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 72.80 รองลงมา เป็นเพศชาย จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 27.20 ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40-59 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 61.02 รองลงมา อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 25.73 และอายุระหว่าง 16-39 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.23 น้อยที่สุด ด้านการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาม.ต้น จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 38.23 รองลงมา ระดับการศึกษา

ม.ปลาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 30.14 ระดับการศึกษา ป. 6 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.47 และอื่นๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.14 น้อยที่สุด

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการประกอบอาชีพ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=136)	ร้อยละ
ด้านการประกอบอาชีพ		
เกษตรกรรม	94	69.11
ค้าขาย	3	2.20
รับจ้าง	32	23.52
อื่นๆ	7	5.14
ด้านสาขาวิชาชีพที่เลือกเรียน		
เกษตรกรรม	55	40.44
อุตสาหกรรม	-	-
พาณิชยกรรม	-	-
ความคิดสร้างสรรค์	81	59.55

ตาราง 5 ข้อมูลด้านการประกอบอาชีพ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านการประกอบอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 69.11 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 23.52 ประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.14 ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 น้อยที่สุด ด้านสาขาวิชาชีพที่เลือกเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 59.55 และเกษตรกรรม จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 40.44

ตาราง 6 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=136)	ร้อยละ
ด้านระยะเวลาที่ต้องการให้ดำเนินการฝึกอบรม		
วันหยุดราชการ	47	34.55
วันราชการ	89	65.44
ด้านสถานที่ฝึกอบรม		
แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	34	25.00
สถานประกอบการ	9	6.61
ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	82	60.29
อื่นๆ	11	8.08
ด้านองค์ความรู้ที่ต้องการ		
ฝึกปฏิบัติจริงด้านอาชีพ	103	75.73
การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์	17	12.50
การตลาด/การจำหน่าย	9	6.61
อื่นๆ	7	5.14
ด้านลักษณะการประกอบอาชีพ		
เกษตรกรรม		
อุตสาหกรรม	55	40.44
พาณิชยกรรม	-	-
ความคิดสร้างสรรค์	-	-
การบริหารจัดการ	81	59.55
และบริการ	-	-
ด้านสถานที่ตั้งที่ทำการกลุ่ม		
บ้านหัวหน้า/ประธานกลุ่ม	14	10.29
บ้านสมาชิก	14	10.29
ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	56	41.17
อื่นๆ เช่น ศาลากลางบ้าน โรงเรียน	52	38.23

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=136)	ร้อยละ
ด้านสถานที่จำหน่ายสินค้าของกลุ่มอาชีพ		
ที่ตั้งกลุ่ม/ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	66	48.52
ส่งตามร้านค้าปลีก	28	20.58
ร้านค้านอกชุมชน	28	20.58
อื่นๆ เช่น ร้านภัทรพัฒน์ ปตท.	14	10.29

ตาราง 6 ข้อมูลด้านศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านระยะเวลาที่ต้องการให้ดำเนินการฝึกอบรม พบว่า ส่วนใหญ่วันราชการ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 65.44 และวันหยุดราชการ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 34.55 ด้านสถานที่ฝึกอบรม พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการเรียนที่ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 60.29 รองลงมา แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 อื่นๆ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.08 และสถานประกอบการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 6.61 น้อยที่สุด และด้านองค์ความรู้ที่ต้องการ พบว่า ต้องการฝึกปฏิบัติจริงด้านอาชีพ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 75.73 รองลงมา การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 การตลาด/การจำหน่าย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 6.61 และอื่นๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.14 น้อยที่สุด ด้านสถานที่ตั้งที่ทำการกลุ่ม พบว่า ส่วนใหญ่สถานที่ตั้งที่ทำการกลุ่มอยู่ที่ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.17 รองลงมา สถานที่ตั้งที่ทำการกลุ่มอยู่ที่อื่นๆ เช่น ศาลากลางบ้าน โรงเรียน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 38.23 และสถานที่ตั้งที่ทำการกลุ่มอยู่ที่บ้านหัวหน้า/ประธานกลุ่มและบ้านสมาชิก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.29 เท่ากัน ด้านสถานที่จำหน่ายสินค้าของกลุ่มอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่สถานที่จำหน่ายสินค้าของกลุ่มอาชีพที่ตั้งกลุ่ม/ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 48.52 รองลงมา สถานที่จำหน่ายสินค้าของกลุ่มอาชีพส่งตามร้านค้าปลีกและร้านค้านอกชุมชน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 20.58 เท่ากัน และสถานที่จำหน่ายสินค้าของกลุ่มอาชีพที่ร้านภัทรพัฒน์ ปตท. จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.29

ตาราง 7 แสดงการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=136)	
	จำนวน	ร้อยละ
ด้านปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน		
ขาดเงินทุนหมุนเวียน	108	79.41
ไม่มีตลาดรองรับ	108	79.41
ขาดวัสดุ/อุปกรณ์	108	79.41
ขาดองค์ความรู้/ผู้รู้/ผู้เชี่ยวชาญ	122	89.70
ขาดแรงงาน	108	79.41
อื่นๆ เช่น ขาดช่างฝีมือ	14	10.29

ตาราง 7 ข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านขาดองค์ความรู้/ผู้รู้/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 89.70 รองลงมา ขาดเงินทุนหมุนเวียน ไม่มีตลาดรองรับ ขาดวัสดุ/อุปกรณ์ และขาดแรงงาน จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 79.41 เท่ากัน และอื่นๆ เช่น ขาดช่างฝีมือ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.29

ตาราง 8 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านดำเนินงานของศูนย์อาชีพชุมชน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=136)		จำนวน (N=136)	
	ใช่/คน	ร้อยละ	ไม่ใช่/คน	ร้อยละ
มีความรู้เดิมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่รวมกลุ่ม	79	58.08	-	-
ไม่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่รวมกลุ่ม	-	-	57	41.91
ภายหลังดำเนินการกลุ่มอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์อาชีพชุมชนได้มีการไปขอรับเงินทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพจากหน่วยงาน	28	20.58	108	79.41

ตาราง 8 ข้อมูลด้านดำเนินงานของศูนย์อาชีพชุมชน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ มีความรู้เดิมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่รวมกลุ่ม จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 58.08 รองลงมา ไม่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่รวมกลุ่ม จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 41.91 ด้านภายหลังดำเนินการกลุ่มอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์อาชีพชุมชนได้มีการไปขอรับเงินทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพจากหน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่ภายหลังดำเนินการกลุ่มอาชีพเพื่อการ

มีงานทำของศูนย์อาชีพชุมชนไม่มีการไปขอรับเงินทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพจากหน่วยงาน จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 79.41 และภายหลังดำเนินการกลุ่มอาชีพเพื่อการมีงานทำของ ศูนย์อาชีพชุมชนมีการไปขอรับเงินทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพจากหน่วยงาน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 20.58

ตาราง 9 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการดำเนินงานของศูนย์อาชีพชุมชน

การดำเนินงานของศูนย์อาชีพชุมชน	จำนวน (N=136)		จำนวน (N=136)	
	ใช่/คน	ร้อยละ	ไม่ใช่/คน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่มอาชีพ				
1. จัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อส่งเสริมการมีอาชีพและมีรายได้จากการประกอบอาชีพ	136	100	-	-
2. จัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อให้ประชาชนที่ว่างงานและผู้ต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่เข้าไปประกอบอาชีพได้	136	100	-	-
3. จัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อพัฒนาอาชีพเดิมที่มีอยู่แล้ว และต้องการต่อยอดอาชีพเดิม	136	100	-	-

ตาราง 9 ข้อมูลด้านวัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่มอาชีพ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ตอบว่าใช่ จัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อส่งเสริมการมีอาชีพและมีรายได้จากการประกอบอาชีพ จัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อให้ประชาชนที่ว่างงานและผู้ต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่เข้าไปประกอบอาชีพได้ และจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อพัฒนาอาชีพเดิมที่มีอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิม จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เท่ากัน

ตาราง 10 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดกลุ่มอาชีพ

การดำเนินงานของศูนย์อาชีพชุมชน	จำนวน (N=136)		จำนวน (N=136)	
	ใช่/คน	ร้อยละ	ไม่ใช่/คน	ร้อยละ
การจัดกลุ่มอาชีพ				
4. กลุ่มอาชีพสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง	112	82.36	24	17.64
5. กลุ่มอาชีพมีผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าจนสามารถนำมาเป็นเงินปันผลให้สมาชิกได้	84	61.76	52	38.23
6. กลุ่มอาชีพมีผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าจนสามารถนำไปขยายกิจการของกลุ่มได้	56	41.17	80	58.82
7. กลุ่มอาชีพมีผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าจนนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานกลุ่มได้	56	41.17	80	58.82
8. ชุมชนของท่านมีวัตถุประสงค์เพียงพอเพื่อการผลิตสินค้าโดยไม่จำเป็นต้องซื้อจากภายนอก	84	61.76	52	38.23
9. กลุ่มอาชีพนำวัสดุ/อุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆที่ใช้ในการผลิตสินค้ามาจากสมาชิก	70	51.47	66	48.52
10. กลุ่มอาชีพส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมด้านอาชีพจากภายในและภายนอกกลุ่มแก่สมาชิกเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้	70	51.47	66	48.52
11. กลุ่มอาชีพสามารถช่วยให้สมาชิกมีการพบปะช่วยเหลือและทำกิจกรรมร่วมกันในด้านการประกอบอาชีพมากขึ้น	84	61.67	52	38.23
12. กลุ่มอาชีพมีการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกและชุมชน	42	30.88	94	69.11
13. กลุ่มอาชีพส่งเสริมให้สมาชิกได้รับข่าวสารวิชาการในด้านอาชีพเพิ่มมากขึ้น	98	72.05	38	27.94
14. กลุ่มอาชีพมีการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด	70	51.47	66	48.52

การดำเนินงานของศูนย์อาชีพชุมชน	จำนวน (N=136)		จำนวน (N=136)	
	ใช่/คน	ร้อยละ	ไม่ใช่/คน	ร้อยละ
15. กลุ่มอาชีพมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์	70	51.47	66	48.52
16. กลุ่มอาชีพมีการพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสินค้า	70	51.47	66	48.52
17. การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น	112	82.36	24	17.64
18. การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพทำให้มีงานทำ ลดปัญหาการว่างงานได้	112	82.36	24	17.64
19. การรวมกลุ่มประกอบอาชีพทำให้สมาชิกมีอาชีพที่มั่นคงและกลายเป็นอาชีพหลักได้	112	82.36	24	17.64

ตาราง 10 ข้อมูลการจัดกลุ่มอาชีพ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดกลุ่มอาชีพพบว่า ตอบว่าใช่สูงสุด ได้แก่ กลุ่มอาชีพสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพทำให้มีงานทำลดปัญหาการว่างงานได้ และการรวมกลุ่มประกอบอาชีพทำให้สมาชิกมีอาชีพที่มั่นคงและกลายเป็นอาชีพหลักได้ จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 82.36 เท่ากัน รองลงมา กลุ่มอาชีพส่งเสริมให้สมาชิกได้รับข่าวสารวิชาการในด้านอาชีพเพิ่มมากขึ้น จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 72.05 และตอบว่าใช้น้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มอาชีพมีการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกและชุมชน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 30.88

ตาราง 11 แสดงการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน ด้านลักษณะของผู้นำ

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (N=136)	ร้อยละ	ระดับความ พึงพอใจ
- กลุ่มมีผู้นำที่ผู้ริเริ่มให้มีการรวมกลุ่มอาชีพเพื่อการมีงานทำและเป็นผู้ริเริ่มในการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	118	86.76	มากที่สุด
- กลุ่มมีผู้นำที่สามารถเป็นตัวแทนกลุ่มในการปกป้องผลประโยชน์ของสมาชิก	107	78.67	มาก
- กลุ่มมีผู้นำที่มีความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่สมาชิก	113	83.08	มากที่สุด
- กลุ่มมีผู้นำที่กล้าตัดสินใจเด็ดขาดเมื่อได้พิจารณาเรื่องต่างๆอย่างรอบคอบ	101	74.26	มาก
- กลุ่มมีผู้นำที่เคารพในความคิดของผู้อื่น	105	77.20	มาก
- กลุ่มมีผู้นำที่เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	112	82.35	มากที่สุด

ตาราง 11 ข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ด้านลักษณะของผู้นำ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ กลุ่มมีผู้นำที่ผู้ริเริ่มให้มีการรวมกลุ่มอาชีพเพื่อการมีงานทำและเป็นผู้ริเริ่มในการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 86.76 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมา กลุ่มมีผู้นำที่มีความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่สมาชิก จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 83.08 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด กลุ่มมีผู้นำที่เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 82.35 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด และกลุ่มมีผู้นำที่กล้าตัดสินใจเด็ดขาดเมื่อได้พิจารณาเรื่องต่างๆอย่างรอบคอบ จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 74.26 ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตาราง 12 แสดงการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน ด้านการบริหารงานกลุ่ม

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (N=136)	ร้อยละ	ระดับความ พึงพอใจ
- กลุ่มมีการแต่งตั้งประธาน คณะกรรมการกลุ่ม ที่มีความเหมาะสมในการทำงาน	106	77.94	มาก
- กลุ่มแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกทำอย่างทั่วถึง	103	75.73	มาก
- กลุ่มมีการวางแผนการทำงานล่วงหน้าเสมอ	109	80.14	มากที่สุด
- กลุ่มมีการกำหนดกฎ ระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการ บริหารกลุ่มอย่างชัดเจน	107	78.67	มาก
- กลุ่มสามารถผลิตและจำหน่ายสินค้าได้อย่างต่อเนื่อง	105	77.20	มาก
- กลุ่มมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างต่อเนื่องและ เป็นปัจจุบัน	97	71.32	มาก
- กลุ่มมีการระดมทุนทั้งภายในและภายนอกกลุ่ม	104	76.47	มาก
- กลุ่มมีการประสานงาน ประชาสัมพันธ์ผลงานของ กลุ่มกับบุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่อง	112	82.35	มากที่สุด
- กลุ่มมีการพัฒนาความรู้เบื้องต้นในการดำเนินงาน กลุ่มอาชีพให้แก่สมาชิก	98	72.05	มาก
- กลุ่มมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่ม และชี้แจงให้สมาชิกทราบเสมอ	113	83.08	มากที่สุด

ตาราง 12 ข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ด้านการบริหารงานกลุ่ม โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ กลุ่มมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มและชี้แจงให้สมาชิกทราบเสมอ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 83.08 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมา กลุ่มมีการประสานงาน ประชาสัมพันธ์ผลงานของกลุ่มกับบุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่อง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 82.35 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด กลุ่มมีการวางแผนการทำงานล่วงหน้าเสมอ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 80.14 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด และกลุ่มมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน จำนวน 97คน คิดเป็นร้อยละ 71.32 ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตาราง 13 แสดงการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่ม

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (N=136)	ร้อยละ	ระดับความ พึงพอใจ
- การมีส่วนร่วมในการคัดเลือก/แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่ม	107	78.67	มาก
- การมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อคิดเห็นต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม	112	82.35	มากที่สุด
- การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่ม	102	75.00	มาก
- การได้ร่วมในการประชุมกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ			
- การมีส่วนร่วมในการสะสมเงินทุน ร่วมผลิต จำหน่ายสินค้าและจัดหาตลาด	98	72.05	มาก
- การมีส่วนร่วมในการประสานงาน ประชาสัมพันธ์ ผลงานของกลุ่มกับองค์กรภายนอก	102	75.00	มาก
- การได้รับเงินปันผลหลังจากจำหน่ายสินค้า	101	74.26	มาก
- การได้รับผลิตที่ได้จากกลุ่มไปอุปโภค/บริโภคในครัวเรือน	95	69.85	ปานกลาง
	103	75.73	มาก
- การได้ร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงานของกลุ่ม	97	71.32	มาก
- การได้ตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกลุ่ม	98	72.05	มาก

ตาราง 13 ข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ด้านการบริหารงานกลุ่ม โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและข้อคิดเห็นต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 82.35 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา การมีส่วนร่วมในการคัดเลือก/แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่ม จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 78.67 ระดับความพึงพอใจมาก การได้รับผลิตที่ได้จากกลุ่มไปอุปโภค/บริโภคในครัวเรือน จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 75.73 ระดับความพึงพอใจมาก และการมีส่วนร่วมในการสะสมเงินทุน ร่วมผลิต จำหน่ายสินค้า และจัดหาตลาด และการได้ตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกลุ่ม จำนวน 98คน คิดเป็นร้อยละ 72.05 ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด เท่ากัน

ตาราง 14 แสดงการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน ด้านคุณภาพของผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (N=136)	ร้อยละ	ระดับความ พึงพอใจ
- กลุ่มมีการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ตรงกับความ ต้องการของตลาด	127	93.38	มากที่สุด
- กลุ่มมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์			
- กลุ่มมีการพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ ในการผลิตสินค้า	109	80.14	มากที่สุด
	109	80.14	มากที่สุด
- การเป็นสมาชิกกลุ่มทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น			
- การเป็นสมาชิกกลุ่มทำให้มีลดรายจ่ายในครัวเรือน	127	93.38	มากที่สุด
- การเป็นสมาชิกกลุ่มทำให้ลดปัญหาการว่างงาน	106	77.94	มาก
- การรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพทำให้สมาชิกมีอาชีพที่มั่นคง และกลายเป็นอาชีพหลักได้	103	75.73	มาก
	119	87.50	มากที่สุด

ตาราง 14 ข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ด้านคุณภาพของผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ กลุ่มมีการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด และการเป็นสมาชิกกลุ่มทำให้มีลดรายจ่ายในครัวเรือน จำนวน 127 คน ตรงกับความต้องการของตลาด และการเป็นสมาชิกกลุ่มทำให้มีลดรายจ่ายในครัวเรือนระดับความพึงพอใจมากที่สุด เท่ากัน รองลงมา การรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพทำให้สมาชิกมีอาชีพที่มั่นคงและกลายเป็นอาชีพหลักได้ จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด และการเป็นสมาชิกกลุ่มทำให้ลดปัญหาการว่างงาน จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 75.73 ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตาราง 15 แสดงการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน ด้านเจ้าหน้าที่ กศน.

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (N=136)	ร้อยละ	ระดับความ พึงพอใจ
- เจ้าหน้าที่มาเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำและให้กำลังใจในการทำงานของกลุ่ม	121	88.97	มากที่สุด
- เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดกับกลุ่มเสมอ	105	77.21	มาก
- เจ้าหน้าที่ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของกลุ่ม	113	83.09	มากที่สุด
- เจ้าหน้าที่แจ้งให้กลุ่มไปออกงานนิทรรศการงานแสดงสินค้าและจัดตลาด	115	84.56	มากที่สุด
- เจ้าหน้าที่มาติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มอยู่เสมอ	116	85.26	มากที่สุด

ตาราง 15 ข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ด้านเจ้าหน้าที่ กศน. โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ เจ้าหน้าที่มาเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำและให้กำลังใจในการทำงานของกลุ่ม จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 88.97 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมา เจ้าหน้าที่มาติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มอยู่เสมอ จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 85.26 เจ้าหน้าที่แจ้งให้กลุ่มไปออกงานนิทรรศการงานแสดงสินค้าและจัดตลาด จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 84.56 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ใกล้เคียงกัน และเจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดกับกลุ่มเสมอ จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 77.21 ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตาราง 16 แสดงการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน ด้านผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่าย

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน (N=136)	ร้อยละ	ระดับความ พึงพอใจ
- ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายมาเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำและ กำลังใจการทำงานของกลุ่ม	89	65.44	ปานกลาง
- ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายรับฟังและแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกับกลุ่มเสมอ	86	63.24	น้อย
- ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายให้ความรู้และบอกแหล่ง ทรัพยากรในชุมชนให้กลุ่มทราบ	91	66.91	ปานกลาง
- ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายแจ้งให้กลุ่มไปแสดงสินค้า และจัดตลาด	93	68.38	ปานกลาง
- ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายให้เงินทุน/งบประมาณเพื่อ การดำเนินงานของกลุ่ม	94	69.12	ปานกลาง
- ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายให้วัสดุ/อุปกรณ์เพื่อการ ดำเนินงานกลุ่ม	97	71.32	ดี
- ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายสนับสนุนอาคารสถานที่/ แหล่งเรียนรู้เพื่อการดำเนินงานของกลุ่ม	123	90.44	มากที่สุด
- ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายจัดหาวิทยากรเพื่อการ ดำเนินงานของกลุ่ม	87	63.97	ปานกลาง
- ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายช่วยประชาสัมพันธ์ การ จำหน่ายและตลาดเพื่อการจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม	89	65.44	ปานกลาง
- ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายจะติดตามผลการดำเนินงาน กลุ่มอยู่เสมอ	67	49.26	น้อย

ตาราง 16 ข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ด้านผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่าย โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายสนับสนุนอาคารสถานที่/แหล่งเรียนรู้เพื่อการดำเนินงานของกลุ่ม จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 90.44 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมา ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายให้วัสดุ/อุปกรณ์เพื่อการดำเนินงานกลุ่ม จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 71.32 ระดับความพึงพอใจดี ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายให้เงินทุน/งบประมาณเพื่อการดำเนินงานของกลุ่ม จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 69.12 ระดับความพึงพอใจปานกลาง และผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่าย

จะติดตามผลการดำเนินงานกลุ่มอยู่เสมอ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 49.26 ระดับความพึงพอใจ
น้อยที่สุด

**ระยะที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้
ศูนย์การศึกษาครอบครัวและศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา**

ผลการศึกษาการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้
ศูนย์การศึกษาครอบครัวและศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ตาราง 17 แสดงการวิเคราะห์ มาตรฐานด้านบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 1 การดำเนินงาน
ของศูนย์อาชีพชุมชน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ระดับอำเภอ	5.00	0.00	มากที่สุด
2. มีการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการ ด้านการจัดการศึกษาอาชีพ	5.00	0.00	มากที่สุด
3. มีการคัดเลือกคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายเข้า ร่วมโครงการ	4.02	0.96	มาก
4. มีการคัดเลือกหรือสรรหาวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์หรือผู้ประสบ ความสำเร็จในอาชีพตามหลักสูตรและวิชาที่สอน/ ฝึกอบรม	4.12	0.62	มาก
5. มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรม/โครงการส่งเสริม อาชีพด้านอาชีพ/ฝึกอาชีพที่ผ่านความเห็นชอบ คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.02	0.62	มาก
6. หลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและ บริบทของชุมชน			
7. มีการจัดทำคลังหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
8. มีการจัดระบบข้อมูลจำนวนผู้เรียนและผู้จบ หลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
9. มีคู่มือหรือแนวทางการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน	4.02	0.96	มาก

ตาราง 17 ข้อมูลมาตรฐานด้านบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 1 การดำเนินงานของศูนย์อาชีพชุมชน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการด้านการจัดการศึกษาอาชีพ หลักสูตรการศึกษา อาชีพเพื่อการทำงานสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและบริบทของชุมชน การจัดทำคลังหลักสูตร และการจัดระบบข้อมูลจำนวนผู้เรียนและผู้จบหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 เท่ากัน ระดับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมา ด้านการคัดเลือกหรือสรรหาวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์หรือผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพตามหลักสูตรและวิชาที่สอน/ฝึกอบรม ค่าเฉลี่ย 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ระดับความพึงพอใจมาก และ ด้านการคัดเลือกคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ การจัดทำแผนการจัดกิจกรรม/โครงการส่งเสริมอาชีพด้านอาชีพ /ฝึกอาชีพที่ผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน และคู่มือหรือแนวทางการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 ระดับความพึงพอใจมาก เท่ากัน

ตาราง 18 แสดงการวิเคราะห์ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานที่และสภาพแวดล้อม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. มีป้ายศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับถาวร	4.29	0.84	มากที่สุด
2. สถานที่อยู่ในสภาพเหมาะสม มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย	5.00	0.00	มากที่สุด
3. จัดสภาพแวดล้อมสะอาด เรียบร้อย ร่มรื่น	4.02	0.96	มาก
4. มีพื้นที่ใช้สอยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพียงพอ	4.13	0.69	มาก
5. สถานที่มีความเป็นสัดส่วนหรือเอกเทศ	4.02	0.69	มาก
6. สถานที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่ประชาชนสามารถใช้บริการได้สะดวก	5.00	0.00	มากที่สุด
7. มีระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำ โทรศัพท์	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 18 ข้อมูลด้านมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานที่และสภาพแวดล้อม โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านสถานที่อยู่ในสภาพเหมาะสม มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย สถานที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่ประชาชนสามารถใช้บริการได้สะดวก และมีระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำ โทรศัพท์ ค่าเฉลี่ย 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 เท่ากัน ความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านป้ายศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับถาวร ค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 ความพึงพอใจระดับมาก และ ด้านพื้นที่ใช้สอยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ความพึงพอใจระดับมาก ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงการวิเคราะห์ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 3 สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. มีหลักสูตร แผนการสอน หนังสือ เอกสาร ใบความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.29	0.84	มากที่สุด
2. มีวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
3. มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สื่อบุคคล แหล่งเรียนรู้ สื่อเอกสารเกี่ยวกับอาชีพ	4.02	0.96	มาก
4. มีโต๊ะ เก้าอี้ หรือที่นั่งสำหรับการจัดกิจกรรม อย่างเพียงพอ	4.12	0.62	มาก
5. มีที่สำหรับจัดเก็บสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สะดวกต่อการใช้งาน	4.13	0.89	มาก

ตาราง 19 ข้อมูลด้านมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 3 สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด และ รองลงมา ด้านหลักสูตร แผนการสอน หนังสือ เอกสาร ใบความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน ค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด และ ด้านที่สำหรับจัดเก็บสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สะดวกต่อการใช้งาน ค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 20 แสดงการวิเคราะห์ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบริหารงบประมาณ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมจัดทำคำขอ งบประมาณจากต้นสังกัด	4.29	0.84	มากที่สุด
2. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมจัดทำคำขอ งบประมาณจากภาคีเครือข่าย	4.66	0.63	มากที่สุด
3. มีการควบคุมการใช้งบประมาณอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.02	0.96	มาก
4. มีการรายงานการใช้งบประมาณ ตามไตรมาส	4.15	0.64	มาก
5. มีการสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม	4.30	0.87	มากที่สุด

ตาราง 20 ข้อมูลด้าน มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบริหารงบประมาณ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมจัดทำคำของบประมาณจากภาคีเครือข่าย ค่าเฉลี่ย 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ค่าเฉลี่ย 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด และ ด้านแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมจัดทำคำของบประมาณจากต้นสังกัด ค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 21 แสดงการวิเคราะห์ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 5 การปฏิบัติงานของบุคลากร

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เจ้าหน้าที่งานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนได้ขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.29	0.84	มากที่สุด
2. มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.66	0.63	มากที่สุด
3. มีการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอย่างต่อเนื่อง	4.02	0.96	มาก
4. บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.15	0.64	มาก
5. บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีจิตอาสาในการบริการ	4.30	0.87	มากที่สุด
6. บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.13	0.71	มาก
7. บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่า	4.13	0.61	มาก

ตาราง 21 ข้อมูลด้านมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 5 การปฏิบัติงานของบุคลากร
งบประมาณ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการของ
ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด
รองลงมา ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีจิตอาสาในการบริการ ค่าเฉลี่ย
4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด และด้านเจ้าหน้าที่งานศูนย์ฝึกอาชีพ
ชุมชนได้ขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
0.84 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 22 แสดงการวิเคราะห์ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 6 คุณภาพของหลักสูตร

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	4.29	0.84	มากที่สุด
2. หลักสูตรผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.66	0.63	มากที่สุด
3. หลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาอาชีพ/ส่งเสริมการประกอบอาชีพ	4.02	0.96	มาก
4. เป็นหลักสูตรที่มีระยะเวลาการสอนตั้งแต่ 50 ชั่วโมงขึ้นไป	4.15	0.64	มาก
5. หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและนโยบายศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.30	0.87	มากที่สุด
6. โครงสร้างหลักสูตรครอบคลุมเรื่องช่องทางหรือโลกของงานอาชีพ ทักษะในงานอาชีพ การบริหารจัดการและการจัดโครงการประกอบอาชีพ	4.13	0.71	มาก
7. มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร	4.13	0.16	มาก
8. มีการนำผลการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร	4.06	0.72	มาก

ตาราง 22 ข้อมูลด้านมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 6 คุณภาพของหลักสูตร โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักสูตรผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและนโยบายศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด และด้านคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 23 แสดงการวิเคราะห์ มาตรฐานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 1 เป็นศูนย์แนะแนวอาชีพ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. มีเอกสารแนะแนวการเรียนรู้อาชีพหรือคู่มือแนะแนวอาชีพ	4.29	0.84	มากที่สุด
2. มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการทำงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอย่างต่อเนื่อง	4.66	0.63	มากที่สุด
3. มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่อง	4.02	0.98	มาก
4. มีบริการให้คำปรึกษาแนะแนวอาชีพ	4.15	0.64	มาก
5. มีการสร้างเครือข่ายแนะแนวอาชีพร่วมกับชุมชนและเครือข่าย	4.39	0.72	มากที่สุด
6. มีการใช้ประโยชน์จากศูนย์แนะแนวอาชีพอย่างต่อเนื่อง	3.83	0.43	มาก

ตาราง 23 ข้อมูลด้านมาตรฐานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 1 เป็นศูนย์แนะแนวอาชีพ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการทำงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมาด้านการสร้างเครือข่ายแนะแนวอาชีพร่วมกับชุมชนและเครือข่าย ค่าเฉลี่ย 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด และ ด้านเอกสารแนะแนวการเรียนรู้อาชีพหรือคู่มือแนะแนวอาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 24 แสดงการวิเคราะห์ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ 2 ด้านเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนและประชาชน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. มีหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและความต้องการของผู้เรียน	4.29	0.84	มากที่สุด
2. มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและความต้องการของผู้เรียน	4.66	0.63	มากที่สุด
3. มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร	4.02	0.96	มาก
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ครบทั้ง 3 ด้าน คือช่องทางหรือโลกของอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ และการบริหารจัดการในอาชีพ	4.15	0.64	มาก
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากร แหล่งเรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.39	0.72	มากที่สุด
6. มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.83	0.43	มาก
7. เป็นแหล่งเรียนรู้หรือฝึกปฏิบัติด้านอาชีพให้คนในชุมชนหรือจังหวัดอื่นๆ	4.41	0.71	มากที่สุด

ตาราง 24 ข้อมูลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ 2 ด้านเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนและประชาชน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและความต้องการของผู้เรียน ค่าเฉลี่ย 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านแหล่งเรียนรู้หรือฝึกปฏิบัติด้านอาชีพให้คนในชุมชนหรือจังหวัดอื่นๆ ค่าเฉลี่ย 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด และ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากร แหล่งเรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 25 แสดงการวิเคราะห์ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 3 เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการดำเนินงาน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. มีการรวบรวมข้อมูล ปัญหา ความต้องการ ประกอบอาชีพของชุมชน	4.24	0.83	มากที่สุด
2. มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือหรือเอกสารความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย	4.62	0.61	มากที่สุด
3. มีทำเนียบภาคีเครือข่าย แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา	4.15	0.75	มาก
4. มีการประสานงานตามแผนการจัดกิจกรรม	4.15	0.64	มาก
5. มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมของชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เช่น เวทีชาวบ้าน เวทีประชาคม ตลาดนัดอาชีพ	4.39	0.72	มากที่สุด

ตาราง 25 ข้อมูลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 3 เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการดำเนินงานโดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือหรือเอกสารความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ค่าเฉลี่ย 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านการส่งเสริมการจัดกิจกรรมของชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เช่น เวทีชาวบ้าน เวทีประชาคม ตลาดนัดอาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด และ ด้านการรวบรวมข้อมูล ปัญหา ความต้องการประกอบอาชีพของชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 26 แสดงการวิเคราะห์ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 4 เป็นศูนย์กลางแสดงผลงาน การฝึกประกอบอาชีพและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. มีการจัดแสดงผลงานของผู้เรียน	4.24	0.83	มากที่สุด
2. มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหลากหลายช่องทาง	4.62	0.61	มากที่สุด
3. มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนทาง Internet	4.15	0.75	มาก
4. มีการประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มลูกค้าทุกระดับ	4.15	0.64	มาก
5. มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนที่หลากหลาย	4.39	0.72	มากที่สุด
6. มีการประชาสัมพันธ์ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	4.09	0.67	มาก
7. มีแผนการผลิต/การบริการ การวางแผนการจัดจำหน่าย	4.01	0.70	มาก
8. มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด/ภาค/ประเทศ	4.24	0.83	มากที่สุด
9. มีการแสดงรายละเอียดของผลิตภัณฑ์/การบริการ	4.62	0.61	มากที่สุด

ตาราง 26 ข้อมูลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 4 เป็นศูนย์กลางแสดงผลงาน การฝึกประกอบอาชีพและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหลากหลายช่องทาง และการแสดงรายละเอียดของผลิตภัณฑ์/การบริการ ค่าเฉลี่ย 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด เท่ากัน รองลงมา ด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนที่หลากหลาย ค่าเฉลี่ย 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด และ ด้านการจัดแสดงผลงานของผู้เรียน และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด/ภาค/ประเทศ ค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด เท่ากัน ตามลำดับ

ตาราง 27 แสดงการวิเคราะห์ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 5 เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
ด้านอาชีพของชุมชน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. มีการสำรวจ รวบรวม จัดเก็บข้อมูลชุมชน ครอบคลุมครบถ้วน เป็นปัจจุบัน	4.19	0.81	มาก
2. มีการสำรวจ รวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญหาท้องถิ่น	4.57	0.61	มากที่สุด
3. มีการรวบรวมข้อมูลข่าวสารการตลาด แรงงาน	4.15	0.75	มาก
4. มีการรวบรวมข้อมูลอาชีพอิสระและอาชีพในชุมชน	4.12	0.67	มาก
5. มีการรวบรวมจัดเก็บข้อมูลแหล่งเงินทุนเพื่อการ ประกอบอาชีพ	4.15	0.69	มาก
6. มีการเสนอข้อมูล ข่าวสารทั้งภายในและภายนอก ชุมชนที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพใน รูปแบบต่างๆ	4.09	0.67	มาก

ตาราง 27 ข้อมูลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 5 เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพของ
ชุมชน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านการสำรวจ รวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิ
ปัญหาท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา
ด้านการสำรวจ รวบรวม จัดเก็บข้อมูลชุมชนครอบคลุมครบถ้วน เป็นปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 ความพึงพอใจระดับมาก ด้านการรวบรวมข้อมูลข่าวสารการตลาด แรงงาน
และการรวบรวมจัดเก็บข้อมูลแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.15 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน 0.67 ความพึงพอใจระดับมาก เท่ากัน ตามลำดับ

ตาราง 28 แสดงการวิเคราะห์ด้านการมีส่วนร่วม ตัวบ่งชี้ที่ 1 ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม
ในการจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.19	0.81	มาก
2. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเสนอ/ รวบรวม วางแผนจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.57	0.61	มากที่สุด
3. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมดำเนินจัดกิจกรรม ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.15	0.75	มาก
4. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.97	0.56	มาก
5. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการนำผลการ ประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.08	0.65	มาก

ตาราง 28 ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วม ตัวบ่งชี้ที่ 1 ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม
ในการเสนอ/รวบรวม วางแผนจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.57 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน 0.61 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม
ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.19
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 ความพึงพอใจระดับมาก และด้านชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม
ดำเนินจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 ความพึงพอใจ
ระดับมากตามลำดับ

ตาราง 29 แสดงการวิเคราะห์ด้านการการมีส่วนร่วม ตัวบ่งชี้ที่ 2 ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม
ในการส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.19	0.81	มาก
2. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคาร สถานที่	4.43	0.61	มากที่สุด
3. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์	4.15	0.75	มาก
4. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดูแลศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.97	0.56	มาก
5. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	4.08	0.65	มาก
6. มีการสร้างแรงจูงใจ เช่น มอบใบประกาศเกียรติคุณ โล่ รางวัล	4.45	0.50	มากที่สุด

ตาราง 29 ข้อมูลด้าน ด้านการการมีส่วนร่วม ตัวบ่งชี้ที่ 2 ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยเรียงลำดับจากมากมาน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างแรงจูงใจ เช่น มอบใบประกาศเกียรติคุณ โล่ รางวัล ค่าเฉลี่ย 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคาร สถานที่ ค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ความพึงพอใจระดับมาก และ ด้านชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 ความพึงพอใจระดับมาก ตามลำดับ

ตาราง 30 แสดงการวิเคราะห์ด้านการติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ตัวบ่งชี้ที่ 1 การติดตามและประเมินผล

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. มีแผนการติดตามผลทั้งระหว่างและหลังการจัดกิจกรรม	4.19	0.81	มาก
2. มีเครื่องในการติดตามผล	4.43	0.61	มากที่สุด
3. มีการดำเนินการติดตามผลทั้งระหว่างและหลังการจัดกิจกรรม	4.15	0.55	มาก
4. มีเครือข่ายร่วมในการติดตามผล	3.85	0.42	มาก
5. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.08	0.65	มาก
6. มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย	4.45	0.50	มากที่สุด
7. มีการนำผลการวิเคราะห์มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรม	4.08	0.65	มาก

ตาราง 30 ข้อมูลด้านการติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ตัวบ่งชี้ที่ 1 การติดตามและประเมินผล โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย ค่าเฉลี่ย 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านเครื่องมือในการติดตามผล ค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด และ ด้านแผนการติดตามผลทั้งระหว่างและหลังการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 ความพึงพอใจระดับมาก ตามลำดับ

ตาราง 31 แสดงการวิเคราะห์ด้านการติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสรุปผล และรายงานผล

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. มีการรายงานผลการจัดกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด	3.96	0.46	มาก
2. มีการจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานประจำปี	3.94	0.50	มาก
3. มีการรายงานผลต่อคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ	3.89	0.53	มาก
4. มีการรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา	3.83	0.56	มาก
5. มีการรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด	3.91	0.50	มาก
6. มีการรายงานผลต่อชุมชนและภาคีเครือข่าย	3.77	0.54	มาก

ตาราง 31 ข้อมูลด้านการติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสรุปผลและรายงานผล โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านการรายงานผลการจัดกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ย 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 ความพึงพอใจระดับมาก รองลงมา ด้านมีการจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ค่าเฉลี่ย 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 ความพึงพอใจระดับมาก และด้านการรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 ความพึงพอใจระดับมาก ตามลำดับ

ตาราง 32 แสดงการวิเคราะห์ด้านผลผลิต ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. ร้อยละ 80 ของผู้เรียน สามารถจบการศึกษาตามหลักสูตร	3.94	0.45	มาก
2. ร้อยละ 80 ของผู้จบหลักสูตรนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้	3.87	0.41	มาก
3. ร้อยละ 80 ของผู้จบหลักสูตรมีงานทำหรือมีรายได้เสริม	3.88	0.49	มาก
4. ผู้เรียนสามารถจัดทำโครงการประกอบอาชีพหรือแผนธุรกิจหรือแผนการประกอบอาชีพหลังจบหลักสูตรได้	3.77	0.49	มาก
5. ผู้จบหลักสูตรสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3.90	0.34	มาก
6. ผู้จบหลักสูตรมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ	4.01	0.32	มาก

ตาราง 32 ข้อมูลด้านผลผลิต ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านผู้จบหลักสูตรมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ความพึงพอใจระดับมาก รองลงมา ด้านร้อยละ 80 ของผู้เรียน สามารถจบการศึกษาตามหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ความพึงพอใจระดับมาก และ ด้านผู้จบหลักสูตรสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ค่าเฉลี่ย 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 33 แสดงการวิเคราะห์ด้านผลผลิต ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผลผลิตภัณฑหรืออาชีพ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบในชุมชน หรือนอกชุมชน ราคาเหมาะสม	4.00	0.00	มาก
2. เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	4.32	0.65	มากที่สุด
3. เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่มีตลาดรองรับ	4.00	0.00	มากที่สุด
4. เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพตามหลักสูตรของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.32	0.65	มาก
5. เป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีรูปแบบโดดเด่นหรือประณีตหรือทันสมัย	4.00	0.00	มาก
6. เป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	4.27	0.61	มาก
7. เป็นการประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม	4.26	0.64	มาก

ตาราง 33 ข้อมูลด้านผลผลิต ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผลผลิตภัณฑหรืออาชีพ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และผลิตภัณฑ์หรืออาชีพตามหลักสูตรของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ความพึงพอใจระดับมากที่สุด เท่ากัน รองลงมา ด้านผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ความพึงพอใจระดับมาก และ ด้านการประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม ค่าเฉลี่ย 4.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ความพึงพอใจระดับมาก ตามลำดับ

ระยะที่ 3 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ตาราง 34 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (N=196)	ร้อยละ
ด้านเพศ		
ชาย	65	33.16
หญิง	131	66.83
ด้านอายุ		
ต่ำกว่า 15 ปี	-	-
16-39 ปี	21	10.71
40-59 ปี	119	60.71
60 ปีขึ้นไป	56	28.57
ด้านการศึกษา		
ป.6	74	37.75
ม.ต้น	67	34.18
ม.ปลาย	48	24.48
อื่นๆ	7	3.57

ตาราง 34 ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 66.83 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 33.16 ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 40-59 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 60.71 รองลงมา อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และอายุระหว่าง 16-39 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.71 ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ป.6 จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 37.75 รองลงมา ระดับการศึกษา ม.ต้น จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 34.18 และระดับการศึกษา ม.ปลาย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.48

ตาราง 35 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านอาชีพ

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (N=196)	ร้อยละ
ด้านอาชีพ		
เกษตรกรรม	141	71.93
ค้าขาย	13	6.63
รับจ้าง	65	33.16
อื่นๆ	36	18.36
ด้านสาขาวิชาชีพที่เลือกเรียน		
เกษตรกรรม	100	51.02
อุตสาหกรรม	-	-
พาณิชยกรรม	26	13.26
ความคิดสร้างสรรค์	70	35.71

ตาราง 35 ข้อมูลด้านอาชีพ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 71.93 รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 33.16 และประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.36 ด้านสาขาวิชาชีพที่เลือกเรียน ดังนี้ สาขาเกษตรกรรม จำนวน 100 คิดเป็นร้อยละ 51.02 รองลงมาสาขาความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 และสาขาพาณิชยกรรม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.26

ตาราง 36 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านหลักสูตร

รายการประเมิน	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความคิดเห็น
- หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทชุมชน	168	85.71	มากที่สุด
- หลักสูตรหลากหลายสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน	169	86.22	มากที่สุด
- หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น	147	75.00	มาก
ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	136	69.38	ปานกลาง

รายการประเมิน	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความคิดเห็น
- การจัดทำหลักสูตรผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
- หลักสูตรมีเนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	174	88.77	มากที่สุด
- หลักสูตรที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นใช้น่าสนใจ	139	70.91	ปานกลาง
- สถานศึกษามีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตร	167	85.20	มากที่สุด
- มีการประเมินหลักสูตรและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมและปรับหลักสูตร	149	76.02	มาก

ตาราง 36 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านหลักสูตร โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ หลักสูตรมีเนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง คิดเป็นร้อยละ 88.77 ระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมา พบว่า หลักสูตรหลากหลายสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 86.22 ระดับความคิดเห็นมากที่สุด และหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทชุมชน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 37 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รายการประเมิน	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความคิดเห็น
- จัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	163	83.16	มากที่สุด
- สสำรวจความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	172	87.76	มากที่สุด
- วิเคราะห์และจำแนกกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มว่างงานและกลุ่มพัฒนาอาชีพ	172	87.76	มากที่สุด
- ชี้แจงข้อตกลงและเงื่อนไขต่างๆระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	153	78.06	มาก
	123	62.76	น้อยที่สุด

รายการประเมิน	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความคิดเห็น
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเสนอความคิดเห็นในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	146	74.49	ปานกลาง
- มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเหมาะสมกับผู้เรียน			
- จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในสถานประกอบการ	118	60.20	น้อยที่สุด
- จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะโดยการปฏิบัติจริง	176	89.80	มากที่สุด
- จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง	149	76.02	มาก
- จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นกลุ่มและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้	176	89.80	มากที่สุด
- จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	119	60.71	น้อยที่สุด
- จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผู้รู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	118	60.20	น้อยที่สุด
- จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการ	154	78.57	มาก
- วัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง	143	72.96	ปานกลาง
- จัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียน	120	61.22	น้อยที่สุด
- มีการติดตามและให้คำแนะนำเพิ่มเติมผู้เรียนหลังจากจบหลักสูตร	130	66.33	น้อย

ตาราง 37 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเรียงลำดับจากมากมาน้อย ดังนี้ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะโดยการปฏิบัติจริง จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นกลุ่มและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 89.80 ระดับความคิดเห็นมากที่สุด เท่ากัน รองลงมา สสำรวจความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียน เป็นรายบุคคล วิเคราะห์และจำแนกกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มว่างงานและกลุ่มพัฒนาอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 87.76 ระดับความคิดเห็นมากที่สุด และจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 83.16 ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 38 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านวิทยากร/ครูผู้สอน

รายการประเมิน	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความคิดเห็น
- วิทยากร/ครูผู้สอนมีความรู้และความชำนาญในเรื่องที่สอน	173	88.27	มากที่สุด
- วิทยากร/ครูผู้สอนมีแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร	136	69.39	น้อย
- วิทยากร/ครูผู้สอนวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน	119	60.71	น้อย
- วิทยากร/ครูผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้	156	76.59	มาก
- มีวิทยากร/ครูผู้สอน/ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้	156	76.59	มาก
- วิทยากร/ครูผู้สอนมีเทคนิค/วิธีการถ่ายทอดความรู้ได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	145	73.98	ปานกลาง
- วิทยากร/ครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่สังเกตการณ์เรียนรู้จนผู้เรียนเข้าใจหรือปฏิบัติได้	168	85.71	มากที่สุด
- วิทยากร/ครูผู้สอนให้เกียรติและให้ความสำคัญต่อผู้เรียน	168	85.71	มากที่สุด
- วิทยากร/ครูผู้สอนมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเหมาะสม	168	85.71	มากที่สุด

ตาราง 38 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านวิทยากร/ครูผู้สอน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ วิทยากร/ครูผู้สอนมีความรู้และความชำนาญในเรื่องที่สอน คิดเป็นร้อยละ 88.27 ระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมา วิทยากร/ครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่ สังเกตการณ์เรียนรู้จนผู้เรียนเข้าใจหรือปฏิบัติได้ วิทยากร/ครูผู้สอนให้เกียรติและให้ความสำคัญต่อผู้เรียน และวิทยากร/ครูผู้สอนมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 85.71 ระดับความคิดเห็นมากที่สุดเท่ากัน และวิทยากร/ครูผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีวิทยากร/ครูผู้สอน/ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 76.59 ระดับความคิดเห็นมาก ตามลำดับ

ตาราง 39 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ กศน.อำเภอ

รายการ	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความ คิดเห็น
- เจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ได้ชัดเจน	161	82.14	มากที่สุด
- เจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	167	85.20	มากที่สุด
- เจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	153	78.06	มาก
- เจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอย่างต่อเนื่อง	139	70.92	ปานกลาง
- เจ้าหน้าที่ใช้ทรัพยากรของราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า	158	80.61	มากที่สุด
- เจ้าหน้าที่ กศน.อำเภอให้บริการด้วยความเต็มใจ	154	78.57	มาก
- สถานศึกษามีขั้นตอนการบริการที่รวดเร็ว	153	78.06	มาก
- เจ้าหน้าที่ติดต่อประสานงานจนได้รับผลเป็นที่พอใจ	156	79.59	มาก

ตาราง 39 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ กศน.อำเภอ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ เจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คิดเป็นร้อยละ 85.20 ระดับความความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมา เจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงรายละเอียดข้อมูลต่างๆ ได้ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 82.14 ระดับความความคิดเห็นมากที่สุด และเจ้าหน้าที่ใช้ทรัพยากรของราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า คิดเป็นร้อยละ 80.61 ระดับความความคิดเห็นมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 40 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน

รายการประเมิน	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความคิดเห็น
- สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	141	71.94	ปานกลาง
- สถานที่ตั้งอยู่ชุมชนที่สามารถเข้ามาใช้บริการได้สะดวก	147	75.00	มาก
- สถานที่จัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น	139	70.92	ปานกลาง
- สถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสัดส่วนหรือมีความเป็นเอกเทศ	139	70.92	ปานกลาง
- แหล่งเรียนรู้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้	141	71.94	ปานกลาง
- มีสื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย	148	75.51	มาก
- มีวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน	148	75.51	มาก
- มีวัสดุอุปกรณ์สอดคล้องกับกิจกรรมของหลักสูตร	151	77.04	มาก

ตาราง 40 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ มีวัสดุอุปกรณ์สอดคล้องกับกิจกรรมของหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 77.04 ระดับความคิดเห็นมาก รองลงมา มีสื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย มีวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 75.51 ระดับความคิดเห็นมาก เท่ากัน และสถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมและแหล่งเรียนรู้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 71.94 ระดับความคิดเห็นปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 41 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านชุมชน/ภาคีเครือข่าย

รายการประเมิน	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความคิดเห็น
- ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	131	66.83	น้อย
- ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมเสนอข้อมูลเพื่อการวางแผนจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	134	68.36	น้อย
- ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	126	64.28	น้อยที่สุด
- ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์ วิทยากร อาคารสถานที่ การศึกษาดูงาน งบประมาณในการจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	156	79.59	มาก
- ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	123	62.75	น้อยที่สุด
- ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	119	60.71	น้อยที่สุด

ตาราง 41 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านชุมชน/ภาคีเครือข่าย โดยเรียงลำดับจากมากมาน้อย ดังนี้ ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากร อาคารสถานที่ การศึกษาดูงาน งบประมาณในการจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คิดเป็นร้อยละ 79.59 ระดับความคิดเห็นมาก รองลงมา ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมเสนอข้อมูลเพื่อการวางแผนจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คิดเป็นร้อยละ 68.36 ระดับความคิดเห็นน้อย และชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คิดเป็นร้อยละ 66.83 ระดับความคิดเห็นน้อย ตามลำดับ

ตาราง 42 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านคุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รายการประเมิน	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความคิดเห็น
- กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับศักยภาพด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี และทรัพยากรมนุษย์	139	70.91	ปานกลาง
- กิจกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	141	71.93	ปานกลาง
- กิจกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	132	67.34	น้อย
- มีการจัดแสดงผลงานของผู้เรียน	147	75.00	มาก
- มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึก ชุมชนที่หลากหลายช่องทาง	122	62.24	น้อยที่สุด
- มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึก อาชีพชุมชนหลากหลายรูปแบบ	122	62.24	น้อยที่สุด
- มีแผนการผลิตและวางแผนการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง	118	60.20	น้อยที่สุด
- มีการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับตำบลหรือระดับ อำเภอ หรือระดับจังหวัดหรือระดับประเทศ	119	60.71	น้อยที่สุด
- มีการแสดงรายละเอียดของผลิต/การบริการเกี่ยวกับ ชนิด คุณภาพ แหล่งที่มา การดูแลรักษา วัน เดือน ปี ที่ ผลิต วันหมดอายุและอื่น ๆ	118	60.20	น้อยที่สุด

ตาราง 42 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านคุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเรียงลำดับจากมากมาน้อย ดังนี้ มีการจัดแสดงผลงานของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ระดับความคิดเห็นมาก รองลงมา กิจกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 71.93 ระดับความคิดเห็นปานกลาง และกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี และทรัพยากรมนุษย์ คิดเป็นร้อยละ 70.91 ระดับความคิดเห็นปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 43 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์หรืออาชีพ

รายการประเมิน	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความ คิดเห็น
- เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบในชุมชนหรือวัตถุดิบนอกชุมชนแต่สามารถหาซื้อได้ง่ายและราคาเหมาะสม	157	80.10	มากที่สุด
- เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพมีตลาดรองรับ	146	74.48	ปานกลาง
- เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบโดดเด่นหรือประณีตหรือทันสมัย	149	76.02	มาก
- เป็นผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	143	72.95	ปานกลาง
- เป็นการประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม	147	75.00	มาก

ตาราง 43 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์หรืออาชีพ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบในชุมชนหรือวัตถุดิบนอกชุมชนแต่สามารถหาซื้อได้ง่ายและราคาเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 80.10 ระดับความความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมา เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบโดดเด่นหรือประณีตหรือทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 76.02 ระดับความความคิดเห็นมาก และเป็นการประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 75.00 ระดับความความคิดเห็นมาก ตามลำดับ

ตาราง 44 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านผลที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนรู้หรือการเข้าร่วมกิจกรรม

รายการประเมิน	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความ คิดเห็น
- ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการประกอบอาชีพ	148	75.51	มาก
- ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	142	72.44	ปานกลาง
- ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำโครงการประกอบอาชีพ	139	70.91	ปานกลาง
- ผู้เรียนสามารถตัดสินใจประกอบอาชีพได้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง	141	71.93	ปานกลาง

รายการประเมิน	จำนวน (N=196)	ร้อยละ	ระดับความ คิดเห็น
- ผู้เรียนมีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง	141	71.93	ปานกลาง
- ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความ รับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม	147	75.00	มาก
- ผู้เรียนมีความมั่นใจในการนำความรู้ไปใช้ในการ ประกอบอาชีพของตนเอง	141	71.93	ปานกลาง
- ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงต่อการพัฒนา สังคม และชุมชน	142	72.44	ปานกลาง
- ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการรับบริการหรือเข้าร่วม กิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	152	77.55	มาก

ตาราง 44 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านผลที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนรู้หรือการเข้าร่วมกิจกรรม โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ด้านผลที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนรู้หรือการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการรับบริการหรือเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คิดเป็นร้อยละ 77.55 ระดับความคิดเห็นมาก รองลงมา ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 75.51 ระดับความคิดเห็นมาก และผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม คิดเป็นร้อยละ 75.00 ระดับความคิดเห็นมาก ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ

สิ่งดี ๆ/ความประทับใจ และปัญหา/อุปสรรค เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงการจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กศน.อำเภอโนนไทย ดังนี้

ด้านภาวะผู้นำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ของกศน.อำเภอโนนไทย สิ่งดี ๆ/ความประทับใจ ด้านมีองค์ความรู้เฉพาะด้าน เต็มในเสียสละเวลาเพื่อจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ใฝ่รู้หาความรู้ใหม่ๆ มีความชำนาญถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร จัดกระบวนการเรียนรู้ได้ชัดเจน ปัญหา/อุปสรรค ด้านบางคนไม่จริงจังในพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ขาดการประชาสัมพันธ์และขาดการพัฒนาความรู้เรื่องการบริหารจัดการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ สิ่งดี ๆ/ความประทับใจ มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรม วิทยากรมีทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีสื่อประกอบการเรียนรู้ เช่น หลักสูตร แผ่นพับ

ใบความรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัตถุศิลปะในท้องถิ่น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ปัญหา/อุปสรรค วิทยากรบางคนไม่มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ไม่มีเวลาพัฒนาตนเอง บางแห่งมีพื้นที่คับแคบ ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนวางไม่ตรงกัน ขาดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม สิ่งดี ๆ/ความประทับใจ ผู้เรียนนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้จริง นำความรู้ไปต่อยอดอาชีพเดิมและขยายอาชีพใหม่ มีการเรียนรู้แบบเพื่อสอนเพื่อ เรียนรู้แบบไม่เป็นทางการ ปัญหา/อุปสรรค ประธานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนขาดความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการ การร่วมกลุ่มบางกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง ขาดความต่อเนื่อง สมาชิกมีรายได้ไม่มั่นคง มีเวลาร่วมกิจกรรมไม่พร้อมกัน

ปัจจัยด้านระบบและบริหารจัดการ สิ่งดี ๆ/ความประทับใจ สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการสำรวจความต้องการผู้เรียน การคัดเลือกคณะกรรมการบริหารศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน บางกลุ่มมีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง พัฒนาต่อยอด มีอาชีพ มีรายได้ สมาชิกร่วมกันแก้ปัญหา ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณยกย่องชมเชยและการยอมรับจากชุมชน พัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารจัดการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ปัญหา/อุปสรรค ขาดการนิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง งบประมาณจำกัด สมาชิกขาดการพัฒนาความรู้ด้านต่างๆ

ปัจจัยด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สิ่งดี ๆ/ความประทับใจ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนบางแห่งมีการทำกิจกรรมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เข้ากับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ทรัพยากรในท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนทั้ง 10 ตำบลมีความหลากหลาย ไม่แข่งขันด้านการตลาด ปัญหา/อุปสรรค ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนบางแห่งขาดผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ไม่สามารถจัดหาตลาดกระจายสินค้าด้วยตนเอง

ปัจจัยด้านภาคีเครือข่าย สิ่งดี ๆ/ความประทับใจ ภาคีเครือข่ายรู้และเข้าใจกิจกรรมของ กศน. เป็นอย่างดี ประสานงานง่าย ให้ความร่วมมือเป็นวิทยากร การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน แนะนำการศึกษาดูงานและการพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ปัญหา/อุปสรรค ขาดการประสานงานทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง บางเครือข่ายมาขอกิจกรรมเพื่อรายงานหน่วยงานต้นสังกัด

ปัจจัยด้านการตลาด สิ่งดี ๆ/ความประทับใจ ผลิตภัณฑ์ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีความต้องการของตลาดและมีตลาดรองรับ มีช่องทางการจำหน่ายหลายช่องทาง เช่น ผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก การทำปลาหมักคุณภาพ การเลี้ยงหมูหลุม การปลูกมะนาว การปลูกผักหวาน เป็นต้น ปัญหา/อุปสรรค ทำผลิตภัณฑ์ไม่ทันความต้องการของตลาด ขาดแรงงานเชิงฝีมือ ขาดความรู้เรื่องการตลาด การคิดคำนวณต้นทุนในการผลิต ขาดเงินในการลงทุน

ปัจจัยด้านอื่นๆ สิ่งดีๆ/ความประทับใจ มีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนครบทุกตำบล มีหลักสูตรที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน วิธีชีวิตของชุมชน มีวัสดุและทรัพยากรที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น ต้นทุนการผลิตต่ำ หารตลาดได้ง่าย ใช้วิธีการผลิตที่ไม่ยุ่งยาก เหมาะสมกับกลุ่มและวัยของผู้เรียน เปิดโอกาสในการเรียนรู้เพื่อนำความรู้ ทักษะไปประกอบอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว พอเพียง พอดี พออยู่ พอกิน ปัญหา/อุปสรรค ผู้เรียนบางคนขาดทักษะในเรื่องที่เรียนรู้ วิทยากรขาดทักษะการพัฒนาการถ่ายทอดความรู้

**ระยะที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา**

ผลการศึกษาความพึงพอใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ตาราง 45 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ด้านรายได้สุทธิต่อเดือน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=136)	ร้อยละ
ด้านรายได้สุทธิต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	44	32.35
5,001-10,000 บาท	47	34.55
10,001-15,000 บาท	34	25.00
15,000 บาทขึ้นไป	11	8.08
ด้านก่อนเข้าร่วมกลุ่มอาชีพมี ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ		
มี	136	100
ไม่มี	-	
ด้านสถานะในศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน		
ประธานกลุ่ม/ผู้นำกลุ่ม	1	0.73
คณะกรรมการ	9	6.61

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=136)	ร้อยละ
สมาชิก	69	50.73
ผู้เรียน	57	41.91
ด้านจำนวนสมาชิก/ผู้เรียน		
น้อยกว่า 15 คน	-	-
15-25 คน	65	47.79
มากกว่า 25 คน	71	52.20

ตาราง 45 ข้อมูลระดับความพึงพอใจ ด้านรายได้สุทธิต่อเดือน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ มีรายได้สุทธิต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 34.55 รองลงมา มีรายได้สุทธิต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 32.35 และมีรายได้สุทธิต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ ด้านก่อนเข้าร่วมกลุ่มอาชีพมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พบว่า ทั้งหมดมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นสมาชิก จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 50.73 รองลงมา ผู้เรียน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 41.91 และคณะกรรมการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 6.61 ตามลำดับ จำนวนมากกว่า 25 คน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 และรองลงมา จำนวน 15-25 จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 47.79 ตามลำดับ

ตาราง 46 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	จำนวน (N=136)	ร้อยละ
ด้านสถานที่จำหน่ายสินค้า/ผลิตภัณฑ์		
ที่ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	100	73.52
ร้านค้าปลีก	-	-
จำหน่ายในงานประจำปี	-	-
ออกร้านตามส่วนราชการประสาน	-	-
อื่นๆ ได้แก่ สยามพลาซ่า , ไบเทคบางนา,ปตท.,มูลนิธิชัยพัฒนา	36	26.47

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	จำนวน (N=136)	ร้อยละ
ด้านกลุ่มอาชีพที่เลือกเรียนรู้		
การปลูกและแปรรูปหญ้าแฝก	36	26.47
การปลูกพืชหลุมพอเพียง	67	49.26
การทำนาข้าวทนเค็ม	33	24.26
การเพาะเห็ดฟาง	-	-

ตาราง 46 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านสถานที่จำหน่ายสินค้า/ผลิตภัณฑ์ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ จำหน่ายสินค้า/ผลิตภัณฑ์ ที่ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 73.52 และรองลงมา จำหน่ายสินค้า/ผลิตภัณฑ์ ที่สยามพลาทอน, ไบเทคบางนา,ปตท.,มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.47 ตามลำดับ ด้านกลุ่มอาชีพที่เลือกเรียนรู้ เลือกการปลูกพืชหลุมพอเพียง จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 49.26 รองลงมา เลือกการปลูกและการแปรรูปหญ้าแฝก จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.47 และเลือกการทำนาลดต้นทุน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 24.26 ตามลำดับ

ตาราง 47 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านความรู้ ความเข้าใจหลักการหรือแนวความคิดการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ปัจจัยภายใน	รายการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. ด้านความรู้ความเข้าใจหลักการหรือแนวความคิดการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	1.1 การเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.95	0.70	มาก
	1.2 การเข้าใจแนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.85	0.40	มาก
	1.3 การเข้าใจเป้าหมายการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.53	0.57	มาก

ตาราง 47 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านความรู้ความเข้าใจหลักการหรือแนวความคิดการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ผลิตภัณฑ์ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ การเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ระดับความพึงพอใจ มาก ค่าเฉลี่ย 3.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา การเข้าใจแนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40 ระดับความพึงพอใจมากและการเข้าใจเป้าหมายการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ระดับความพึงพอใจ มากตามลำดับ

ตาราง 48 แสดงการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ข้อมูลปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านระบบการบริหารโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ปัจจัยภายใน	รายการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
2. ด้านระบบการบริหารโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	2.1 การแต่งตั้งประธานและคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม	4.08	0.70	มาก
	2.2 การวางแผนการดำเนินการด้านการเงิน การผลิต แรงงาน การตลาดล่วงหน้า	3.98	0.39	มาก
	2.3 การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	3.57	0.59	มาก
	2.4 การจัดหาเงินทุนทั้งจากภายในและภายนอก	3.73	0.58	มาก
	2.5 การพัฒนาสมาชิก ทักษะในการผลิต การตลาดสม่ำเสมอ	4.20	0.66	มาก
	2.6 กระบวนการติดตามประเมินผลในด้านต่างๆและชี้แจงให้สมาชิกทราบอย่างสม่ำเสมอ	4.13	0.72	มาก

ตาราง 48 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านระบบการบริหารโครงการ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยเรียงลำดับจากมากมาน้อย ดังนี้ การพัฒนาสมาชิก ทักษะในการผลิต การตลาดสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย 4.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา กระบวนการติดตาม ประเมินผลในด้านต่างๆและชี้แจงให้สมาชิกทราบอย่างสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย 4.13 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72ระดับความพึงพอใจมาก และการแต่งตั้งประธาน และคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม ค่าเฉลี่ย 4.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 ระดับความพึงพอใจ มาก ตามลำดับ

ตาราง 49 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านลักษณะ ผู้นำกลุ่ม

ปัจจัยภายใน	รายการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
3. ด้านลักษณะ ผู้นำกลุ่ม	3.1 ผู้นำมีความเป็นผู้นำที่แท้จริง	4.13	0.75	มาก
	3.2 ผู้นำเป็นผู้ริเริ่มให้มีการรวมกลุ่ม	4.10	0.44	มาก
	3.3 ความสามารถในการเป็นตัวแทนในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก	3.67	0.68	มาก
	3.4 ความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.78	0.64	มาก
	3.5 ความเสียสละเพื่อผลประโยชน์ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.17	0.69	มาก
	3.6 การมีความรู้ด้านการส่งเสริมการตลาด ผลิตภัณฑ์/สินค้า ราคา ช่องทางการจำหน่าย	4.15	0.68	มาก

ตาราง 49 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านลักษณะผู้นำกลุ่ม โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ความเสียสละเพื่อผลประโยชน์ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา การมีความรู้ด้านการส่งเสริมการตลาด ผลิตภัณฑ์/สินค้า ราคา ช่องทางการจำหน่าย ค่าเฉลี่ย 4.15 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 ระดับความพึงพอใจ มาก และ ผู้นำมีความเป็นผู้นำที่แท้จริง ค่าเฉลี่ย 4.13 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 ระดับความพึงพอใจมาก ตามลำดับ

ตาราง 50 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก

ปัจจัยภายใน	รายการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
4. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	4.1 สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.00	0.71	มาก
	4.2 สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.97	0.41	มาก
	4.3 สมาชิกมีส่วนร่วมในการระดมทุน การผลิตและการจัดจำหน่าย	3.52	0.65	มาก
	4.4 สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.72	0.67	มาก

ตาราง 50 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 ระดับความพึงพอใจมาก และ สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการ

ดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ระดับความพึงพอใจมาก ตามลำดับ

ตาราง 51 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านความรู้ความสามารถของสมาชิก

ปัจจัยภายใน	รายการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
5. ด้านความรู้ความสามารถของสมาชิก	5.1 การมีความรู้เรื่องการวางแผนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.78	0.58	มาก
	5.2 การมีความรู้ ทักษะและความสามารถด้านการผลิต	3.87	0.50	มาก
	5.3 การมีความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องการจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด	3.45	0.59	มาก
	5.4 ความสามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก	3.60	0.67	มาก

ตาราง 51 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านความรู้ความสามารถของสมาชิก โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ มีความรู้ ทักษะและความสามารถด้านการผลิต ค่าเฉลี่ย 3.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา มีความรู้เรื่องการวางแผนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 ระดับความพึงพอใจมาก และ ความสามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ค่าเฉลี่ย 3.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ระดับความพึงพอใจมาก ตามลำดับ

ตาราง 52 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านการผลิต

ปัจจัยภายใน	รายการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
6. ด้านการผลิต	6.1 การมีความพร้อมด้านอุปกรณ์เครื่องมือ วัสดุุดิบในการผลิต	3.65	0.66	มาก
	6.2 การมีปริมาณและกำลังการเตรียมการผลิตอย่างสม่ำเสมอ	3.80	0.44	มาก
	6.3 การมีกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน	3.42	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 52 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการผลิต โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ มีปริมาณและกำลังการเตรียมการผลิตอย่างสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย 3.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ วัสดุุดิบในการผลิต ค่าเฉลี่ย 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 ระดับความพึงพอใจมาก และมีกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย 3.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ระดับความพึงพอใจมาก ตามลำดับ

ตาราง 53 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านการตลาด

ปัจจัยภายใน	รายการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
7. ด้านการตลาด	7.1 สินค้ามีคุณภาพและสวยงาม ตรงความต้องการของลูกค้า	3.75	0.57	มาก
	7.2 การกำหนดราคาสินค้าอย่างเหมาะสม	3.90	0.40	มาก
	7.3 ช่องทางจัดจำหน่ายสินค้าที่หลากหลาย	3.45	0.57	ปานกลาง

ปัจจัยภายใน	รายการปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
	7.4 การส่งเสริมการตลาดอย่างสม่ำเสมอ	3.68	0.67	มาก

ตาราง 53 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ กำหนดราคาสินค้าอย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา สินค้ามีคุณภาพและสวยงามตรงความต้องการของลูกค้า ค่าเฉลี่ย 3.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ระดับความพึงพอใจมาก และ ส่งเสริมการตลาดอย่างสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย 3.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ระดับความพึงพอใจมากตามลำดับ

ตาราง 54 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านนโยบายการบริหารระดับประเทศ

ปัจจัยภายนอก	รายการปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
8. ด้านนโยบายการบริหารระดับประเทศ	8.1 การให้ความสำคัญต่อโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.82	0.43	มาก
	8.2 การมีแนวทางสนับสนุนช่วยเหลือโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.92	0.33	มาก
	8.3 การมีแนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.55	0.62	มาก
	8.4 ความต่อเนื่องของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.73	0.71	มาก

ตาราง 54 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านนโยบายการบริหารระดับประเทศ โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ แนวทางสนับสนุนช่วยเหลือโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.43 ระดับความ

พึงพอใจมาก รองลงมา การให้ความสำคัญโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.43 ระดับความพึงพอใจมาก และความต่อเนื่องของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ระดับความพึงพอใจมาก ตามลำดับ

ตาราง 55 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านยุทธศาสตร์การดำเนินงานระดับจังหวัด

ปัจจัยภายนอก	รายการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
9. ด้านยุทธศาสตร์การดำเนินงานระดับจังหวัด	9.1 การกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.82	0.47	มาก
	9.2 การให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.98	0.34	มาก
	9.3 การให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.52	0.60	มาก
	9.4 การส่งเสริมและประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของจังหวัด	3.73	0.63	มาก
	9.10 การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนการจัดศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของจังหวัด	4.00	0.41	มาก

ตาราง 55 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านยุทธศาสตร์การดำเนินงานระดับจังหวัด โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย ดังนี้ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของจังหวัด ค่าเฉลี่ย 4.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา การให้ความสำคัญและสนับสนุนการ

ดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.98 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34 ระดับความพึงพอใจมาก และ การกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 ระดับความพึงพอใจมาก ตามลำดับ

ตาราง 56 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ

ปัจจัยภายนอก	รายการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
10. ด้านการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ	10.1 การสนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ	3.83	0.53	มาก
	10.2 วิเคราะห์ พิจารณาแผนการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ	3.95	0.29	มาก
	10.3 การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ	3.53	0.62	มาก
	10.4 การให้คำปรึกษา แนะนำและข้อเสนอแนะในการจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.75	0.63	มาก
	10.5 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.98	0.43	มาก
	10.6 การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	4.00	0.71	มาก

ตาราง 56 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ โดยเรียงลำดับจากมากมาน้อย ดังนี้ การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา วิเคราะห์ พิจารณาแผนการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ ค่าเฉลี่ย 3.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.29 ระดับความพึงพอใจมาก และการสนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ ค่าเฉลี่ย 3.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ระดับความพึงพอใจมาก ตามลำดับ

ตาราง 57 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการดำเนินงานระดับสถานศึกษา

ปัจจัยภายนอก	รายการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
11. ด้านการดำเนินงานระดับสถานศึกษา	11.1 การจัดทำแผนและแผนปฏิบัติงาน	3.83	0.46	มาก
	11.2 การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย	3.95	0.39	มาก
	11.3 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาใช้เอง	3.50	0.60	มาก
	11.4 การคัดเลือกวิทยากร	3.77	0.65	มาก
	11.5 การจัดการกระบวนการเรียนรู้	4.02	0.43	มาก
	11.6 การออกหลักฐาน	4.00	0.69	มาก
	11.7 การรายงานผล	3.75	0.60	มาก
	11.8 การกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ	3.83	0.56	มาก

ตาราง 57 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการดำเนินงานระดับสถานศึกษา โดยเรียงลำดับจากมากมาน้อย ดังนี้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.02 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.43 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา การออกหลักฐาน ค่าเฉลี่ย 4.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ระดับความพึงพอใจมาก

และ การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ค่าเฉลี่ย 3.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39 ระดับความพึงพอใจมาก ตามลำดับ

ตาราง 58 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย

ปัจจัยภายนอก	รายการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
12. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย	12.1 บุคลากรให้คำแนะนำและปรึกษาด้านผลิตภัณฑ์ การจัดทำบัญชี	3.78	0.49	มาก
	12.2 งบประมาณ	3.85	0.40	มาก
	12.3 วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร หรือปัจจัยการผลิต	3.35	0.55	ปานกลาง
	12.4 ช่องทางการจำหน่าย การออก ราน จัดหาตลาด	3.65	0.68	มาก
	12.5 การแสดงผลงาน นิทรรศการ การประกวด การวิจัยและพัฒนา ประชาสัมพันธ์	3.90	0.54	มาก
	12.6 การให้กำลังใจแก่สมาชิกศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	3.85	0.52	มาก

ตาราง 58 ข้อมูลความพึงพอใจ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย โดยเรียงลำดับจากมากมาน้อย ดังนี้ การแสดงผลงาน นิทรรศการ การประกวด การวิจัยและพัฒนา ประชาสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ย 3.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 ระดับความพึงพอใจมาก รองลงมา การให้กำลังใจแก่สมาชิกศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 ระดับความพึงพอใจมาก และงบประมาณ ค่าเฉลี่ย 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40 ระดับความพึงพอใจมาก ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ด้านปัจจัยภายใน

1. สมาชิก/ผู้เรียน มีความรู้และเข้าใจในหลักการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฝึกปฏิบัติอาชีพทั้ง 5 ด้าน พร้อมทั้งเป็นสถานที่สาธิตและจัดแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์ เกิดการสร้างอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน

2. มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานให้รู้บทบาทหน้าที่ และประสานภาคีเครือข่ายร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตาม และรายงานผลการจัดกรรมผ่านทางสื่อต่างๆ

3. ผู้นำมีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญในวิชาชีพ ด้านเกษตรกรรม หัตถกรรม และพาณิชยกรรม สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสื่อสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกลางในการถ่ายทอด

4. สมาชิกมีความพร้อมและเสียสละเวลา เพื่อมาร่วมกิจกรรมกับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ทุกครั้ง อย่างมีความภาคภูมิใจในความเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ถ่ายทอด

5. สมาชิกมีความใฝ่รู้พัฒนาความคิดตนเองอย่างต่อเนื่องทุกครั้งที่มีโอกาสในด้านการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการใช้ประโยชน์ และการนำใบหญ้าแฝกมาสร้างเป็นงานผลิตภัณฑ์ต่างๆ

6. กลุ่มมีการผลิตอย่างต่อเนื่อง และมีแผนการผลิตที่ชัดเจนตรงกับความต้องการของลูกค้า มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัยควบคู่กับการเรียนรู้เชิงระบบ เช่น การจัดทำโครงการ

7. การตลาด มีช่องทางในการจัดจำหน่ายหลายช่องทาง เช่น มูลนิธิชัยพัฒนา, ปตท, ออกงานนิทรรศการหน่วยงานราชการ

ด้านปัจจัยภายนอก

1. มีการดำเนินงานในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่องในด้านการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ส่งเสริมสนับสนุนโครงการและกิจกรรมการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอย่างต่อเนื่อง ติดตามและรายงานผล

3. ขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและหลากหลาย ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน เผยแพร่กิจกรรมการเรียนรู้

4. สถานศึกษามีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนกิจกรรมโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

5. ได้รับการสนับสนุนวิทยากรเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์

ปัญหาและความต้องการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

1. การตลาด มีเฉพาะเจาะจงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการผลิตภัณฑ์
2. แรงงาน ที่มีความปรารถนาและชำนาญด้านการถักทอและช่างประกอบผลิตภัณฑ์

ระยะที่ 5 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามกับคณะกรรมการ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ผู้นำชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีการ สัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์ Monitoring และการติดตามดูการจัดกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หมู่บ้านโคกพรม กับกลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้ และผู้วิจัยได้แต่งตั้งและอบรมทีมผู้ช่วยนักวิจัย ก่อนลงไปเก็บรวบรวมที่ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ดังนี้ การติดต่อประสานงานกับประธานและสมาชิกศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ผู้นำชุมชน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความคุ้นเคย ความสัมพันธ์อันดีกับคนในชุมชน และพูดภาษาท้องถิ่น ทำให้ง่ายต่อการสร้างความคุ้นเคยเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบกับทีมผู้ช่วยนักวิจัยมีความคุ้นเคยกับท้องถิ่นหมู่บ้านโคกพรม มีความเป็นเพื่อนฝูง เครือญาติกับผู้ให้ข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลสำคัญด้านความเข้มแข็ง สภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีผล การศึกษา ดังนี้

ด้านที่มาของผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (ศฝอช.)

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ด้านศักยภาพ

1) โครงสร้างศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชัดเจน เป็นรูปธรรม มีนายมานะ เชียงสันเทียะ เป็นประธานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มีคณะกรรมการตาม โครงสร้างและนางเพ็ญศรี แสงผึ้ง ครู กศน.ตำบลโนนไทย เป็นกรรมการและเลขานุการ ทุกคนมีส่วนร่วมสำรวจและวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ 5 ด้าน คือ ศักยภาพของ ทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ วิถีชีวิต และทรัพยากรมนุษย์ จัดเวทีประชาคม จัดแนวโน้วอาชีพก่อนตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้และการฝึกอบรม ตามความสนใจ ความต้องการและความถนัดของตนเอง และร่วมจัดทำหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ร่วมกับปราชญ์และภูมิปัญญาชาวบ้าน รวมทั้งเป็นศูนย์ แนะแนวอาชีพ ศูนย์การเรียนรู้และการปฏิบัติของผู้เรียนและประชาชน ศูนย์ประสานงานการ ดำเนินงาน มีการรวบรวมข้อมูล ปัญหา ความต้องการประกอบอาชีพของชุมชน ศูนย์การแสดงผล งานการฝึกประกอบอาชีพ ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ และศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพของชุมชน

2) การบริหารจัดการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ในรูปคณะกรรมการ ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ มีการกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์การดำเนินการ ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีระบบการปันผล จัดสวัสดิการให้กับสมาชิก เด็ก ผู้สูงอายุและชุมชน ด้านการบริหารการเรียนรู้ ได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ การสำรวจความต้องการกลุ่มเป้าหมาย ปราชญ์ ภูมิปัญญาชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน การจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารวัสดุ อุปกรณ์ ได้มีการจัดหาและซื้อวัตถุดิบ จากสมาชิกเพื่อให้สมาชิกมีรายได้ ด้านการบริหารสมาชิก ได้กำหนดกฎกติกา บทบาทหน้าที่ความ รับผิดชอบ การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมให้สมาชิกทุกคน และกำหนดให้สมาชิกทุกคน ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดออม ด้านการบริหาร ผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก ได้นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก จัดกระบวนการเรียนรู้ การฝึกอบรม การหาข้อมูลด้านการตลาด/การจำหน่าย เรียนรู้เรื่องคู่แข่งชั้น ทาง Web side การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ผลงานของกลุ่ม การติดต่อสื่อสาร เพื่อกระจาย ผลิตภัณฑ์ถึงผู้ซื้ออย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านทรัพยากร

1) ทรัพยากร ที่ใช้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก มาจากแหล่ง วัตถุประสงค์ในชุมชนตำบลโนนไทยและตำบลใกล้เคียง และการได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิชัยพัฒนา ด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อส่งเสริมสมาชิกสามารถช่วยตัวเองและพึ่งตนเองได้ สถานีพัฒนาที่ดิน นครราชสีมา ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ และพันธุ์หญ้าแฝก กรมการข้าว ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการผลผลิตข้าวบนพื้นที่ดินเค็ม และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับข้าว กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ด้านการจัดทำบัญชีต้นทุนการประกอบอาชีพ สำนักงานเกษตร ด้านวิสาหกิจชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชน ด้าน OTOP และกศน.อำเภอโนนไทย ด้านการจัดตั้ง ศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน การจัดการเรียนรู้หลักสูตรระยะสั้น การจัดการเรียนการสอนหลักสูตร การศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ การบริหารจัดการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน การฝึกอบรมหลักสูตร OTOP MINI MBA (Master of Business Administration) การพัฒนาใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อการติดต่อสื่อสาร “ประสาน ร่วมมือ พึ่งพากัน” ส่งเสริมการศึกษาดูงาน การถอดบทเรียน การเรียนรู้ การสอนการบันทึกรายรับ-รายจ่าย การจัดแสดงนิทรรศการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการประกวดผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกของสำนักงาน กศน. การประกวดศูนย์การเรียนรู้ชุมชน กระทรวงมหาดไทย

1.3 ด้านมีตลาดรองรับ

ผลิตภัณฑ์ของศูนย์ฝึกออาชีพชุมชนตำบลโนนไทย มีลูกค้าประจำและลูกค้า ใหม่ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งตลาดภายในจังหวัด ระหว่างจังหวัด และตลาดระหว่างประเทศ

1.4 ด้านผลิตภัณฑ์

การพัฒนาผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก เป็นการเรียนรู้ตามความต้องการและความเหมาะสมของผู้เรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแปรรูปรูปผลิตภัณฑ์สำหรับเป็นเครื่องประดับ และกลุ่มแปรรูปรูปผลิตภัณฑ์สำหรับใช้สอยทั่วไป ด้วยวิธีการถัก วิธีการพัน วิธีการสาน วิธีการเกลียว วิธีการผูก และวิธีการทอ ผลิตภัณฑ์ที่สร้างจินตนาการและจากแรงบันดาลใจ คือ “โคมไฟรูปเขาควาง” เกิดจากการเห็นควายกินหญ้าอยู่กลางท้องนา “แจกันรูปหน่อไม้” เกิดจากการเห็นหน่อไม้ที่งอกขึ้นริม รั้ว “โคมดอกไม้” เกิดจากการเห็นดอกเข็ม ดอกกรักรี่ ดอกกาสรอง “โคมไฟชากรูระ” “แจกันดอกบัว” “ดอกกล้วยไม้” “พานพุ่ม” “วงหรีด” การทำของชำร่วย เช่น รูปมด รูปช้าง รูปเต่า รูปตัวบั้ง นกฟามิงโก รูปแมงป่อง รูปปู เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ของศูนย์ฝึกออาชีพชุมชนแต่ละชิ้นสะท้อนถึงเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ก่อนที่จะส่งผลิตภัณฑ์ถึงมือลูกค้า/ผู้ซื้อ มีการตรวจสอบ

คุณภาพ ตามมาตรฐานทุกชั้น นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้ว ผู้เรียนที่เรียนจบหลักสูตรสามารถนำผลการเรียนมาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาจากระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์

การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ที่เน้นสร้างกระบวนการเรียนรู้ การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน และประชาชนได้รับโอกาสการเรียนรู้ตามศักยภาพด้วยตนเอง จากวิทยากรที่มีความพร้อม ความรู้ และชำนาญการในการถ่ายทอดและมีแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญา ปรชาญชาวบ้าน ในชุมชน ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรม

การจัดการเรียนการสอน แบ่งเป็นภาคทฤษฎี 20 % และภาคปฏิบัติ 80 % โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยเนื้อหา 4 เรื่อง คือ ช่องทางการประกอบอาชีพ การฝึกทักษะอาชีพ การบริหารจัดการ และโครงการประกอบอาชีพ มีแผนการจัดการเรียนรู้ มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Web side, DVD Video, อินเทอร์เน็ต, แหล่งเรียนรู้ และสื่อบุคคล ประกอบการเรียนการสอน วิทยากรในการถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรมคือ ปรชาญและภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้รับการพัฒนาเป็นวิทยากร เทคนิคการสอนใช้แบบพี่สอนน้อง การบรรยายประกอบการสาธิตและการฝึกปฏิบัติจริง ส่วนการประเมินผล ใช้วิธีประเมินผลชิ้นงาน การสังเกต ความประณีตของชิ้นงาน และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงประเมินชิ้นงานของตนเองและผู้อื่น

2.2 ด้านการประชาสัมพันธ์และนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการ การจั

สภาพแวดล้อม

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลโนนไทย ได้มีการประชาสัมพันธ์และนำเสนอแต่ละหลักสูตร แต่ละกิจกรรม แต่ละผลิตภัณฑ์ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้ามาเรียนรู้ เข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างทั่วถึง จากสื่อต่าง ๆ ดังนี้

1) สื่อรายการโทรทัศน์ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2557 ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ชื่อรายการ “วาไรตี้ ทุเดย์ บายสายสวรรค์ ขยันยิ่ง” เรื่องความเป็นมาของหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องหญ้าแฝก กศน.โนนไทย รายการโทรทัศน์ “ลูกของพ่อต้องพอเพียง” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 ดังนี้ ตอนที่ 1 ออกอากาศวันที่ 9 มกราคม 2558 เรื่อง วัตถุประสงค์ของการมาเข้าค่ายเพื่อเรียนรู้วิถีเศรษฐกิจพอเพียง ทำความรู้จักกับผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา ผู้นำท้องถิ่น ปรชาญชาวบ้าน ได้ศึกษาวิถีคิดแบบพอเพียง ร่วมเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่น การประกอบอาหาร การรับประทานอาหารท้องถิ่น เรียนรู้เกษตรพอเพียง ได้เรียนรู้กิจกรรม

ดนตรี กีฬา เพื่อสานสัมพันธ์ สร้างความรักสามัคคีกับชุมชน สะท้อนผลการเรียนรู้ “เยาวชนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การยึดหลักสมดุลของธรรมชาติ ความรู้รักสามัคคีของชนในชาติ เน้นการพัฒนาคนให้ดำเนินชีวิตอยู่บนความพอประมาณ มีเหตุมีผลและมีภูมิคุ้มกันบนเงื่อนไขของหลักวิชาความรู้ ความมีคุณธรรม เป็นกรอบในการดำรงชีวิต” ตอนที่ 2 ออกอากาศวันที่ 12 มกราคม 2558 เยาวชนได้เรียนรู้เรื่องประโยชน์ของหญ้าแฝก การเกี่ยวข้าว การหุงข้าว การทำกับข้าวด้วยตนเอง โดยใช้พืชผักที่มีอยู่ในท้องถิ่น ได้เข้าไปเรียนรู้กับภูมิปัญญาและแหล่งเรียนรู้เรื่องการปลูกผัก ช่วยลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ได้กินอาหารที่ปลอดภัยได้ไปศึกษาการเลี้ยงจิ้งหรีด การปลูกผักคะน้าและเก็บผักคะน้า เพื่อนำมาประกอบอาหาร ได้ศึกษาความหลากหลายของชุมชนในการทำเศรษฐกิจพอเพียง ได้ไปศึกษาเรียนรู้ที่ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เรื่องการแปรรูปหญ้าแฝก ชมการทำน้ำหมักสมุนไพร ร่วมปลูกหญ้าแฝกกับนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่โคกพรมเพื่อให้รากยึดการพังทลายของดิน ได้เรียนรู้กับหมอชาวนา ให้ความรู้เรื่องข้าว 5 สี เรียนรู้เรื่องการทอดแห และการจับปลาทำอาหารด้วยตนเอง โดยแต่ละคนก็จะมีบทบาทหน้าความรับผิดชอบตามที่ได้รับการมอบหมาย ตอนที่ 3 ออกอากาศวันที่ 16 มกราคม 2558 เยาวชนได้เรียนรู้เรื่องการทำปุ๋ยหมักจากหยวกกล้วย เพื่อลดรายจ่าย ทำข้าวหลามซึ่งเป็นอาหารประจำท้องถิ่น เรียนรู้เรื่องการตัดไม้ไผ่ การเตรียมวัตถุดิบ การเผาข้าวหลาม ร่วมกันชุดแปลงปลูกผักสวนครัว ทำน้ำกระเจี๊ยบซึ่งเป็นวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น ทำวุ้นมะพร้าว แข่งขันกีฬาเชื่อมความสามัคคีกับชุมชน ตอนที่ 4 ออกอากาศวันที่ 19 มกราคม 2558 เยาวชนได้เรียนรู้เรื่องการทำบุญตักบาตรโดยตื่นแต่เช้า เรียนรู้เรื่องการหุงข้าว เตรียมอาหาร การปอกข้าวหลาม และวุ้นมะพร้าวมาทำบุญร่วมกับชาวบ้าน ได้ไปเรียนรู้เรื่องดนตรีพื้นบ้าน การตีกลองยาวและการรำกลองยาวร่วมกับนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่โคกพรม กลับมาได้แบ่งหน้ากันทำอาหารและเตรียมวัตถุดิบในการประกอบอาหาร เช่น ได้เรียนรู้การเก็บใบขี้เหล็ก และการทำแกงขี้เหล็ก ประโยชน์ต่อสุขภาพทางการเป็นยาสมุนไพรและสารไล่แมลง ได้ไปเก็บสายบัวเพื่อมาทำเป็นอาหารเมื่อเย็น ได้ฝึกทำข้าวต้มมัด ซึ่งล้วนแต่เป็นอาหารพื้นถิ่น

2) การจัดนิทรรศการ การสาธิต/ฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น และสำนักงานปร. ให้ไปอบรมการทำผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกในงานการสัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ 6 ณ เมืองดานัง ประเทศเวียดนาม และสาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก พบว่ามีหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภายนอกประสานงานขอความร่วมมือให้จัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลและสาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก ดังนี้ สถาบัน กศน.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี เชิญให้ไปนำเสนอรายงานการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา” มูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงาน กปร. กรมพัฒนาที่ดิน ปตท. และมหาวิทยาลัยบูรพา เชิญให้ไปนำเสนอรายงานการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัด นครราชสีมา” หลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ “การปลูกหญ้าแฝกและการแปรรูปหญ้า แฝกพืชหมัศจรรย์” สาธิตการแปรรูปหญ้าแฝก จัดแสดงนิทรรศการผลงานการแปรรูปผลิตภัณฑ์ หญ้าแฝก ในงานมหัศจรรย์ “หญ้าแฝก” ใต้ร่มพระบารมี ณ หอประชุมชนธำรง บัวศรี มหาวิทยาลัย บูรพา ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง ชลบุรี กองทัพอากาศที่ 2 ค่ายสุรนารี เชิญให้ไปสาธิตการแปรรูป หญ้าแฝก และจัดแสดงนิทรรศการผลงานการแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก ในงานมหกรรมสร้าง ความปรองดอง คืนความสุขให้คนในชาติ สนามกีฬาเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาจังหวัดนครราชสีมา สำนักงาน กศน. เชิญให้นำผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนชนะเลิศ ไปประกวดผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึก อาชีพชุมชนระดับประเทศ ณ โรงแรมแอมบาสเตอร์ จังหวัดชลบุรี กลุ่มศูนย์นครชัยบุรินทร์ ให้เป็น ตัวแทนไปจัดแสดงนิทรรศการผลงานการแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก และหลักสูตรการศึกษาอาชีพ เพื่อการมีงานทำ ในงานประชุมผู้บริหารสำนักงาน กศน.จังหวัด สถานศึกษาขึ้นตรงและสถานศึกษา อำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ โรงแรมริมโขง จังหวัดหนองคาย สำนักงาน กศน.จังหวัด นครราชสีมา ร่วมกับกองทัพอากาศที่ 2 เชิญให้ไปจัดแสดงนิทรรศการ สาธิตและเผยแพร่หลักสูตร การศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ เรื่องมหกรรมการศึกษาอาชีพ “เทิดไท้องค์ราชัน ๖ ทรงเป็นครู แห่งแผ่นดิน” ณ สโมสรร่วมเรียงชัย กองทัพอากาศที่ 2 ค่ายสุรนารีและกศน.อำเภอโนนไทย จัด “มหกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน”

2.3 ด้านการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์/การบริการ

การบริหารจัดการผลิตภัณฑ์/การบริการ ทำในรูปคณะกรรมการที่เป็น รูปธรรม ตามโครงสร้างของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มีการสำรวจ วิเคราะห์ความต้องการ และคัดเลือก คุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมาย มีการสรรหาวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ใน ชุมชน ร่วมกับครูกศน.ตำบล และหัวหน้างานการศึกษาต่อเนื่อง จัดทำหลักสูตรและแผนการจัดการ เรียนการสอน เสนอให้คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ และคณะกรรมการสถานศึกษา เห็นชอบ ก่อนเสนอให้ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอโนนไทยอนุญาตให้ใช้หลักสูตรเพื่อนำไปจัดการเรียน การสอน ซึ่งในปีประมาณ 2556-2559 ได้อนุญาตให้ใช้หลักสูตรแล้ว ดังนี้ 1) หลักสูตรการปลูก หญ้าแฝกและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝกพืชหมัศจรรย์ 2) หลักสูตรการทำนาแบบลดต้นทุน 3) หลักสูตรการปลูกพืชแบบหลุมพอเพียง 4) หลักสูตรการทำนาข้าวทนเค็ม 5) หลักสูตรการทำนา

ข้าวเหนียวนอกเขตพื้นที่ชลประทาน 6) หลักสูตรการทำนาด้วยวิธีเกษตรธรรมชาติ 7) หลักสูตรช่างซ่อมมอเตอร์ไซด์ 8) หลักสูตรช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็ก และ 9) หลักสูตรช่างซ่อมเครื่องยนต์ทางการเกษตร มีการจัดทำคลังหลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ จำนวน 9 หลักสูตร มีการวางแผนการผลิต / การบริการ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ร่วมกับครู กศน. และหน่วยงานภาคีเครือข่าย เป็น 3 ระยะ ได้แก่ แผนการผลิตและการบริการความรู้ระยะสั้น ไม่เกิน 3 เดือน แผนการผลิตและการบริการความรู้ ระยะกลาง 3-6 เดือน และแผนการผลิตและการบริการความรู้ ระยะยาว 6 - 12 เดือน

2.4 ด้านการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลโนนไทย มีช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลากหลาย ได้แก่ จำหน่ายในชุมชนที่ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลโนนไทย การส่งทางไปรษณีย์ การออกร้านตามหน่วยงานราชการ จัดแสดงผลงาน/นิทรรศการ การจำหน่ายทาง Internet และการออกบูธ ในนามร้านภัทรพัฒน์ ปตท. และไบเทคบางนา เป็นต้น

3. ผลผลิตและความยั่งยืนของอาชีพ ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลโนนไทย

3.1 ด้านการเป็นแหล่งการศึกษา แหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีผลงานด้านผลิตภัณฑ์/อาชีพ หลักเรื่องการปลูกหญ้าแฝก การแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก การปลูกพืชแบบหลุมพอเพียง การทำนาแบบลดต้นทุน การทำนาบนพื้นที่ดินเค็มด้วยวิธีเกษตรธรรมชาติ การทำปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์ เศษหญ้า ใบไม้ วิธีการใช้สารไล่แมลงจากพืชสมุนไพรในชุมชน การทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างเป็นระบบ การคำนวณผลและทำนายผลด้วยวิธีธรรมชาติ โดยภูมิปัญญาของหมู่บ้าน ให้นักเรียน นิสิต/นักศึกษา ผู้เรียนและประชาชน ทั้งในพื้นที่ ต่างจังหวัด และชาวต่างประเทศมาศึกษาดูงาน ฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น มีสถานศึกษาต่างๆ มาศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้ โรงเรียนซบชมพู่ อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 23 คน เรื่องการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดิน และน้ำ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำนวน 38 คน เรื่องการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ศึกษาข้อมูลเพื่อจัดทำ “โครงการการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริและผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อปจากหญ้าแฝก” ร้านภัทรพัฒน์ มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน 35 คน เรื่องออกแบบผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก อบต.คลองปูน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง จำนวน 50 คน เรื่องการปลูกและแปรรูปหญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนอัสสัมชัญนครราชสีมา จำนวน 4 คน เรื่องวิธีผลิตหญ้าแฝก นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 4 คน เรื่องการฝึกงาน สมศ. จำนวน 8 คน เรื่องการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา กศน.อำเภอโนนแดงและกศน.อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 50 คน

3.2 ด้านการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์หรืออาชีพ ที่ใช้วัตถุดิบในชุมชนหรือวัตถุดิบนอกชุมชน แต่สามารถหาซื้อได้ง่ายและราคาเหมาะสม, เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่น ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ประเพณี วัฒนธรรม เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่มีตลาดรองรับ เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่เรียนตามหลักสูตรของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่มีรูปแบบโดดเด่นหรือประณีตหรือทันสมัย เป็นผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เป็นการประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม ส่งผลต่อความสำเร็จและได้รับรางวัลดีเด่น ระดับระดับอำเภอและจังหวัด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนดีเด่น ระดับจังหวัด และระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงาน กศน. และเป็นผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนดีเด่น รางวัลชมเชย ระดับประเทศ

3.3 ด้านการพัฒนารูปแบบ คุณภาพ และการบริการ

รูปแบบผลิตภัณฑ์/การบริการ ที่โดดเด่น มีความปราณีต ทันสมัย มีรายละเอียดของผลิตภัณฑ์/การบริการ เกี่ยวกับชนิด คุณภาพ แหล่งที่มา การดูแลรักษา และเป็นผลิตภัณฑ์/การบริการ ที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

3.4 ด้านลักษณะของอาชีพ

สามารถทำเป็นอาชีพหลัก และเป็นอาชีพเสริม ได้แก่ กลุ่มส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกมีการวางแผนการปลูก การจำหน่ายต้นพันธุ์ ราคาหนึ่งกำ 100 ต้น กำละ 25 บาท ส่วนใบหญ้าแฝกที่ตัดก็จะนำไปแปรรูป หรือทำเป็นใบหญ้าแฝกแห้งขายให้กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกต่างพื้นที่ สำหรับกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก ก็ทำหน้าที่ในการนำมาจัดประดิษฐ์ดอกไม้ แจกัน ตะกร้า กล้อง ของชำร่วย เครื่องประดับ ฯ ตามความต้องการของลูกค้าและตลาด และมีการสะท้อนผลการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อไป

3.5 ด้านรายได้ (หลังหักค่าใช้จ่าย)

ผู้เรียนมีรายได้เฉลี่ย 2,001 – 4,000 บาท ต่อเดือน จากการจำหน่ายต้นกล้าหญ้าแฝก การจำหน่ายวัตถุดิบการแปรรูป เช่น หญ้าแฝกหญ้า เชือกหญ้า ผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก และค่าตอบแทนวิทยากรรับเชิญจากหน่วยงานต่างๆ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อประเมินผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์ Monitoring ระหว่างปีงบประมาณ 2556 - 2557 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 464 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 40-59 ปี ระดับการศึกษาม.ต้น ประกอบอาชีพเกษตรกร การดำเนินงานของศูนย์อาชีพชุมชน วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมประชาชนที่ว่างงาน ผู้ต้องการพัฒนาอาชีพ ต่อยอดอาชีพเดิม เข้าสู่อาชีพใหม่ ให้มีอาชีพและมีรายได้ สภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านลักษณะของผู้นำ ริเริ่มการรวมกลุ่มอาชีพจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สามารถสร้างความสามัคคีในกลุ่ม มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และกล้าตัดสินใจ ด้านการบริหารงานกลุ่ม มีติดตามประเมินผล ชี้แจงความเคลื่อนไหวให้สมาชิกทราบเสมอ ประสานงาน ประชาสัมพันธ์ผลงานของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนการทำงานล่วงหน้า และมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ด้านการมี

ส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกมีส่วนร่วมกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและข้อคิดเห็น ต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม มีส่วนร่วมคัดเลือก/แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มและได้รับผลผลิต จากกลุ่มไปอุปโภค/บริโภคในครัวเรือน ด้านคุณภาพของผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ มีการพัฒนา คุณภาพสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด สมาชิกกลุ่มทำกิจกรรมลดรายจ่ายในครัวเรือน รวมกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มั่นคงและกลายเป็นอาชีพหลักได้ ด้านเจ้าหน้าที่ กศน. ได้มาเยี่ยมเยียนให้ คำแนะนำ ให้กำลังใจในการทำงานของกลุ่ม ติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มอยู่เสมอ และได้แจ้ง ให้กลุ่มนำผลงานไปนิทรรศการ งานแสดงสินค้าและจัดหาตลาด ด้านผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่าย ได้ สนับสนุนอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เงินทุน/งบประมาณเพื่อการดำเนินงานของกลุ่ม

ผลการศึกษาดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย

จังหวัดนครราชสีมา

ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเป็นไปตามมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ จำแนกเป็นรายมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ดังนี้ มาตรฐานด้านบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 1 การดำเนินงานของศูนย์อาชีพชุมชน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ สํารวจและวิเคราะห์ข้อมูลความ ต้องการของผู้เรียน หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและบริบทของชุมชน มีคลังหลักสูตร และการจัดระบบข้อมูลจำนวนผู้เรียนและผู้จบหลักสูตร ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานที่และ สภาพแวดล้อม มีเหมาะสม มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย อยู่ในแหล่งชุมชน ประชาชนสามารถใช้บริการ ได้สะดวก มีระบบสาธารณูปโภค มีป้ายศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนถาวร และมีพื้นที่ใช้สอยเพียงพอ ตัวบ่งชี้ ที่ 3 สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก สอดคล้องกับหลักสูตร มีหลักสูตร แผนการสอน หนังสือ เอกสาร ใบความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน และมีที่จัดเก็บ สะดวกต่อการ ใช้งาน ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบริหารงบประมาณ มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมจัดทำค่าของงบประมาณ จากภาคีเครือข่ายและต้นสังกัด สรุปผลการดำเนินงาน ตัวบ่งชี้ที่ 5 การปฏิบัติงานของบุคลากร จัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ บุคลากรมีจิตอาสาในการบริการ และขับเคลื่อนกิจกรรมตาม โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ตัวบ่งชี้ที่ 6 คุณภาพของหลักสูตร ผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและนโยบายศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน และมีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ตัวบ่งชี้ที่ 1 เป็นศูนย์แนะแนวอาชีพ มีการประชาสัมพันธ์ หลักสูตร สร้างเครือข่ายแนะแนวอาชีพร่วมกับชุมชน และเอกสารแนะแนว ตัวบ่งชี้ 2 ด้านเป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนและประชาชน กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ

สภาพปัญหาของชุมชนและความต้องการของผู้เรียน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากร แหล่งเรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ตัวบ่งชี้ที่ 3 เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการ ดำเนินงาน ได้ทำข้อตกลงความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมของชุมชน และการรวบรวมข้อมูล ปัญหา ความต้องการประกอบอาชีพของชุมชน ตัวบ่งชี้ที่ 4 เป็นศูนย์กลาง แสดงผลงานการฝึกประกอบอาชีพและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หลากหลายช่องทาง และการแสดง รายละเอียดของผลิตภัณฑ์/การบริการ ประชาสัมพันธ์ จัดแสดงผลงานของผู้เรียน และการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ดีเด่นทุกระดับ ตัวบ่งชี้ที่ 5 เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพของชุมชน ได้สำรวจ รวบรวม จัดเก็บข้อมูลแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อมูลข่าวสารการตลาด แรงงาน แหล่งเงินทุน เพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน มาตรฐานด้านการการมีส่วนร่วม ตัวบ่งชี้ที่ 1 ชุมชน/ภาคี เครือข่าย เสนอ/รวบรวม วางแผนจัดกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ และดำเนินจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน ตัวบ่งชี้ที่ 2 ชุมชน/ภาคีเครือข่าย มีการสร้างแรงจูงใจ และการวางแผนการพัฒนาศูนย์ฝึก อาชีพชุมชน ตัวบ่งชี้ที่ 1 การติดตามและประเมินผล ได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย มีเครื่องมือ ในการติดตามผล ระหว่างและหลังการจัดกิจกรรม ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสรุปผลและรายงานผล ได้รายงานผลการจัดกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด และเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านผลผลิต ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ จบตามหลักสูตร ร้อยละ 80 และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ด้านผลผลิต ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผลิตภัณฑ์หรืออาชีพ สอดคล้องกับ สภาพ สะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 40-59 ปี ระดับการศึกษา ป.6 อาชีพเกษตรกร เลือกรเรียนสาขาเกษตรกรรม จำแนกตาม ปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ โนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้ ด้านหลักสูตร สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง มีความ หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน และบริบทชุมชน ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ได้ฝึกทักษะจากการลงมือปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้เป็นกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยน ประสบการณ์เรียนรู้เป็นรายบุคคล และมีกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ด้านวิทยากร/ ครูผู้สอน มีความรู้และความชำนาญในเรื่องที่สอน ช่วยเหลือ เอาใจใส่ ให้เกียรติและให้ความสำคัญ ต่อผู้เรียน ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ กศน.อำเภอ มีความรับผิดชอบ ชี้แจงรายละเอียด

ข้อมูลได้ชัดเจน ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน มีวัสดุอุปกรณ์สอดคล้องกับกิจกรรมของหลักสูตร มีสื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย วัสดุอุปกรณ์เพียงพอและเหมาะสมด้านชุมชน/ภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ วิทยากร อาคารสถานที่ การศึกษาดูงาน งบประมาณ ในการจัดกิจกรรม และเสนอข้อมูลเพื่อการวางแผนพัฒนาการจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านคุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดแสดงผลงานของผู้เรียน กิจกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี และทรัพยากรมนุษย์ ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์หรืออาชีพ ใช้วัตถุดิบในชุมชนหรือวัตถุดิบนอกชุมชนแต่สามารถหาซื้อได้ง่าย และราคาเหมาะสม ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบโดดเด่นหรือประณีตหรือทันสมัย ด้านผลที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนรู้ หรือการเข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจต่อการรับบริการหรือเข้าร่วมกิจกรรม มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

การศึกษาความพึงพอใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ผลการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกเป็น ด้านรายได้สุทธิต่อเดือน สูงสุด 5,001-10,000 บาท ด้านความรู้ความเข้าใจหลักการหรือแนวคิดการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เข้าใจวัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินโครงการ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน และการเข้าใจเป้าหมายโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านระบบการบริหารโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สมาชิก ทักษะในการผลิต การตลาด มีกระบวนการติดตาม ประเมินผลและชี้แจงให้สมาชิกทราบอย่างสม่ำเสมอ ด้านลักษณะผู้นำกลุ่ม มีความเสียสละมีความรู้ด้านการส่งเสริมการตลาด ผลิตภัณฑ์/สินค้า ราคา ช่องทางการจำหน่าย และเป็นผู้นำที่แท้จริง ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผน การกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ และตรวจสอบการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านความรู้ความสามารถของสมาชิก มีความรู้ ทักษะและความสามารถด้านการผลิต มีความรู้เรื่องการวางแผนการดำเนินงาน และสามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ด้านการผลิต มีปริมาณและกำลังการผลิต เตรียมการผลิต มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ วัตถุดิบ กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน ด้านการตลาด กำหนดราคาสินค้าอย่างเหมาะสม สินค้ามีคุณภาพและสวยงามตรง

ความต้องการของลูกค้า และส่งเสริมการตลาดอย่างสม่ำเสมอด้านนโยบายการบริหารระดับประเทศ มีแนวทางสนับสนุน ช่วยเหลือโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การให้ความสำคัญ ความต่อเนื่องของ โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านยุทธศาสตร์การดำเนินงานระดับจังหวัด ส่งเสริมและประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของจังหวัด การให้ความสำคัญและสนับสนุน และกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการดำเนินงานโครงการศูนย์ ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลตามแผน และการสนับสนุนการ ดำเนินงานตามแนวทางโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ ด้านการดำเนินงานระดับ สถานศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การออกหลักฐาน และการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ด้านการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย การแสดงผลงาน นิทรรศการ การประกวด การวิจัยและพัฒนา ประชาสัมพันธ์ การให้กำลังใจแก่สมาชิก และงบประมาณ

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรหม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ผลการศึกษา พบว่า ด้านศักยภาพ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ชัดเจนตามโครงสร้างสำนักงานกศน. คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง มีส่วนร่วมสำรวจ วิเคราะห์ ศักยภาพพื้นที่ 5 ด้าน ร่วมจัดเวทีประชาคม จัดแนะแนว จัดทำหลักสูตรร่วมกับปราชญ์และภูมิ ปัญญาชาวบ้าน จุดเด่นของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหมู่บ้านโคกพรหม คือ เป็นศูนย์แนะแนวอาชีพ ศูนย์ การเรียนรู้ ศูนย์ประสานงาน ศูนย์การแสดงผลงาน ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ และศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ด้านอาชีพของชุมชน สำหรับการบริหารจัดการ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ได้บริหารใช้รูปของ คณะกรรมการ ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้ จึงมีการกำหนด ระเบียบกฎเกณฑ์ ระบบการปันผล จัดสวัสดิการร่วมกัน ด้านการบริหารการเรียนรู้ ได้วางแผนการ จัดการเรียนรู้ การสำรวจความต้องการกลุ่มเป้าหมาย ปราชญ์ ภูมิปัญญาชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้ใน ชุมชน จัดทำหลักสูตร จัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารวัสดุ อุปกรณ์ ได้จัดหาและซื้อวัตถุดิบ จาก สมาชิกเพื่อให้สมาชิกมีรายได้ ด้านการบริหารสมาชิก มีการกำหนดกฎกติกา บทบาทหน้าที่ความ รับผิดชอบ การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมให้สมาชิกทุกคน และสมาชิกทุกคนดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดออม ด้านการบริหารผลิตภัณฑ์ หญ้าแฝก ได้นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก จัดกระบวนการ เรียนรู้ การฝึกอบรม การหาข้อมูลด้านการตลาด/การจำหน่าย การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงาน

ของกลุ่ม การติดต่อสื่อสารกับผู้ซื้อ ด้านทรัพยากร ใช้วัตถุดิบในชุมชนตำบลโนนไทยและตำบล
 ไกล่เคียง มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการฝึกอบรม ด้านมีตลาดรองรับ มีลูกค้าประจำและลูกค้า
 ใหม่ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งตลาดภายในจังหวัด ระหว่างจังหวัด และมีตลาดระหว่างประเทศ **ด้าน**
ผลิตภัณฑ์ เน้นการเรียนรู้ตามความต้องการและความเหมาะสมของผู้เรียน ที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์
 และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เน้นสร้าง
 กระบวนการเรียนรู้ การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน การเรียนรู้ตามศักยภาพด้วยตนเอง จากวิทยากรที่มี
 ความพร้อม ความรู้ และชำนาญการในการถ่ายทอดและมีแหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา ปราชญ์
 ชาวบ้าน มีการประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์และบริการ ได้เผยแพร่ผลิตภัณฑ์และกิจกรรมของ
 ศูนย์ ผ่านสื่อรายการโทรทัศน์ การจัดนิทรรศการ การสาธิต/ฝึกอบรม สำหรับการบริหารจัดการ
 ผลิตภัณฑ์/การบริการ ทำในรูปคณะกรรมการร่วมกับครูคน.ตำบล และหัวหน้างานการศึกษา
 ต่อเนื่อง ได้จัดทำหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน ขอเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษา
 เสนอให้ ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอโนนไทย อนุญาตก่อนนำไปจัดการเรียนการสอน ช่องทางในการ
 จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ที่หลากหลาย ได้แก่ จำหน่ายที่ศูนย์ฝึกฯ การออกร้านตามหน่วยงานราชการ
 จัดแสดงผลงาน/นิทรรศการ การจำหน่ายทาง Internet และการออกบูธ ในนามร้านภัทรพัฒน์
 ปตท.และไบเทคบางนา ผลผลิตและความยั่งยืนของอาชีพ ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลโนนไทย
 ได้แก่ การเป็นแหล่งการศึกษา และแหล่งเรียนรู้เรื่องการปลูกหญ้าแฝก การแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้า
 แฝก การปลูกพืชแบบหลุมพอเพียง การทำนาแบบลดต้นทุน การทำนาบนพื้นที่ดินเค็มด้วยวิธีเกษตร
 ธรรมชาติ การทำปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์ เศษหญ้า ใบไม้ วิธีการใช้สารไล่แมลงจากพืชสมุนไพรในชุมชน
 การทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างเป็นระบบ การคำนวณผลและทำนายผลด้วยวิธีธรรมชาติ โดยภูมิ
 ปัญญาของหมู่บ้าน มีนักเรียน นิสิต/นักศึกษา ผู้เรียนและประชาชน ทั้งในพื้นที่ ต่างจังหวัด และชาว
 ต่างประเทศมาศึกษาดูงาน ฝึกอบรม ศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาเป็น
 ผลิตภัณฑ์ หรืออาชีพที่มีตลาดรองรับ ผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ส่งผลต่อความสำเร็จ
 และได้รับรางวัลดีเด่นระดับระดับอำเภอและจังหวัด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นผลิตภัณฑ์ศูนย์
 ฝึกอาชีพชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด และระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงาน กศน. และเป็น
 ผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนดีเด่น รางวัลชมเชย ระดับประเทศ การพัฒนารูปแบบ คุณภาพ
 และการบริการ มีความโดดเด่น มีความปราณีต ทันสมัย มีรายละเอียดของผลิตภัณฑ์/การบริการ
 เกี่ยวกับชนิด คุณภาพ แหล่งที่มา และการดูแลรักษา และลักษณะของอาชีพ สามารถทำเป็นอาชีพ
 หลัก และเป็นอาชีพเสริม ได้ และรายได้ (หลังหักค่าใช้จ่าย) ผู้เรียนมีรายได้เฉลี่ย 2,001 – 4,000
 บาท ต่อเดือน

อภิปราย

ผลการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ได้วิเคราะห์เพื่อนำมาสู่การอภิปราย ดังนี้

ด้านศักยภาพ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหมู่บ้านโคกพรมมีโครงสร้าง ตามสำนักงานกศน. กำหนด มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชัดเจน คณะกรรมการมีส่วนร่วมสำรวจ วิเคราะห์ศักยภาพ พื้นที่ 5 ด้าน ร่วมจัดเวทีประชาคม จัดแผนแนว จัดทำหลักสูตรร่วมกับปราชญ์และภูมิปัญญาชาวบ้าน จุดเด่น คือ เป็นศูนย์แนะแนวอาชีพ ศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ประสานงาน ศูนย์การแสดงผลงาน ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ และศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพของชุมชน ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ใช้รูปแบบบริหารลักษณะคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ด้านการบริหารงบประมาณ ให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ได้กำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ การปันผล สวัสดิการ ร่วมกัน สอดคล้องนิยามกรณี จงวุฒิเวศย์. (2552) ซึ่งกล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน ด้านการบริหารและจัดการ คือ การเปิดโอกาสให้สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับสุนทรีย์ ไชยปัญญา และคณะ. (2556) ซึ่งกล่าวว่า รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านบริหารชุมชน คือ ศักยภาพด้านการบริหารจัดการ แนวทางเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารจัดการกลุ่มสมาชิกเข้าใจบทบาทหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ คณะกรรมการมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการและการดำเนินการด้วยความโปร่งใส และธนาชัย สุขวณิช. (2555) ก็ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม ได้แก่ การบริหารจัดการกลุ่ม มีการวางแผนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับนโยบาย การกำหนดกฎ กติกา ให้สมาชิก คณะกรรมการได้ปฏิบัติ ด้านการบริหารการเรียนรู้ ได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ การสำรวจความต้องการ กลุ่มเป้าหมาย ปราชญ์ ภูมิปัญญาชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จัดทำหลักสูตร จัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (2555) ซึ่งกล่าวว่า สภาพการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับความต้องการ บริบทของพื้นที่และชุมชน ด้านการบริหารวัสดุ อุปกรณ์ ได้จัดหาและซื้อวัตถุดิบจากสมาชิกเพื่อให้สมาชิกมีรายได้ สอดคล้องกับชมภารี ชมพูนรัตน์. (2549) ซึ่งกล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อ

ความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพ คือ การใช้ทรัพยากรในกลุ่ม ด้านการบริหารสมาชิก มีการกำหนดกฎ กติกา บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมให้สมาชิกทุกคน และสมาชิกทุกคนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดออม สอดคล้องกับ สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2555) ซึ่งกล่าวว่า สภาพการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คณะกรรมการมีส่วนร่วม ผู้รับบริการต้องการ ต่อยอดความรู้ที่ได้รับเพื่อไปพัฒนาอาชีพของตนให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและเพื่อเป็นอาชีพเสริม ทำนอง เดียวสุภาพร สารพันธ์. (2553) ซึ่งกล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มอาชีพ สตรี การเรียนรู้ในการพัฒนาศักยภาพตนเอง การพึ่งตนเอง การมีส่วนร่วมของสมาชิก ด้านการ บริหารผลิตภัณฑ์หัตถ์ผ้าฝ้าย ได้นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารผลิตภัณฑ์หัตถ์ผ้าฝ้าย จัดกระบวนการเรียนรู้ การฝึกอบรม การหาข้อมูลด้านการตลาด/การจำหน่าย การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลงานของกลุ่ม การติดต่อสื่อสารกับผู้ซื้อ สอดคล้องกับรจนา จันทระสา. (2556) ได้กล่าวว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าฝ้ายเพื่อพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง การสร้างแนวคิดเกี่ยว ผลิตภัณฑ์ใหม่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การทดสอบตลาด ผลการตรวจประสิทธิภาพการออกแบบและ พัฒนาผลิตภัณฑ์ ในทำนองเดียวกับวิภาวี ฤกษ์ฤทธิ. (2556) ซึ่งกล่าวว่า การจัดการกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน ได้แก่ การจัดการด้านการบริหารกลุ่ม การจัดการด้านการวางแผนการผลิต การจัดการด้าน การผลิตการจัดการด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจัดการด้านการตลาด การจัดการด้านการ ประชาสัมพันธ์การจัดการด้านการเงิน และการจัดการด้านการทำบัญชี ด้านทรัพยากร ใช้วัตถุดิบ ในชุมชนตำบลโนนไทยและตำบลใกล้เคียง มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการฝึกอบรม สถาบัน กศน.ภาคกลาง. (2555) ได้กล่าวว่า ควรใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่น ด้านมีตลาดรองรับ มีลูกค้าประจำ และลูกค้าใหม่ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งตลาดภายในจังหวัด ระหว่างจังหวัด และมีตลาดระหว่าง ประเทศ สอดคล้องกับปนัดดา สุขเกษม. (2548) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม อาชีพ และสอดคล้องกับเก็จกาญจน์ จันทระภาค. (2557) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของกลุ่มสตรี เรื่องการมีตลาดรองรับสินค้า ด้านผลิตภัณฑ์ เน้นการเรียนรู้ตามความต้องการและ ความเหมาะสมของผู้เรียน ที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียน การ สอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เน้นสร้างกระบวนการเรียนรู้ การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน การเรียนรู้ ตามศักยภาพด้วยตนเอง จากวิทยากรที่มีความพร้อม ความรู้ และชำนาญการในการถ่ายทอดและมี แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา ปรชาญชาวบ้าน มีการประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์และบริการ ได้ เผยแพร่ผลิตภัณฑ์และกิจกรรมของศูนย์ ผ่านสื่อรายการโทรทัศน์ การจัดซึ่งสอดคล้องกับสถาบัน กศน.ภาคกลาง. (2555) ได้กล่าวว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ ด้านนิทรรศการ การ

สาธิต/ฝึกอบรม สำหรับการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์/การบริการ ทำในรูปคณะกรรมการร่วมกับ ครู กศน.ตำบล และหัวหน้างานการศึกษาต่อเนื่อง ได้จัดทำหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน ขอเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอให้ ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอโนนไทย อนุญาต ก่อนนำไปจัดการเรียนการสอน ด้านช่องทางในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ที่หลากหลาย ได้แก่ จำหน่าย ที่ศูนย์ฝึกฯ การออกร้านตามหน่วยงานราชการ จัดแสดงผลงาน/นิทรรศการ การจำหน่ายทาง Internet และการออกบูธ ในนามร้านภัทรพัฒน์ ปตท.และไบเทคบางนา ด้านผลผลิตและความ ยั่งยืนของอาชีพ ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนตำบลโนนไทย ได้แก่ การเป็นแหล่งการศึกษา และแหล่ง เรียนรู้เรื่องการปลูกหญ้าแฝก การแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก การปลูกพืชแบบหลุมพอเพียง การทำ นาแบบลดต้นทุน การทำนาบนพื้นที่ดินเค็มด้วยวิธีเกษตรธรรมชาติ การทำปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์ เศษ หญ้า ใบไม้ วิธีการใช้สารไล่แมลงจากพืชสมุนไพรในชุมชน การทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างเป็น ระบบ การคำนวณฝนและทำนายฝนด้วยวิธีธรรมชาติ โดยภูมิปัญญาของหมู่บ้าน มีนักเรียน นิสิต/ นักศึกษา ผู้เรียนและประชาชน ทั้งในพื้นที่ ต่างจังหวัด และชาวต่างประเทศมาศึกษาดูงาน ฝึกอบรม ด้านศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ หรืออาชีพที่มีตลาด รองรับ ผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ส่งผลต่อความสำเร็จและได้รับรางวัลดีเด่นระดับระดับ อำเภอและจังหวัด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด และระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงาน กศน. และเป็นผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนดีเด่น รางวัลชมเชย ระดับประเทศ ด้านการพัฒนาารูปแบบ คุณภาพ และการบริการ มีความโดดเด่น มี ความปราณีต ทันสมัย มีรายละเอียดของผลิตภัณฑ์/การบริการ เกี่ยวกับชนิด คุณภาพ แหล่งที่มา และการดูแลรักษา และด้านลักษณะของอาชีพ สามารถทำเป็นอาชีพหลัก และเป็นอาชีพเสริม และ รายได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัย ไปใช้
 1. สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการคุณภาพการ ดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนที่เหลือให้บรรลุเป้าหมาย มีอาชีพ มีรายได้ได้อย่างยั่งยืนต่อไป
 2. สถานศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง ควรนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนให้มีรายได้ มีงานทำ พัฒนาอาชีพเดิมและต่อยอดอาชีพใหม่อย่างต่อเนื่อง

3. สำนักงาน กศน.ควรนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายเชิงนโยบายหรือการบริหารจัดการและแนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกออาชีวะชุมชน เพื่อให้สถานศึกษาประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภาคีเครือข่ายเป็นฐานการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพ ความต้องการเพื่อสามารถนำความรู้ไปต่อยอดอาชีพเดิม เพิ่มรายได้ มีความยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกออาชีวะชุมชน สำนักงาน กศน. กระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของรัฐบาล ตามความเหมาะสมและความต้องการของแต่ละหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้การดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกออาชีวะชุมชน สำนักงานกศน.

2. ควรมีการวิจัยแบบเจาะลึกเกี่ยวกับภารกิจของศูนย์ฝึกออาชีวะชุมชนในการยกระดับการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถประชาชนให้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงและมั่นคง ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **8 นโยบายการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรมพัฒนาที่ดิน และบริษัทปตท.จำกัด (มหาชน). (2557). **มหัศจรรย์ “หญ้าแฝก” ใต้ร่มพระบารมี**. มูลนิธิชัยพัฒนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **แนวทางการพัฒนาอาชีพชุมชนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จังหวัดกระบี่**. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555**. กลุ่มแผนงานสำนักงาน กศน.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556**. กลุ่มแผนงาน สำนักงาน กศน.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2557). **นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557**. กลุ่มแผนงานสำนักงาน กศน.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (2555). **รายงานการวิจัยและพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กรณีศึกษา : กศน.อำเภอน้ำตึก จังหวัดฉะเชิงเทรา**.
- กัญญาภาชี จันทร์สูง. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษาเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอนครราชสีมา จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เก็จกาญจน์ จันทนะภัก. (2557). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีและความเป็นไปได้ในการพัฒนากลุ่มสตรี เทศบาลเมืองหนองสำโรง จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ขจรศักดิ์ วงศ์วิโรจ. (2551). การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพเกษตรกร
ผักปลอดสารพิษบ้านจำหู่ที่ 6 ตำบลปงยางคก อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
 จังหวัดลำปาง.
- จำนง อติวัฒน์สิทธิ์. (2540). การกระทำทางสังคม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยา
 และมนุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ
 สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมภารี ชมพูนรัตน์. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพในจังหวัดเชียงใหม่.
 วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา คณะสังคมศาสตร์
 และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชลธิ์ เจริญรัฐ. (ม.ป.ป.). การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากตำบล
หนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ธนาชัย สุขวณิช. (2555). การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อสร้าง
ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย.
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- นิภาภรณ์ จงวุฒิวาศย์. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ
ชุมชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์สาขารัฐศาสตร์
 วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นงลักษณ์ ตั้งปรัชญากุล และคณะ. (2556). แนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชน ขององค์การ
บริหารส่วนตำบลโพรงงาม อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- ปตท.. (2556). รวมผลงานการประกวดการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ. บริษัทปตท.จำกัด (มหาชน).
- ปตท.. (2556). “แฝก”เป็นได้มากกว่าหญ้า. เครือข่ายชุมชนผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก.
 ฝ่ายกิจการเพื่อสังคม บริษัทปตท.จำกัด (มหาชน).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปตท.. (2557). **แฝกเป็นได้มากกว่าหญ้า**. งานหัตถกรรมสร้างเสริมจากใบหญ้าแฝก “พืชมหัศจรรย์” ที่อุ้มน้ำ โอบดินและสร้างรายได้แก่เกษตรกร. ฝ่ายกิจการเพื่อสังคม บริษัทปตท.จำกัด (มหาชน).
- ปาริชาติ วลัยเสถียรและคณะ. (2546). **กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา**. อู่การพิมพ์ : กรุงเทพมหานคร.
- ปนัดดา สุขเกษม. (2548). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- บุญชริก สุคนธ์สิงห์. (2557). **รายงานการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์จากผ้าในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์**. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ปฐม นิคมานนท์. (2529). **การวางแผนและการประเมินโครงการ**. กรุงเทพมหานคร : สมาคมการศึกษานอกระบบแห่งประเทศไทย.
- ปรียา โสภณา. (2553). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อความเข้มแข็งของหมู่บ้านชุมชนชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- พหล ศักดิ์คะทัศน์ และคณะ. (2555). **การพัฒนาความเข้มแข็งของธุรกิจสปาและนวดแผนไทยโดยชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรพัฒนาศาสตร์พยาบาลชนบท คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่.
- ว่าที่ร.ต.สมโชค ฉัตรการ. (2552). **แนวทางการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ ของการพัฒนาอาชีพทอผ้าไหมตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาเอก สาขาวิชาอาชีพศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติจังหวัดสกลนคร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุนทรียา ไชยปัญญา และคณะ. (2554). รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มทอผ้าไหม ตำบลกุดรัง อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน. กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ สำนักงาน กศน..
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 3 (เอกสารลำดับที่ 26/2555). รายงานการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ รอบที่ 3 (Monitoring and Evaluation) เขตตรวจราชการที่ 2 ปีงบประมาณ 2555 โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน. กลุ่มติดตามและประเมินผล.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การจัดการศึกษาท้องถิ่น : โดยชุมชน เพื่อชุมชน และสังคมไทย. กรุงเทพฯ : บริษัทบู๊ค พอยท์ จำกัด.
- รจนา จันทราสา และคณะ. (2553). รายงานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). การศึกษาไทยในเวทีโลก รวมบทความทางการศึกษาในรอบปี พ.ศ. 2540-2541. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รจนา จันทราสา. (2553). รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รจนา จันทราสา. (2556). การพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝกเพื่อพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา : กลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก จังหวัดพะเยา. วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 กันยายน-ตุลาคม 2556”
- วานิช มาลัยและอรสา ปานขาว. (2548). วิธีการศึกษาทางนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาวี กฤษณะภุติ. (2555). การจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน: การเรียนรู้จากกลุ่มอาชีพทอผ้าไหมในจังหวัดขอนแก่น. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน. สืบค้นเมื่อ 19 กันยายน 2555. จาก <http://www.cep.cdd.go.th/#>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิเชียร วิทยอดม. (2555). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ฉบับแนวใหม่. กรุงเทพฯ : บริษัท ธนจักรการพิมพ์ จำกัด.
- สุนทรียา ไชยปัญญา. (2555). รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มทอผ้าไหม ตำบลกุดรัง อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมคิด บางโม. (2554). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2534). ทฤษฎีสังคมวิทยา. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย หลักสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สันติ บุญภิรมย์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : บริษัทบุ๊ค พอยท์ จำกัด.
- สุพัตรา สุภาพ. (2533). ความเป็นมาของสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. พิมพ์ครั้งที่ 11.
- สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคกลาง, สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). รายงานการวิจัย การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในภาคกลาง. ราชบุรี : สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคกลาง.
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แนวทางการพัฒนาอาชีพชุมชน แบบมีส่วนร่วมกรณีศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จังหวัดกระบี่. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- สิทธิชัย ตันศรีสกุล. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนยั่งยืน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม. วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบูรณ์ ธรรมลังกา. (2556). รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก สาขาการศึกษา และพัฒนาสังคม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุภาพร สาธรพันธ์. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จแบบยั่งยืนของกลุ่มอาชีพสตรี
กรณีศึกษากลุ่มสตรีอำเภอหนองจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สุรภา ธนุศร ฉันทะ จันทะเสนาและสะอาด บรรเจิดฤทธิ์. (2553). **ความคิดเห็นของสมาชิก
เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของธุรกิจ ในเขตจังหวัด
สระบุรี**. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมมหาราชวัง ปีที่ 3
ฉบับที่ 3 ตุลาคม 2552 – มกราคม 2553.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). **เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ**. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สำนักงาน กศน.. (2555). **แนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน**.
ส่งเสริมปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : รังสีการพิมพ์.
- สำนักงาน กศน.. (2556). **รายงานผลการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
ประจำปี 2556**. หน่วยตรวจสอบภายใน.
- สำนักงาน กศน.. (2556). **มาตรฐาน กศน. ตำบล ปี 2556**. กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการการศึกษานอก
โรงเรียน.
- สำนักงาน กศน.. (2557). **เกณฑ์มาตรฐานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในเขตภาคเหนือ**.
ส่วนวิจัยและพัฒนา. ลำปาง : สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัย
ภาคเหนือ.
- กรมการพัฒนาชุมชน. (2551). **การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)**.
สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2557, จาก
ddweb.cdd.go.th/cdregion04/cdworker/008.pdf
- อัญชลี ธรรมะวิสิกุล : <https://panchalee.wordpress.com/2009/04/28/system-concept/>
Sumon. (2550). **Focus Group Discussion**. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2557,
จาก <http://sumon-graduate.blogspot.com/2007/07/focus-group-discussion.html>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลการประเมิน

กรอบการประเมิน	ประเด็นการพิจารณาการประกวด	เกณฑ์การพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. ที่มาของผลิตภัณฑ์ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (ศฝอช.)	1. ศักยภาพ	1.1 เป็นอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ความถนัดของตนเอง 1.2 มีเงินทุนหรือสามารถหาแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพได้	ข้อละ 1 คะแนน	2	
	2. ทรัพยากร	2.1 วัตถุดิบใช้ทำผลิตภัณฑ์ 1) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้แหล่งวัตถุดิบในชุมชน หรือ 2) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้แหล่งวัตถุดิบนอกชุมชน แต่สามารถหาซื้อได้ง่ายและราคาเหมาะสม	ตอบข้อ (1) ได้ 2 คะแนน ตอบข้อ (2) ได้ 1 คะแนน	3	
		2.2 เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่น ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ประเพณีวัฒนธรรม	ตอบข้อ 2.2 ได้ 1 คะแนน		
3. มีตลาดรองรับ	3.1 มีลูกค้าประจำ 3.2 มีลูกค้าใหม่ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง 3.3 มีตลาดภายในจังหวัด 3.4 มีตลาดระหว่างจังหวัด 3.5 มีตลาดระหว่างประเทศ	ข้อละ 1 คะแนน	5		

กรอบการประเมิน	ประเด็นการพิจารณาการประกวด	เกณฑ์การพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
	4. เป็นผลิตภัณฑ์ที่เรียนตามหลักสูตรของ ศผอช.	เป็นผู้จบหลักสูตรที่มีระยะเวลาเรียนสะสม 1) ต่ำกว่า 40 ชั่วโมง 2) 41 - 60 ชั่วโมง 3) 61 - 100 ชั่วโมง 4) 101 - 150 ชั่วโมง 5) 151 ชั่วโมงขึ้นไป	ตอบข้อ (1) ได้ 1 คะแนน ตอบข้อ (2) ได้ 2 คะแนน ตอบข้อ (3) ได้ 3 คะแนน ตอบข้อ (4) ได้ 4 คะแนน ตอบข้อ (5) ได้ 5 คะแนน	5	
2. การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์	1. การจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรม	การจัดการเรียนการสอนการฝึกอบรม 1) มีการจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรมผลิตภัณฑ์/อาชีพที่ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน 2) มีการจัดการเรียนการสอน/การอบรมผลิตภัณฑ์/อาชีพในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้อื่นๆ	ข้อ (1)-(3) ข้อละ 1 คะแนน ข้อ (4)-(5) ข้อละ 3 คะแนน	9	

กรอบการประเมิน	ประเด็นการพิจารณาการประกวด	เกณฑ์การพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
		3) สอนโดยวิทยากรผู้ประกอบอาชีพที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้นๆ 4) จัดการเรียนการสอนครบถ้วนทั้ง 3 ด้าน คือ - ช่องทางหรือโลกของอาชีพ - ทักษะการประกอบอาชีพ - การบริหารจัดการในอาชีพ (การวางแผนอาชีพ การวางแผน การเงิน การจัดการประกอบอาชีพ) 5) การประเมินผลการเรียน - ด้านความรู้ - ด้านทักษะ (ผลงาน/ชิ้นงาน) - ด้านการบริหารจัดการ			
	2. การประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์และบริการ การจัดสภาพแวดล้อม	1) มีการประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มลูกค้าทุกระดับ 2) มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และบริการหลากหลายรูปแบบ 3) มีการประชาสัมพันธ์	ข้อละ 1 คะแนน	3	

กรอบการประเมิน	ประเด็นการพิจารณาการประกวด	เกณฑ์การพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
		อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง			
	3. การบริหารจัดการ ผลิตภัณฑ์/การบริการ	มีการวางแผนการผลิต / การบริการ การวางแผนการจัดจำหน่าย 1) ไม่มีแผนการผลิต 2) มีแผนการผลิตไม่เกิน 3 เดือน 3) มีแผนการผลิต 3-6 เดือน 4) มีแผนการผลิต 6 - 12 เดือน 5) มีแผนการผลิตมากกว่า 1 ปี	ตอบข้อ (1) ได้ 0 คะแนน ตอบข้อ (2) ได้ 1 คะแนน ตอบข้อ (3) ได้ 2 คะแนน ตอบข้อ (4) ได้ 3 คะแนน ตอบข้อ (5) ได้ 4 คะแนน	4	
	4. การจำหน่ายผลิตภัณฑ์	1) มีการจำหน่ายหลากหลายช่องทาง 2) การจำหน่ายทาง Internet	ข้อละ 1 คะแนน	2	
3. ผลผลิตและความยั่งยืนของอาชีพ	1. แหล่งการศึกษาเรียนรู้	ผลิตภัณฑ์/อาชีพ ของ ศฟอช. เป็นแหล่งการเรียนรู้ 1) เป็นแหล่งเรียนรู้ให้คนในชุมชน ตำบล/แขวง	ตอบข้อ (1) ได้ 1 คะแนน ตอบข้อ (2) ได้ 2	5	

กรอบการประเมิน	ประเด็นการพิจารณาการประกวด	เกณฑ์การพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
		2) เป็นแหล่งเรียนรู้ให้คนทั้งในชุมชนและในอำเภอ/เขต 3) เป็นแหล่งเรียนรู้ให้คนในชุมชน ในอำเภอ/เขตและในจังหวัด 4) เป็นแหล่งเรียนรู้ให้คนในชุมชน ในอำเภอ/เขต ในจังหวัด และต่างจังหวัด 5) เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชาวต่างประเทศ	คะแนน ตอบข้อ (3) ได้ 3 คะแนน ตอบข้อ (4) ได้ 4 คะแนน ตอบข้อ (5) ได้ 5 คะแนน		
	2. การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์	1) ไม่เป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับใด 2) เป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับตำบล/แขวง 3) เป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับอำเภอ/เขต 4) เป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับจังหวัด 5) เป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับภาค 6) เป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับประเทศ	ตอบข้อ (1) ได้ 0 คะแนน ตอบข้อ (2) ได้ 1 คะแนน ตอบข้อ (3) ได้ 2 คะแนน ตอบข้อ (4) ได้ 3 คะแนน ตอบข้อ (5) ได้ 4 คะแนน	5	

กรอบการประเมิน	ประเด็นการพิจารณาการประกวด	เกณฑ์การพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
			ตอบข้อ (6) ได้ 5 คะแนน		
	3. การพัฒนารูปแบบคุณภาพ และการบริการ	3.2 มีรายละเอียดของผลิตภัณฑ์/การบริการเกี่ยวกับชนิด คุณภาพ แหล่งที่มา การดูแลรักษา	มี ได้ 1 คะแนน	1	
		3.3 เป็นผลิตภัณฑ์/การบริการ ที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	มี ได้ 1 คะแนน	1	
		1) อาชีพหลัก 2) อาชีพเสริม	ตอบข้อ (1) ได้ 2 คะแนน ตอบข้อ (2) ได้ 1 คะแนน	2	
	5. รายได้ (หลังหักค่าใช้จ่าย)	4.1 รายได้ของผู้เรียน (หลังหักค่าใช้จ่าย) 1) 0 – 2,000 บาท ต่อเดือน 2) 2,001 – 4,000 บาท ต่อเดือน 3) 4,001 – 6,000 บาท ต่อเดือน 4) 6,001 – 8,000 บาท ต่อเดือน	ตอบข้อ (1) ได้ 1 คะแนน ตอบข้อ (2) ได้ 2 คะแนน ตอบข้อ (3) ได้ 3 คะแนน ตอบข้อ	5	

กรอบการ ประเมิน	ประเด็นการ พิจารณาการ ประกวด	เกณฑ์การพิจารณา	เกณฑ์การ ให้คะแนน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
		5) 8,001 บาท ต่อเดือนขึ้นไป	(4) ได้ 4 คะแนน ตอบข้อ (5) ได้ 5 คะแนน		

แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านเพียงช่องเดียว

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 15 ปี 16-39 ปี 40-59 ปี 60 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา ป.6 ม.ต้น ม.ปลาย อื่น ๆโปรดระบุ.....
4. อาชีพหลัก เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. ท่านมีความรู้เดิมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่รวมกลุ่มอยู่ในขณะนี้หรือไม่
 มี ไม่มี (ถ้าไม่มี ท่านได้ความรู้มาจากไหน โปรดระบุ.....)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านเพียงช่องเดียว

1. ลักษณะการประกอบอาชีพ
 - เกษตรกรรม โปรดระบุ.....
 - อุตสาหกรรม โปรดระบุ.....
 - พาณิชยกรรม โปรดระบุ.....
 - ความคิดสร้างสรรค์ โปรดระบุ.....
 - การบริหารจัดการและบริการ โปรดระบุ.....
2. สถานที่ตั้งที่ทำการกลุ่ม
 - บ้านหัวหน้า/ประธานกลุ่ม บ้านสมาชิก
 - ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อื่นๆ (ระบุ)
3. สถานที่จำหน่ายสินค้าของกลุ่มอาชีพ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ที่ตั้งกลุ่ม/ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ส่งตามร้านค้าปลีก
 - ร้านค้านอกชุมชน อื่นๆ ระบุ
4. ภายหลังกดำเนินงานโครงการศูนย์อาชีพชุมชนได้มีการไปขอรับเงินทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพจากหน่วยงานอื่นหรือไม่
 ไม่มี มี (ถ้ามี โปรดระบุ.....)

5. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานโครงการศูนย์อาชีพชุมชน (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ขาดเงินทุนหมุนเวียน ไม่มีตลาดรองรับ
- ขาดวัสดุ/อุปกรณ์ ขาดองค์ความรู้/ผู้รู้/ผู้เชี่ยวชาญ
- ขาดแรงงาน อื่นๆโปรดระบุ.....

ส่วนที่ 3 สภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์อาชีพชุมชน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับคำว่า “มี” เมื่อท่านเห็นว่ากลุ่มมีการปฏิบัติ และลงในช่องที่ตรงกับคำว่า “ไม่มี” เมื่อท่านเห็นว่ากลุ่มไม่มีการปฏิบัติ

กิจกรรม	การปฏิบัติ	
	มี	ไม่มี
1. การจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเพื่อส่งเสริมอาชีพและรายได้แก่ผู้ว่างงานและผู้ต้องการพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิมและผู้ถูกผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจและสังคม		
2. กลุ่มอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ประชาชนในชุมชนหรือชุมชนทั่วไปสามารถเข้ามาศึกษาเรียนเพื่อนำไปประกอบอาชีพของตนเองได้		
3. กลุ่มอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนที่ตั้งขึ้นสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาต่อสถาบันครอบครัวได้		
4. กลุ่มอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง		
5. กลุ่มมีผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าจนสามารถนำมาเป็นเงินปันผลให้สมาชิกได้		
6. กลุ่มมีผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าจนสามารถนำไปขยายกิจการของกลุ่มได้		
7. กลุ่มมีผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าจนนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานกลุ่มได้		
8. ชุมชนของท่านมีวัตถุดิบเพียงพอเพื่อการผลิตสินค้าโดยไม่จำเป็นต้องซื้อจากภายนอก		

กิจกรรม	การปฏิบัติ	
	มี	ไม่มี
9. กลุ่มนำวัสดุ/อุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆที่ใช้ในการผลิตสินค้ามาจากสมาชิก		
10. กลุ่มส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมด้านอาชีพจากภายในและภายนอกกลุ่มแก่สมาชิกเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้		
11. กลุ่มสามารถช่วยให้สมาชิกมีการพบปะช่วยเหลือและทำกิจกรรมร่วมกันในด้านการประกอบอาชีพมากขึ้น		
12. กลุ่มมีการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกและชุมชนอย่างทั่วถึง		
13. กลุ่มส่งเสริมให้สมาชิกได้รับข่าวสารวิชาการในด้านอาชีพเพิ่มมากขึ้น		
14. กลุ่มมีการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด		
15. กลุ่มมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์		
16. กลุ่มมีการพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสินค้า		
17. การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น		
18. การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพทำให้มีงานทำ ลดปัญหาการว่างงานได้		
19. การรวมกลุ่มประกอบอาชีพทำให้สมาชิกมีอาชีพที่มั่นคงและกลายเป็นอาชีพหลักได้		

ข้อเสนอแนะอื่นๆที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย

แบบสอบถามการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามความคิดเห็นของท่าน

1. ข้อมูลทั่วไป

1) เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2) อายุ	☐ ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 30 - 39 ปี
	☐ 40 - 49 ปี	☐ 50 - 59 ปี
	☐ 60 ปี ขึ้นไป	
3) การศึกษา	☐ ระดับประถมศึกษา	☐ ระดับมัธยมศึกษา
	☐ ระดับปริญญาตรี	☐ ระดับปริญญาโท
	☐ ระดับอื่นๆ (ระบุ)	
4) สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินความพึงใจ	☐ ครู กศน.	☐ กรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
	☐ ผู้เรียน/ผู้รับบริการ	☐ ภาควิชาเครือข่าย

ตอนที่ 2 แสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่อมาตรฐานและตัวบ่งชี้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ระดับความคิดเห็น	5	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด
ระดับความคิดเห็น	4	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับมาก
ระดับความคิดเห็น	3	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
ระดับความคิดเห็น	2	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับน้อย
ระดับความคิดเห็น	1	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านบริหารจัดการ

รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 1 การดำเนินงานของศูนย์อาชีพชุมชน</p> <p>1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ</p>					
<p>2. มีการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการด้านการจัดการศึกษาอาชีพ</p>					
<p>3. มีการคัดเลือกคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ</p>					
<p>4. มีการคัดเลือกหรือสรรหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์หรือผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพตามหลักสูตรและวิชาที่สอน/ฝึกอบรม</p>					
<p>5. มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรม/โครงการส่งเสริมอาชีพด้านอาชีพ/ฝึกอาชีพที่ผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน</p>					
<p>6. หลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและบริบทของชุมชน</p>					
<p>7. มีการจัดทำคลังหลักสูตร</p>					
<p>8. มีการจัดระบบข้อมูลจำนวนผู้เรียนและผู้จบหลักสูตร</p>					
<p>9. มีคู่มือหรือแนวทางการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน</p>					
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานที่และสภาพแวดล้อม</p> <p>1. มีป้ายศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับถาวร</p>					
<p>2. สถานที่อยู่ในสภาพเหมาะสม มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย</p>					
<p>3. จัดสภาพแวดล้อมสะอาด เรียบร้อย ร่มรื่น</p>					
<p>4. มีพื้นที่ใช้สอยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพียงพอ</p>					
<p>5. สถานที่มีความเป็นสัดส่วนหรือเอกเทศ</p>					
<p>6. สถานที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่ประชาชนสามารถใช้บริการได้สะดวก</p>					

รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
7. มีระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำ โทรศัพท์					
ตัวบ่งชี้ที่ 3 สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก					
1. มีหลักสูตร แผนการสอน หนังสือ เอกสาร ใบความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน					
2. มีวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตร					
3. มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สื่อบุคคล แหล่งเรียนรู้ สื่อเอกสารเกี่ยวกับอาชีพ					
4. มีโต๊ะ เก้าอี้ หรือที่นั่งสำหรับการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ					
5. มีที่สำหรับจัดเก็บสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สะดวกต่อการใช้งาน					
ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบริหารงบประมาณ					
1. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมจัดทำค่าของงบประมาณจากต้นสังกัด					
2. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมจัดทำค่าของงบประมาณจากภาคีเครือข่าย					
3. มีการควบคุมการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ					
4. มีการรายงานการใช้งบประมาณ ตามไตรมาส					
5. มีการสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม					
ตัวบ่งชี้ที่ 5 การปฏิบัติงานของบุคลากร					
1. เจ้าหน้าที่งานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนได้ขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
2. มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
3. มีการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
5. บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีจิตอาสาในการบริการ					
6. บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
7. บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่า					
ตัวบ่งชี้ที่ 6 คุณภาพของหลักสูตร					
1. มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร					
2. หลักสูตรผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา					
3. หลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาอาชีพ/ส่งเสริมการประกอบอาชีพ					
4. เป็นหลักสูตรที่มีระยะเวลาการสอนตั้งแต่ 50 ชั่วโมงขึ้นไป					
5. หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและนโยบายศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
6. โครงสร้างหลักสูตรครอบคลุมเรื่องช่องทางหรือโลกของงานอาชีพ ทักษะในงานอาชีพ การบริหารจัดการและการจัดโครงการประกอบอาชีพ					
7. มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร					
8. มีการนำผลการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร					

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 1 เป็นศูนย์แนะแนวอาชีพ</p> <p>1. มีเอกสารแนะแนวการเรียนรู้อาชีพหรือคู่มือแนะแนวอาชีพ</p>					
2. มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอย่างต่อเนื่อง					
3. มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่อง					
4. มีบริการให้คำปรึกษาแนะแนวอาชีพ					
5. มีการสร้างเครือข่ายแนะแนวอาชีพร่วมกับชุมชนและเครือข่าย					
6. มีการใช้ประโยชน์จากศูนย์แนะแนวอาชีพอย่างต่อเนื่อง					
<p>ตัวบ่งชี้ 2 ด้านเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนและประชาชน</p> <p>1. มีหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและความต้องการของผู้เรียน</p>					
2. มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและความต้องการของผู้เรียน					
3. มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร					
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ครบทั้ง 3 ด้าน คือช่องทางหรือโลกของอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ และการบริหารจัดการในอาชีพ					
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากร แหล่งเรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่น					
6. มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					

รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
7. เป็นแหล่งเรียนรู้หรือฝึกปฏิบัติด้านอาชีพให้คนในชุมชนหรือจังหวัดอื่นๆ					
ตัวบ่งชี้ที่ 3 เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการดำเนินงาน					
1. มีการรวบรวมข้อมูล ปัญหา ความต้องการประกอบอาชีพของชุมชน					
2. มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือหรือเอกสารความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย					
3. มีทำเนียบภาคีเครือข่าย แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา					
4. มีการประสานงานตามแผนการจัดกิจกรรม					
5. มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมของชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เช่น เวทีชาวบ้าน เวทีประชาคม ตลาดนัดอาชีพ					
ตัวบ่งชี้ที่ 4 เป็นศูนย์กลางแสดงผลงาน การฝึกประกอบอาชีพและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์					
1. มีการจัดแสดงผลงานของผู้เรียน					
2. มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหลากหลายช่องทาง					
3. มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนทาง Internet					
4. มีการประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มลูกค้าทุกระดับ					
5. มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนที่หลากหลาย					
6. มีการประชาสัมพันธ์ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง					
7. มีแผนการผลิต/การบริการ การวางแผนการจัดจำหน่าย					
8. มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด/ภาค/ประเทศ					
9. มีการแสดงรายละเอียดของผลิตภัณฑ์/การบริการ					

รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 5 เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพของชุมชน					
1. มีการสำรวจ รวบรวม จัดเก็บข้อมูลชุมชนครอบคลุมครบถ้วน เป็นปัจจุบัน					
2. มีการสำรวจ รวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น					
3. มีการรวบรวมข้อมูลข่าวสารการตลาด แรงงาน					
4. มีการรวบรวมข้อมูลอาชีพอิสระและอาชีพในชุมชน					
5. มีการรวบรวมจัดเก็บข้อมูลแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพ					
6. มีการเสนอข้อมูล ข่าวสารทั้งภายในและภายนอกชุมชนที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในรูปแบบต่างๆ					

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการมีส่วนร่วม

รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
2. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเสนอ/รวบรวมวางแผนจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
3. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมดำเนินจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
4. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
5. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					

รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 2 ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการส่งเสริม การดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
1. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนา ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
2. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคาร สถานที่					
3. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุน งบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์					
4. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดูแลศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน					
5. ชุมชน/ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพ บุคลากร					
6. มีการสร้างแรงจูงใจ เช่น มอบใบประกาศเกียรติคุณ โล่ รางวัล					

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านการติดตาม ประเมินผลและรายงานผล

รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การติดตามและประเมินผล					
1. มีแผนการติดตามผลทั้งระหว่างและหลังการจัดกิจกรรม					
2. มีเครื่องในการติดตามผล					
3. มีการดำเนินการติดตามผลทั้งระหว่างและหลังการจัด กิจกรรม					
4. มีเครือข่ายร่วมในการติดตามผล					
5. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน					
6. มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย					

รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
7. มีการนำผลการวิเคราะห์มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรม					
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสรุปผลและรายงานผล					
1. มีการรายงานผลการจัดกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด					
2. มีการจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานประจำปี					
3. มีการรายงานผลต่อคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ระดับอำเภอ					
4. มีการรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา					
5. มีการรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด					
6. มีการรายงานผลต่อชุมชนและภาคีเครือข่าย					

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ด้านผลผลิต

รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน					
1. ร้อยละ 80 ของผู้เรียน สามารถจบการศึกษาตามหลักสูตร					
2. ร้อยละ 80 ของผู้จบหลักสูตรนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้					
3. ร้อยละ 80 ของผู้จบหลักสูตรมีงานทำหรือมีรายได้เสริม					
4. ผู้เรียนสามารถจัดทำโครงการประกอบอาชีพหรือแผนธุรกิจหรือแผนการประกอบอาชีพหลังจบหลักสูตรได้					
5. ผู้จบหลักสูตรสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
6. ผู้จบหลักสูตรมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ					
ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผลิตภัณฑ์หรืออาชีพ					
1. เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบในชุมชน หรือนอกชุมชน ราคาเหมาะสม					
2. เป็นผลิตภัณฑ์หรืออาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น					

แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

1. ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่านเพียงช่องเดียว

เพศ ชาย หญิง
อายุ ต่ำกว่า 15 ปี 16-39 ปี 40-59 ปี 60 ปีขึ้นไป
ระดับการศึกษา ป.6 ม.ต้น ม.ปลาย อื่น ๆ โปรดระบุ.....
อาชีพ เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง อื่นๆ โปรดระบุ.....

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม					
1.1 ปัจจัยด้านลักษณะของผู้นำ					
1. เป็นผู้ริเริ่มให้มีการรวมกลุ่มอาชีพเพื่อการมีงานทำ และเป็นผู้ริเริ่มในการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน					
2. ผู้นำมีสามารถเป็นตัวแทนกลุ่มในการปกป้อง ผลประโยชน์ของสมาชิก					
3. มีความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้น ในหมู่สมาชิก					
4. กล้าตัดสินใจเด็ดขาดเมื่อได้พิจารณาเรื่องต่างๆ อย่างรอบคอบ					
5. เคารพในความคิดของผู้อื่น					
6. เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.2 ปัจจัยด้านการบริหารงานกลุ่ม					
7. แต่งตั้งประธาน คณะกรรมการกลุ่มที่มีความเหมาะสมในการทำงาน					
8. แบ่งหน้าที่ให้สมาชิกทำอย่างทั่วถึง					
9. มีการวางแผนการทำงานล่วงหน้าเสมอ					
10. กำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการบริหารกลุ่มอย่างชัดเจน					
11. ผลิตและจำหน่ายสินค้าได้อย่างต่อเนื่อง					
12. ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน					
13. ระดมทุนทั้งภายในและภายนอกกลุ่ม					
14. ประสานงาน ประชาสัมพันธ์ผลงานของกลุ่มกับบุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่อง					
15. พัฒนาความรู้เบื้องต้นในการดำเนินงานกลุ่มอาชีพให้แก่สมาชิก					
16. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มและชี้แจงให้สมาชิกทราบเสมอ					
1.3 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่ม					
17. ร่วมในการคัดเลือก/แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่ม					
18. ร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและข้อคิดเห็นต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม					
19. ร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่ม					
20. เข้าร่วมในการประชุมกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
21. ร่วมในการสะสมเงินทุน ร่วมผลิต จำหน่ายสินค้า และจัดตลาด					
22. ร่วมในการประสานงาน ประชาสัมพันธ์ผลงานของกลุ่มกับองค์กรภายนอก					
23. ได้รับเงินปันผลหลังจากจำหน่ายสินค้า					
24. ได้รับผลิตที่ได้จากกลุ่มไปอุปโภค/บริโภค ในครัวเรือน					
25. ร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงานของกลุ่ม					
26. ตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกลุ่ม					
1.4 ปัจจัยด้านคุณภาพของผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์					
27. พัฒนาคุณภาพสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด					
28. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์					
29. พัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสินค้า					
30. การเป็นสมาชิกกลุ่มทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น					
31. การเป็นสมาชิกกลุ่มทำให้มีลดรายจ่ายในครัวเรือน					
32. การเป็นสมาชิกกลุ่มทำให้ลดปัญหาการว่างงาน					
33. การรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพทำให้สมาชิกมีอาชีพที่มั่นคงและกลายเป็นอาชีพหลักได้					
2. ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม					
2.1 เจ้าหน้าที่กศน.					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
34. มาเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำและให้กำลังใจในการทำงานของกลุ่ม					
35. รับฟังความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่มเสมอ					
36. ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของกลุ่ม					
37. แจ้งให้กลุ่มไปออกงานนิทรรศการ งานแสดงสินค้าและจัดตลาด					
38. ติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มอยู่เสมอ					
2.2 ผู้นำชุมชน					
39. มาเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำและกำลังใจการทำงานของกลุ่ม					
40. รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่มเสมอ					
41. ให้ความรู้และบอกแหล่งทรัพยากรในชุมชนให้กลุ่มทราบ					
42. แจ้งให้กลุ่มไปแสดงสินค้าและจัดตลาด					
43. ติดตามผลการดำเนินงานกลุ่มอยู่เสมอ					
44. ให้เงินทุนเพื่อการดำเนินงานของกลุ่ม					
45. ให้วัสดุ/อุปกรณ์เพื่อการดำเนินงานกลุ่ม					
2.3 หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน					
46. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการดำเนินงานของกลุ่ม					
47. สนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์เพื่อการดำเนินงานของกลุ่ม					
48. สนับสนุนอาคารสถานที่เพื่อการดำเนินงานของกลุ่ม					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
49. สนับสนุนวิทยากรเพื่อการดำเนินงานของกลุ่ม					
50. ช่วยประชาสัมพันธ์ การจำหน่ายและหาตลาดเพื่อการจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย

แบบสอบถามความพึงพอใจการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่านเพียงช่องเดียว

เพศ ชาย หญิง
อายุ ต่ำกว่า 15 ปี 16-39 ปี 40-59 ปี 60 ปีขึ้นไป
ระดับการศึกษา ป.6 ม.ต้น ม.ปลาย อื่น ๆ โปรดระบุ.....
อาชีพ เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 การสอบถามความพึงพอใจการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1.	ปัจจัยด้านหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อ การมีงานทำ					
	1. ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และบริบทชุมชน					
	2. ความหลากหลายของหลักสูตรสอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน					
	3. การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น					
	4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร					
	5. เนื้อหาของหลักสูตรผู้เรียนสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้จริง					
	6. สถานศึกษาได้พัฒนาหลักสูตรที่น่าสนใจ					
	7. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรของสถานศึกษา					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	8. การประเมินหลักสูตรและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมและปรับหลักสูตร					
	2. ปัจจัยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	9. จัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน					
	10. การสำรวจความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
	11. การวิเคราะห์และจำแนกกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มว่างงานและกลุ่มพัฒนาอาชีพ					
	12. การชี้แจงข้อตกลงและเงื่อนไขต่างๆระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	13. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเสนอความคิดเห็นในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	14. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับผู้เรียน					
	15. การได้ฝึกทักษะในสถานประกอบการ					
	16. การได้ฝึกทักษะโดยการปฏิบัติจริง					
	17. การได้เรียนรู้ด้วยตนเอง					
	18. การได้เรียนรู้เป็นกลุ่มและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้					
	19. การได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน					
	20. การได้เรียนรู้จากผู้รู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น					
	21. การได้เรียนรู้แบบบูรณาการ					
	22. การวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง					
	23. การจัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียน					
	24. การติดตามและให้คำแนะนำเพิ่มเติมผู้เรียนหลังจากจบหลักสูตร					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3. ปัจจัยด้านวิทยากร/ครูผู้สอน						
	25. การมีความรู้และความชำนาญในเรื่องที่สอน					
	26. มีแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร					
	27. การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน					
	28. การเตรียมความพร้อมในการสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	29. วิทยากร/ครูผู้สอน/ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	30. การมีเทคนิค/วิธีการถ่ายทอดความรู้ได้ชัดเจนเข้าใจง่าย					
	31. การให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่ สังเกตการเรียนรู้จนผู้เรียนเข้าใจหรือปฏิบัติได้					
	32. การให้เกียรติและให้ความสำคัญต่อผู้เรียน					
	33. การมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเหมาะสม					
4. ปัจจัยด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ กศน.อำเภอ						
	34. การชี้แจงรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ได้ชัดเจน					
	35. การมีความรับผิดชอบจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
	36. การจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
	37. การจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอย่างต่อเนื่อง					
	38. การใช้ทรัพยากรของราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า					
	39. การให้บริการด้วยความเต็มใจ					
	40. การมีขั้นตอนการบริการที่รวดเร็ว					

ที่ รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
41. การติดต่อประสานงานจนได้รับผลเป็นที่พอใจ					
5. ปัจจัยด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน					
42. สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
43. สถานที่ตั้งอยู่ชุมชนที่สามารถเข้ามาใช้บริการได้สะดวก					
44. จัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น					
45. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสัดส่วนหรือมีความเป็นเอกเทศ					
46. บรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
47. สื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย					
48. วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน					
49. วัสดุอุปกรณ์สอดคล้องกับกิจกรรมของหลักสูตร					
6. ปัจจัยด้านชุมชน/ภาคีเครือข่าย					
50. การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
51. การเสนอข้อมูลเพื่อการวางแผนจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
52. การร่วมจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
53. การส่งเสริมสนับสนุนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ วิทยากร อาคารสถานที่ การศึกษาดูงานงบประมาณในการจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
54. การร่วมนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	55. การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					
	7. ปัจจัยด้านคุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	57. ความสอดคล้องกับศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี และทรัพยากรมนุษย์					
	58. ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
	60. ความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน					
	61. การจัดแสดงผลงานของผู้เรียน					
	62. การจำหน่ายผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนที่หลากหลายช่องทาง					
	63. การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์/บริการของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหลากหลายรูปแบบ					
	64. มีแผนการผลิตและวางแผนการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง					
	65. การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับตำบลหรือระดับอำเภอ หรือระดับจังหวัดหรือระดับประเทศ					
	66. การแสดงรายละเอียดของผลิต/การบริการเกี่ยวกับชนิด คุณภาพ แหล่งที่มา การดูแลรักษา วัน เดือน ปี ที่ผลิต วันหมดอายุและอื่น ๆ					
	8. ปัจจัยด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์หรืออาชีพ					
	67. การใช้วัตถุดิบในชุมชนหรือวัตถุดิบนอกชุมชน แต่สามารถหาซื้อได้ง่ายและราคาเหมาะสม					
	68. การมีตลาดรองรับ					
	69. รูปแบบโดดเด่นหรือประณีตหรือทันสมัย					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	70. การสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น					
	71. การประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม					
	9. ปัจจัยด้านผลที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนรู้หรือการเข้าร่วมกิจกรรม					
	72. ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการประกอบอาชีพ					
	73. ความรู้ความเข้าใจและทักษะในการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ					
	74. ความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำโครงการประกอบอาชีพ					
	75. สามารถตัดสินใจประกอบอาชีพได้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง					
	76. การมีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง					
	77. การมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม					
	78. ความมั่นใจในการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพของตนเอง					
	79. การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงต่อการพัฒนาสังคม และชุมชน					
	80. ความพึงพอใจต่อการรับบริการหรือเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

1. สิ่งดีๆ / ความประทับใจดีๆ ที่ได้รับจากการได้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

กศน.อำเภอโนนไทย 044-381307

แบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
 รางวัลชนะเลิศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ที่มาของผลิตภัณฑ์ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (ศฝอช.) หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย
 จังหวัดนครราชสีมา

1. ศักยภาพ

.....

.....

2. ทรัพยากร

.....

.....

3. มีตลาดรองรับ

.....

.....

4. เป็นผลิตภัณฑ์ที่เรียนตามหลักสูตรของ ศฝอช.

.....

.....

2. การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์

1. การจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรม

.....

.....

2. การประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์และบริการ การจัดสภาพแวดล้อม

.....

.....

3. การบริหารจัดการผลิตภัณฑ์/การบริหาร

.....

.....

4. การจำหน่ายผลิตภัณฑ์

.....

.....

3. ผลผลิตและความยั่งยืนของอาชีพ

1. แหล่งการศึกษา เรียนรู้

.....

.....

2. การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์

.....

.....

3. การพัฒนารูปแบบ คุณภาพ และการบริการ

.....

.....

4. ลักษณะของอาชีพ

.....

.....

5. รายได้ (หลังหักค่าใช้จ่าย)

.....

.....

4. เป็นผลิตภัณฑ์ที่เรียนตามหลักสูตรของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นผู้จบหลักสูตรที่มีระยะเวลาเรียน
สะสม

.....

.....

5. การจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรม

.....

.....

6. การประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์และบริการ การจัดสภาพแวดล้อม

.....

.....

7. การบริหารจัดการผลิตภัณฑ์/การบริการ

.....
.....

8. ผลิตภัณฑ์/อาชีพ ของ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นแหล่งการเรียนรู้

.....
.....

9. การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์

.....
.....

10. การพัฒนารูปแบบ คุณภาพ และการบริการ

.....
.....

11. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....